

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/22-01/176

URBROJ: 65-22-02

Zagreb, 17. studenoga 2022.

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA RADNIH TIJELA

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Godišnje izvješće o državnim potporama za 2021. godinu***, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s člankom 17. Zakona o državnim potporama ("Narodne novine", broj 47/14 i 69/17) podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 17. studenoga 2022. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra financija dr. sc. Marka Primorca i državne tajnike Zdravka Zrinušića, Stipu Župana i Stjepana Čuraja.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/22-14/13

URBROJ: 50301-05/16-22-4

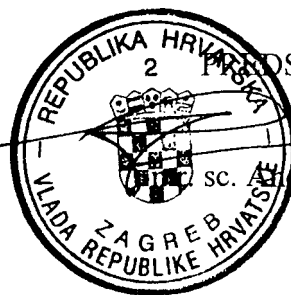
Zagreb, 17. studenoga 2022.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Godišnje izvješće o državnim potporama za 2021. godinu

Na temelju članka 17. Zakona o državnim potporama („Narodne novine“, br. 47/14. i 69/17.), Vlada Republike Hrvatske dostavlja Godišnje izvješće o državnim potporama za 2021. godinu.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra financija dr. sc. Marka Primorca i državne tajnike Zdravka Zrинуšića, Stipu Župana i Stjepana Čuraja.

PREDSJEDNIK

dr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O DRŽAVNIM POTPORAMA ZA 2021. GODINU

Zagreb, studeni 2022.

SADRŽAJ

1.	UVOD	3
1.1.	METODOLOGIJA PRAĆENJA I PRIKAZA DRŽAVNIH POTPORA.....	4
1.2.	PRIKUPLJANJE I OBRADA PODATAKA O DRŽAVNIM POTPORAMA ...	7
1.3.	METODOLOGIJA PRIKAZA PODATAKA O DRŽAVNIM POTPORAMA..	7
1.4.	SAŽETAK GODIŠNJEG IZVJEŠĆA O DRŽAVNIM POTPORAMA ZA 2021. GODINU	8
2.	DRŽAVNE POTPORE U 2021. GODINI.....	12
2.1.	USPOREDBA S MAKROEKONOMSKIM POKAZATELJIMA.....	12
2.2.	KATEGORIJE DRŽAVNIH POTPORA	16
2.3.	DRŽAVNE POTPORE PREMA INSTRUMENTIMA	18
3.	POTPORE U POLJOPRIVREDI I RIBARSTVU	24
4.	POTPORE INDUSTRIJI I USLUGAMA.....	28
4.1.	HORIZONTALNE POTPORE.....	30
	Horizontalne potpore u „užem smislu“	31
4.1.1.	<i>Potpore za istraživanje i razvoj i inovacije</i>	<i>33</i>
4.1.2.	<i>Potpore za zapošljavanje</i>	<i>35</i>
4.1.3.	<i>Potpore za usavršavanje</i>	<i>37</i>
4.1.4.	<i>Potpore malim i srednjim poduzetnicima</i>	<i>38</i>
4.1.5.	<i>Potpore kulturi.....</i>	<i>40</i>
4.2.	REGIONALNE POTPORE.....	42
4.3.	POTPORE NA RAZINI JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE	45
4.4.	SEKTORSKE POTPORE	47
	Potpore za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa	48
4.4.1.	<i>Potpore za poštanske usluge</i>	<i>51</i>
4.4.2.	<i>Potpore za zaštitu okoliša i uštedu energije.....</i>	<i>51</i>
4.4.3.	<i>Potpore prometu</i>	<i>55</i>
4.4.4.	<i>Potpore brodogradnji</i>	<i>59</i>
4.4.5.	<i>Potpore turizmu</i>	<i>61</i>
4.4.6.	<i>Potpore za sanaciju i restrukturiranje</i>	<i>62</i>
4.4.7.	<i>Potpore za javno radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualnu industriju</i>	<i>63</i>
4.4.8.	<i>Potpore za razvoj širokopojsnih mreža</i>	<i>64</i>
4.5.	POTPORE U SVRHU PODRŠKE GOSPODARSTVU U AKTUALNOJ PANDEMIJI COVID-19	65
5.	POTPORE MALE VRIJEDNOSTI	69
6.	ZAKLJUČAK.....	75
PRILOG 1.	79
PRILOG 2.	80
PRILOG 3.	82

1. UVOD

Ministarstvo financija je izradilo Godišnje izvješće o državnim potporama za 2021. godinu (u daljnjem tekstu: Izvješće) sukladno Zakonu o državnim potporama („Narodne novine“, br. 47/14. i 69/17.; u daljnjem tekstu: Zakon). Sukladno Zakonu, Ministarstvo financija je Izvješće obvezno dostaviti Vladi Republike Hrvatske koja ga dostavlja Hrvatskome saboru na usvajanje.

Ministarstvo financija je Izvješće izradilo isključivo temeljem podataka o dodijeljenim državnim potporama i potporama male vrijednosti koje su svi davatelji potpora, od ministarstava, agencija, fondova, Hrvatske banke za obnovu i razvitak i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, dostavili putem aplikacije Registra državnih potpora i potpora male vrijednosti (u daljnjem tekstu: Registar), a sukladno Zakonu i Pravilniku o dostavi prijedloga državnih potpora, podataka o državnim potporama i potporama male vrijednosti te registru državnih potpora i potpora male vrijednosti („Narodne novine“, broj 125/17.; u daljnjem tekstu: Pravilnik).

Ministarstvo financija je uspostavilo Registar kao jedinstvenu elektroničku bazu podataka koja sadrži podatke o svim prijavljenim programima i pojedinačnim potporama te podatke o svim dodijeljenim državnim potporama i potporama male vrijednosti na području Republike Hrvatske, sukladno Zakonu i Pravilniku. Registar sadrži podatke o dodijeljenim potporama koje su davatelji unijeli od 1. siječnja 2017. jer je tada Registar uspostavljen odnosno tada je započeo s radom.

U Izvješću su analitički prikazani podaci o svim dodijeljenim državnim potporama i potporama male vrijednosti u Republici Hrvatskoj u 2021. godini koje su u Registar unijeli davatelji potpora, te revidirani podaci za 2020. i 2019. godinu, prikazani sukladno metodologiji prikazivanja državnih potpora u Europskoj uniji (u daljnjem tekstu: EU). U Registar davatelji unose sve obvezne podatke o dodijeljenim državnim potporama i potporama male vrijednosti bez odgode, odnosno odmah po dodijeli, te su davatelji isključivo odgovorni za točnost i vjerodostojnost dostavljenih podataka o potporama putem Registra (prijedloga programa/pojedinačne potpore te podataka o svim dodijeljenim državnim potporama i potporama male vrijednosti na području Republike Hrvatske) i njihov pravovremeni unos u Registar, kako to proizlazi iz članka 5. Pravilnika i članka 14. Zakona.

U Izvješću su prikazani i podaci o dodijeljenim državnim potporama i potporama male vrijednosti u sektoru poljoprivrede i ribarstva, iako navedene potpore nisu predmet Zakona, međutim, Ministarstvo poljoprivrede je sukladno Zakonu obvezno dostavljati navedene podatke Ministarstvu financija s ciljem prikazivanja svih dodijeljenih državnih potpora i potpora male vrijednosti što uključuje i potpore dodijeljene sektoru poljoprivrede i ribarstva na cijelom području Republike Hrvatske u jedinstvenom Izvješću.

1.1. METODOLOGIJA PRAĆENJA I PRIKAZA DRŽAVNIH POTPORA

Pravni temelj

Zakon uređuje nadležnost tijela Republike Hrvatske iz područja državnih potpora i potpora male vrijednosti, politiku državnih potpora Republike Hrvatske, postupanja prije dodjele državnih potpora, vođenje evidencija te izvještavanje o državnim potporama i potporama male vrijednosti.

Pojam državne potpore

Sukladno Zakonu, **državna potpora** je stvarni i potencijalni rashod ili umanjeni prihod države dodijeljen od strane davatelja državne potpore u bilo kojem obliku koji narušava ili prijeti narušavanjem tržišnog natjecanja stavljajući u povoljniji položaj određenog poduzetnika ili proizvodnju određene robe i/ili usluge utoliko što utječe na trgovinu između država članica EU u skladu s člankom 107. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (u daljnjem tekstu: UFEU). Ova je definicija preuzeta iz članka 107. stavka 1. UFEU-a koji dodatno propisuje da su državne potpore nespojive s unutarnjim tržištem.

Korisnik državne potpore/potpore male vrijednosti sukladno Zakonu, je svaka pravna i fizička osoba koja, obavljajući gospodarsku djelatnost, sudjeluje u prometu roba i usluga, a prima državnu potporu/potporu male vrijednosti, bez obzira na njen oblik i namjenu.

Davatelj državne potpore/potpore male vrijednosti je tijelo državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te svaka pravna osoba koja dodjeljuje državne potpore/potpore male vrijednosti.

Kod utvrđivanja ima li neka državna intervencija karakter državne potpore, sukladno odredbama Zakona koji uređuju pojam državne potpore, potrebno je, u svakom pojedinom slučaju dodjele državnih sredstava utvrditi jesu li **kumulativno ispunjeni uvjeti** koji se odnose na izvore sredstava odnosno mjera, davanje prednosti na tržištu i s time povezanom selektivnosti te utječu li sredstva/mjere na trgovinu između Republike Hrvatske i EU:

- 1) **dodjela državnih sredstava** – državnom potporom smatra se ona mjera koja uključuje sredstva dodijeljena iz državnog proračuna, proračuna županije, grada i općine, fondova i pravnih osoba u vlasništvu države – odnosno ona sredstva nad čijom dodjelom javna vlast ima kontrolu i koja su istoj pripisiva. Pored izravnih proračunskih izdataka, državnom potporom se smatra i manje ostvareni odnosno neostvareni prihod države zbog neplaćenog poreza, doprinosa ili drugog nepodmirenog dugovanja odnosno neizvršene financijske obveze prema državi, prodaja nekretnina i pokretnina u vlasništvu države ispod tržišne cijene i bez provedenog natječaja i sl. Državnim sredstvima smatraju se i sredstva od EU (npr. iz strukturnih Fondova) ako nacionalna tijela imaju diskrecijsko pravo odlučivanja o upotrebi tih sredstava
- 2) **ostvarivanje prednosti na tržištu** – gospodarska prednost na tržištu ostvaruje se činjenicom da je korisnik potpore primio sredstva koja ne bi mogao ostvariti svojim redovitim poslovanjem. Pored državnih potpora kao što su subvencije, oslobađanja od plaćanja poreza, subvencije kamata, državnih jamstva itd., postoje i ostale državne potpore koje omogućuju postojanje gospodarske prednosti, a to su: prodaja/iznajmljivanje zemljišta

u državnom vlasništvu poduzetniku po povoljnijoj cijeni od tržišne, omogućavanje pristupa javnoj infrastrukturi bez plaćanja naknade za istu, te dokapitalizacija poduzetnika od strane države pod povoljnijim uvjetima nego što bi to učinio privatni investitor i slično

- 3) **selektivnost** – ovaj uvjet ukazuje na činjenicu da je dodjelom sredstava iz proračuna države poduzetnik/sektor doveden u povoljniji tržišni položaj u odnosu na konkurenciju, a o selektivnosti se može raditi i kada postoji određeno diskrecijsko pravo odlučivanja prilikom dodjele potpore od strane davatelja potpore
- 4) **utjecaj na trgovinu između Republike Hrvatske i EU** (tržišno natjecanje) – u ovom slučaju utvrđuje se utječe li, zbog dobivene potpore, poduzetnik ili proizvodnja određene robe i/ili usluge na trgovinu između država članica EU, odnosno dolazi li do narušavanja tržišnog natjecanja.

Državnom potporom može se smatrati svaka mjera dodijeljena u korist poduzetnika u smislu Zakona i pravne stečevine EU ako su kumulativno ispunjeni naprijed navedeni kriteriji. Međutim, **ako pojedina javna mjera kumulativno ne ispunjava sva četiri naprijed navedena kriterija, tada se ne radi o državnoj potpori.** Odluku o postojanju ili nepostojanju državne potpore donosi Europska komisija, a može je donijeti i nacionalni sud kako to proizlazi iz Obavijesti Komisije o provedbi prava državnih potpora od strane nacionalnih sudova.¹ Državne potpore nespojive su s unutarnjim tržištem, osim ako ne ispunjavaju uvjete spojivosti određene posebnim pravilima ovisno o vrsti potpore.

Državne potpore dodjeljuju se putem **programa državnih potpora ili kao pojedinačne potpore:**

- 1) **Program državne potpore** je pravni akt na temelju kojeg se, bez potrebe za dodatnim provedbenim mjerama, unaprijed neodređenim korisnicima državne potpore dodjeljuju državne potpore, kao i pravni akt na temelju kojeg se državna potpora koja unaprijed nije vezana uz poseban projekt dodjeljuje jednom ili više korisnika državne potpore na neodređeno vrijeme i/ili u neodređenom iznosu.
- 2) **Pojedinačna državna potpora** je državna potpora koja je dodijeljena poduzetniku temeljem programa državne potpore ili je dodijeljena poduzetniku neovisno o postojanju programa državne potpore (tzv. ad hoc potpora).

Učinak mjere, a ne njezin uzrok, vrsta ili cilj odlučujući su prilikom dodjele državne potpore, a pojam državne potpore obuhvaća osim subvencija (rashodna strana državnog proračuna) i ostale instrumente državnih potpora (npr. oslobođenje ili smanjenje poreza na dobit) koji na razne načine smanjuju prihodnu stranu državnog proračuna i imaju jednake učinke kao i subvencije.

Instrumenti putem kojih se dodjeljuju državne potpore i potpore male vrijednosti prikazani su u Prilogu 3. „Instrumenti državne potpore i potpore male vrijednosti“ ovoga Izvješća.

¹ Poglavlje 3. Obavijesti Komisije o provedbi pravila o državnim potporama od strane nacionalnih sudova (Službeni list Europske unije, C 305, od 30. srpnja 2021.).

Što se ne smatra državnom potporom

Sukladno praksi Europske komisije i europskih sudova, sljedeći transferi ne bi se smatrali državnim potporama:

- transferi sredstava iz državnog proračuna jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i javnim tijelima za obavljanje djelatnosti koje nemaju gospodarski karakter
- opće mjere gospodarske politike koje se odnose na sve poduzetnike i gospodarske sektore, primjerice smanjivanje opće stope poreza na dobit, doprinosa ili drugih sličnih davanja
- državne mjere koje su neutralne u odnosu na državni proračun, tzv. regulatorne mjere
- nabava robe i usluga po tržišnim cijenama odnosno tržišnoj vrijednosti
- mjere i financijske potpore, koje ispunjavaju ulaganja po tržišnim uvjetima (*engl. market economy investor principle*)
- državna jamstva ako su kumulativno ispunjeni sljedeći uvjeti: ako korisnik zajma nije u financijskim teškoćama, ako je korisnik zajma u mogućnosti na financijskom tržištu dobiti zajam po tržišnim uvjetima bez posredovanja države, ako se za državno jamstvo zaračunava tržišna cijena, ako je državno jamstvo povezano s određenom financijskom transakcijom, ograničeno po visini i vremenu trajanja i ne pokriva više od 80 posto preostalog duga ili druge financijske obveze
- sredstva dodijeljena fizičkim osobama ili zaposlenicima kada poduzetnici ne uživaju izravnu korist
- potpore male vrijednosti (de minimis potpore) koje ne iznose više od 200.000,00 eura u kunskoj protuvrijednosti po korisniku u razdoblju od tri fiskalne godine, odnosno u iznosu višem od 500.000,00 eura u kunskoj protuvrijednosti za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa.

Državnom potporom također se **ne smatraju** sredstva za pomoć kućanstvima, osobama s invaliditetom, javnim tijelima i obrazovnim ustanovama i bolnicama za djelatnosti koje nemaju gospodarski karakter, sredstva namijenjena za obranu, javne radove i slično.

Pravila o državnim potporama **ne primjenjuju** se i ako država „izvršava javne ovlasti“ ili ako javni subjekti djeluju „kao tijela javne vlasti“. Primjeri takvih djelatnosti su: vojska ili policija, sigurnost i kontrola zračne plovidbe, kontrola i sigurnost pomorskog prometa, nadzor radi sprečavanja onečišćenja, organizacija, financiranje i izvršavanje zatvorskih kazni, razvoj i revitalizacija javnog zemljišta od strane javnih tijela i prikupljanje podataka za upotrebu u javne svrhe na temelju zakonske obveze predmetnih poduzetnika u vezi s objavljivanjem takvih podataka.²

² Točka 17. Obavijesti Komisije o pojmu državne potpore iz članka 107. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (Službeni list Europske unije, C 262, od 9. srpnja 2016.).

1. 2. PRIKUPLJANJE I OBRADA PODATAKA O DRŽAVNIM POTPORAMA

Ministarstvo financija priprema Izvješće temeljem podataka o svim dodijeljenim državnim potporama i potporama male vrijednosti koje su putem Registra dostavili svi davatelji potpora, te temeljem podataka koje je dostavilo Ministarstvo poljoprivrede.

Prilikom prikaza i usporedbe državnih potpora s osnovnim makroekonomskim pokazateljima, Ministarstvo financija koristi određene podatke koji se temelje na podacima Državnog zavoda za statistiku, Hrvatske narodne banke te ostalim podacima, dok se metodologija analitičkog prikaza državnih potpora temelji na metodologiji koju koristi i Europska komisija kod izrade i iskazivanja podataka o državnim potporama u EU³.

1. 3. METODOLOGIJA PRIKAZA PODATAKA O DRŽAVNIM POTPORAMA

Državne potpore (u daljnjem tekstu: potpore) se prema metodologiji analitičkog prikaza dijele na dvije osnovne kategorije:

1. potpore poljoprivredi i ribarstvu i
2. potpore industriji i uslugama.

Potpore se s obzirom na cilj dodjele, dijele na **potpore u sektoru poljoprivrede i ribarstva** te na **potpore u sektoru industrije i usluga**.

Potpore u sektoru industrije i usluga se s obzirom na cilj dijele na **horizontalne potpore (u užem smislu)**, **sektorske potpore**, **regionalne potpore**, **potpore na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave** te **potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-19**.

Horizontalne potpore u užem smislu su potpore za istraživanje i razvoj i inovacije, male i srednje poduzetnike, sanaciju i restrukturiranje, zapošljavanje, usavršavanje, kulturu i zaštitu baštine, rizični kapital te ostale horizontalne ciljeve.

Sektorske potpore, za koje vrijede posebna sektorska pravila o potporama prilikom dodjele, su potpore koje se odnose na sljedeće sektore i djelatnosti: kopneni promet (cestovni, željeznički i unutarnji plovni promet), pomorski promet, zračni promet, brodogradnja, turizam, financijske i poštanske usluge, sanaciju i restrukturiranje poduzetnika u teškoćama (pojedinačne potpore), kinematografija i ostala audiovizualna djelatnost, javne radiodifuzijske usluge, poštanske usluge, zaštitu okoliša i uštedu energije, razvoj širokopojsnih mreža i sl.

Regionalne potpore, namijenjene su za poticanje gospodarskog razvoja slabije razvijenih regija koje su utvrđene kartom regionalnih potpora, prikazane su kao posebna kategorija na način predviđen metodologijom EU. Navedene potpore pripadaju po ciljevima odnosno kategoriji namjene u horizontalne potpore te su u jednom dijelu Izvješća i prikazane unutar horizontalnih potpora.

³ Izvor: internet stranica Europske komisije:
https://ec.europa.eu/competition/state_aid/scoreboard/index_en.html

Potpore na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su prikazane kao posebna kategorija radi dobivanja uvida u korištenje i namjenu potpora dodijeljenih na lokalnoj razini, a koje po ciljevima odnosno kategorijama namjene mogu pripadati u horizontalne potpore te su u jednom dijelu Izvješća i prikazane unutar horizontalnih potpora.

Potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-19 su prikazane kao posebna kategorija radi situacije u kojoj se nalazilo gospodarstvo zbog učinaka pandemije, a za njihovu dodjelu primjenjivala su se posebna pravila zaključno s 30. lipnjem 2022.

Potpore male vrijednosti odnosno de minimis potpore prikazane su zasebno, s obzirom da se potpore male vrijednosti ne smatraju državnim potporama u smislu Zakona, odnosno u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a. Potpore male vrijednosti, ipak su prikazane u Izvješću zbog velikog broja davatelja potpora male vrijednosti kako na centralnoj tako i na lokalnoj razini. Za navedene potpore vrijede posebna pravila kako je i objašnjeno kasnije u dijelu Izvješća 5. pod nazivom Potpore male vrijednosti.

Državne potpore i potpore male vrijednosti mogu se dodjeljivati putem **različitih oblika ili instrumenata dodjele** kao što su: subvencije, neposredne subvencije kamata, porezna izuzeća i olakšice (A), udjeli u vlasničkom kapitalu, kapitalna ulaganja (B), financijski transferi, povoljni zajmovi, zajmovi poduzetnicima u teškoćama (C), izdana i aktivirana odnosno protestirana ili opozvana jamstva (D) te ostalo (E).

U Prilogu 2. ovoga Izvješća, prikazan je detaljan pregled kategorija potpora, a u Prilogu 3. pregled svih instrumenata putem kojih se potpore dodjeljuju.

1. 4. SAŽETAK GODIŠNJEG IZVJEŠĆA O DRŽAVNIM POTPORAMA ZA 2021. GODINU

Ukupne potpore dodijeljene su u 2021. godini u iznosu od 20.183,1 milijun kuna, što predstavlja udio u bruto društvenom proizvodu (u daljnjem tekstu: BDP) u Republici Hrvatskoj od 4,68 posto, dok je udio državnih potpora u rashodima države iznosio 11,94 posto. Potpore po zaposlenom u 2021. godini u Republici Hrvatskoj iznosile su 12.807,86 kuna, dok su potpore po stanovniku iznosile 5.175,15 kuna. U ukupno dodijeljenom iznosu potpora u 2021. godini u iznosu od 20.183,1 milijun kuna, iznos od 7.575,3 milijuna kuna odnosi se na potpore u sektoru poljoprivrede i ribarstva odnosno s udjelom od 37,5 posto u ukupno dodijeljenim potporama, te se iznos od 12.607,8 milijuna kuna odnosno 62,5 posto odnosi na potpore dodijeljene u sektoru industrije i usluga.

Potpore u sektoru poljoprivrede i ribarstva dodijeljene su u 2021. godini u iznosu od 7.575,3 milijuna kuna te je udio navedenih potpora u BDP-u iznosio 1,76 posto dok je udio u ukupnim potporama iznosio 37,5 posto. Potpore u sektoru poljoprivrede i ribarstvu u 2021. godini najvećem dijelom su dodijeljene putem subvencija u iznosu od 5.167,2 milijuna kuna ili s udjelom od 68,2 posto u potporama poljoprivredi i ribarstvu, slijede kapitalna ulaganja u iznosu od 1.670,6 milijuna kuna ili 22 posto, porezne olakšice u iznosu od 672,5 milijuna kuna ili 8,9 posto te povoljni zajmovi u iznosu od 65 milijuna kuna ili 0,9 posto. U 2021. godini je unutar samog sektora poljoprivrede i ribarstva, sektoru poljoprivrede dodijeljeno 7.207,9 milijuna kuna ili udio od 95,2 posto u ukupnim potporama sektoru poljoprivrede i ribarstva, dok je

sektoru ribarstva dodijeljeno 367,4 milijuna kuna ili 4,8 posto. Unutar potpora u sektoru poljoprivrede dodijeljenih u iznosu od 7.207,9 milijuna kuna, na poljoprivredu, lov i šumarstvo odnosi se iznos od 4.065,2 milijuna kuna ili 56,4 posto dok se na ruralni odnosno regionalni razvoj odnosi iznos od 3.142,7 milijuna kuna ili 43,6 posto.

Potpore u sektoru industrije i usluga dodijeljene su u 2021. godini u iznosu od 12.607,8 milijuna kuna te je udio u BDP-u navedenih potpora iznosio 2,92 posto, dok je udio u ukupno dodijeljenim potporama iznosio 62,5 posto. Unutar dodijeljenih potpora sektoru industrije i usluga u 2021. godini, posebnim sektorima odnosno sektorskim potporama je dodijeljen iznos od 5.634 milijuna kuna odnosno s udjelom od 44,7 posto u sektoru industrije i usluga, horizontalnim ciljevima, uključujući horizontalne potpore, regionalne potpore i potpore na lokalnoj razini, dodijeljeno je 3.734,4 milijuna kuna ili 29,6 posto, dok je potporama podrške gospodarstvu u COVID-19 pandemiji dodijeljeno 3.239,4 milijuna kuna ili 25,7 posto. Potpore u sektoru industrije i usluga u 2021. godini, najvećim dijelom su dodjeljivane putem subvencija i neposrednih subvencija kamata u iznosu od 8.070,2 milijuna kuna ili s udjelom od 64 posto u sektoru industrije i usluga, slijede izdana jamstva s 2.689,3 milijuna kuna ili 21,3 posto, povoljni zajmovi s 1.226,7 milijuna kuna ili 9,7 posto, porezne olakšice s 614,2 milijuna kuna ili 4,9 posto te kapitalna ulaganja s iznosom od 7,4 milijuna kuna ili 0,1 posto.

Horizontalne potpore, uključujući horizontalne ciljeve, regionalne potpore i potpore na lokalnoj razini, dodijeljene su u 2021. godini u iznosu od 3.734,4 milijuna kuna. Udio navedenih potpora u BDP-u u 2021. godini iznosio je 0,87 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 18,5 posto, dok je udio u potporama dodijeljenih u sektoru industrije i usluga iznosio 29,6 posto. Unutar horizontalnih potpora u 2021. godini dodijeljenih u iznosu od 3.734,4 milijuna kuna, na horizontalne ciljeve odnosno horizontalne potpore u užem smislu⁴, odnosi se iznos od 2.155,5 milijuna kuna ili s udjelom od 57,7 posto u horizontalnim potporama, na regionalne potpore odnosi se iznos od 645,1 milijun kuna ili 17,3 posto dok se na potpore na lokalnoj razini odnosi iznos od 933,8 milijuna kuna ili 25 posto.

Potpore za horizontalne ciljeve ili „horizontalne potpore u užem smislu”⁵ dodijeljene su u 2021. godini u iznosu od 2.155,5 milijuna kuna, te je udio navedenih potpora u BDP-u u 2021. godini iznosio 0,50 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 10,7 posto, dok je udio u sektoru industrije i usluga iznosio 17,1 posto. Unutar dodijeljenih horizontalnih ciljeva u 2021. godini, u iznosu od 2.155,5 milijuna kuna, najviše potpora dodijeljeno je malim i srednjim poduzetnicima u iznosu od 1.047,2 milijuna kuna ili s udjelom od 48,6 posto u horizontalnim ciljevima, slijede potpore za istraživanje i razvoj i inovacije u iznosu od 558,9 milijuna kuna ili 25,9 posto, potpore za zapošljavanje u iznosu od 359,5 milijuna kuna ili 16,7 posto, potpore za kulturu u iznosu od 165,8 milijuna kuna ili 7,7 posto te potpore za usavršavanje u iznosu od 24,1 milijun kuna ili 1,1 posto. Navedene potpore dodijeljene su najvećim dijelom putem subvencija i neposrednih subvencija kamata u iznosu od 2.106,4 milijuna kuna ili s udjelom od 97,7 posto u horizontalnim ciljevima, slijede izdana jamstva u iznosu od 30,1 milijun kuna ili 1,4 posto, porezne olakšice u iznosu od 18,9 milijuna kuna ili 0,9 posto te povoljni zajmovi u iznosu od 42.800,68 kuna ili 0,005 posto.

Regionalne potpore u 2021. godini dodijeljene su u iznosu od 645,1 milijun kuna, što predstavlja udio u BDP-u u 2021. godini od 0,15 posto, dok je udio u ukupno dodijeljenim potporama iznosio 3,2 posto te je udio u horizontalnim potporama iznosio 17,3 posto. Navedene potpore su u 2021. godini najvećim dijelom dodjeljivane kroz porezne olakšice u iznosu od

⁴ Potpore za: istraživanje i razvoj i inovacije, male i srednje poduzetnike, usavršavanje, zapošljavanje i kulturu.

⁵ Potpore za: istraživanje i razvoj i inovacije, male i srednje poduzetnike, usavršavanje, zapošljavanje i kulturu.

533,6 milijuna kuna ili s udjelom od 82,7 posto u ukupno dodijeljenim regionalnim potporama, slijede subvencije u iznosu od 110,3 milijuna kuna ili 17,1 posto te povoljni zajmovi u iznosu od 1,2 milijuna kuna ili 0,2 posto.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dodijelile su u 2021. godini potpore u iznosu od 933,8 milijuna kuna. Udio navedenih potpora u BDP-u u 2021. godini iznosio je 0,22 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 4,6 posto dok je udio u potporama u sektoru industrije i usluga iznosio 7,4 posto. Navedene potpore dodijeljene su najvećim dijelom putem subvencija u iznosu od 926,4 milijuna kuna ili s udjelom od 99,2 posto u ukupno dodijeljenim potporama na lokalnoj razini te kroz kapitalna ulaganja u iznosu od 7,4 milijuna kuna ili 0,8 posto.

Sektorske potpore odnosno potpore za posebne sektore, dodijeljene su u 2021. godini u iznosu od 5.634 milijuna kuna, što predstavlja udio u BDP-u u 2021. godini od 1,31 posto, udio u ukupnim potporama iznosio je 27,9 posto, dok je udio u potporama u sektoru industrije i usluga iznosio 44,7 posto. Unutar sektorskih potpora u 2021. godini, dodijeljenih u iznosu od 5.634 milijuna kuna, najviši iznos odnosi se na potpore za zaštitu okoliša i očuvanje energije u iznosu od 2.462,8 milijuna kuna ili 43,7 posto udjela u sektorskim potporama, slijede potpore prometu u iznosu od 1.211,3 milijuna kuna ili 21,5 posto, potpore uslugama za javno radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualnu industriju u iznosu od 1.159,5 milijuna kuna ili 20,6 posto, sektoru brodogradnje dodijeljeno je 698,5 milijuna kuna ili 12,4 posto, za poštanske usluge dodijeljeno je 95,1 milijun kuna ili 1,7 posto te je sektoru turizma dodijeljeno 6,8 milijuna kuna ili 0,1 posto. Sektorske potpore dodijeljene su najvećim dijelom putem subvencija i neposrednih subvencija kamata u iznosu od 4.873,8 milijuna kuna ili s udjelom od 86,5 posto u sektorskim potporama, slijede izdana jamstva u iznosu od 698,5 milijuna kuna ili 12,4 posto te porezne olakšice u iznosu od 61,7 milijuna kuna ili 1,1 posto.

Potpore za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa dodijeljene su u 2021. godini u ukupnom iznosu od 3.340,9 milijuna kuna, te je udio navedenih potpora u BDP-u u 2021. godini iznosio 0,77 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 16,6 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio je 26,5 posto, dok je udio u sektorskim potporama iznosio 59,3 posto. Navedene potpore i u 2021. godini prevladavaju u okviru sektorskih potpora, i to kao naknada odnosno kompenzacija za obavljanje javne usluge. Unutar navedenih potpora dodijeljenih u 2021. godini u iznosu od 3.340,9 milijuna kuna, najviši iznos odnosi se na potpore za javne radiodifuzijske usluge za emitiranje javnog radio i televizijskog programa od 1.143,2 milijuna kuna ili 34,2 posto udjela u navedenim potporama, slijede potpore dodijeljene za kopneni cestovni promet u iznosu od 1.138,4 milijuna kuna ili 34,1 posto, potpore za kopneni željeznički promet u iznosu od 495 milijuna kuna ili 14,8 posto, potpore pomorskom prometu u iznosu od 359,5 milijuna kuna ili 10,8 posto, potpore zračnom prometu u iznosu od 109,7 milijuna kuna ili 3,3 posto te potpore za poštanske usluge u iznosu od 95,1 milijun kuna ili 2,8 posto. Instrumenti putem kojih su u 2021. godini dodijeljene potpore za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa su subvencije u iznosu od 3.333,5 milijuna kuna ili 99,8 posto u navedenim potporama te kapitalna ulaganja u iznosu od 7,4 milijuna kuna ili 0,2 posto.

Potpore za podršku gospodarstvu u COVID-19 pandemiji, dodijeljene su u 2021. godini u iznosu od 3.239,4 milijuna kuna. Udio navedenih potpora u BDP-u u 2021. godini iznosio je 0,75 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 16,1 posto, dok je udio u potporama u sektoru industrije i usluga iznosio 25,7 posto. Navedene potpore najvećim dijelom su dodijeljivane putem izdanih jamstava u iznosu od 1.960,7 milijuna kuna ili s udjelom od 60,5 posto u navedenom sektoru, slijede povoljni zajmovi u iznosu od 1.225,4 milijuna kuna ili 37,8

posto, subvencije u iznosu od 51,3 milijuna kuna ili 1,6 posto te neposredne subvencije kamata u iznosu od 2 milijuna kuna ili 0,1 posto.

Instrumenti putem kojih su u 2021. godini dodijeljene potpore u iznosu od 20.183,1 milijun milijuna kuna su: subvencije i neposredne subvencija kamata s iznosom od 13.237,4 milijuna kuna ili s udjelom u ukupno dodijeljenim potporama od 65,6 posto, slijede izdana jamstva u iznosu od 2.689,3 milijuna kuna ili 13,3 posto, kapitalna ulaganja s iznosom od 1.678 milijuna kuna ili 8,3 posto potpora, povoljni zajmovi s iznosom od 1.291,7 milijuna kuna ili 6,4 posto te porezna oslobođenja, izuzeća, oprost poreza i doprinosa i olakšice s iznosom od 1.286,7 milijuna kuna ili 6,4 posto.

Potpore male vrijednosti odnosno de minimis potpore dodijeljene su u 2021. godini u iznosu od 1.447,5 milijuna kuna, a udio tih potpora u BDP-u iznosio je 0,34 posto. Potpore male vrijednosti u 2021. godini, dodijeljene su najvećim dijelom putem subvencija u iznosu od 1.320 milijuna kuna ili s udjelom od 91,2 posto u ukupno dodijeljenim potporama male vrijednosti, slijedi sniženje, oslobođenje, olakšice i oprost plaćanja doprinosa u iznosu od 44,2 milijuna kuna ili 3,1 posto, izdana jamstva u iznosu od 22,5 milijuna kuna ili 1,5 posto, kapitalna ulaganja u iznosu od 22,3 milijuna kuna ili 1,5 posto, povoljni zajmovi u iznosu od 18,8 milijuna kuna ili 1,3 posto, porezna oslobođenja, izuzeća i olakšice u iznosu od 7,2 milijuna kuna ili 0,5 posto, neposredne subvencije kamata u iznosu od 6,6 milijuna kuna ili 0,5 posto, otpisa duga u iznosu od 5,4 milijuna kuna ili 0,4 posto, odgode pri plaćanju poreza u iznosu od 349.069,76 kuna ili 0,02 posto, opozvana jamstva u iznosu od 60.486,74 kuna ili 0,004 posto te prodaja državne imovine pod povoljnim uvjetima u iznosu od 36.134,70 kuna ili 0,002 posto. U 2021. godini u ukupno dodijeljenim de minimis potporama u iznosu od 1.447,5 milijuna kuna, davatelji potpora male vrijednosti na razini središnje države ili centralnoj razini, dodijelili su iznos od 1.229,6 milijuna kuna ili 84,9 posto udjela u potporama male vrijednosti, dok su davatelji na lokalnoj razini dodijelili iznos od 217,9 milijuna kuna ili 15,1 posto.

2. DRŽAVNE POTPORE U 2021. GODINI

2.1. USPOREDBA S MAKROEKONOMSKIM POKAZATELJIMA

Potpore u Republici Hrvatskoj su u 2021. godini dodijeljene u ukupnom iznosu od 20.183,1 milijun kuna, što predstavlja smanjenje za 879,8 milijuna kuna odnosno 4,2 posto u odnosu na 2020. godinu, kada su potpore dodijeljene u iznosu od 21.062,9 milijuna kuna, te predstavlja povećanje za 5.096,7 milijuna kuna odnosno 33,8 posto u odnosu na 2019. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 15.086,4 milijuna kuna.

Udio ukupno dodijeljenih potpora u BDP-u u 2021. godini iznosio je 4,68 posto, u 2020. godini iznosio je 5,57 posto te je u 2019. godini iznosio 3,66 posto.

Tablica 1. Ukupne potpore dodijeljene u razdoblju od 2019. do 2021. godine

	Mjera	2019.	2020.	2021.
Državne potpore	u mln HRK	15.086,4	21.062,9	20.183,1
Državne potpore	u mln EUR ⁶	2.035,0	2.796,1	2.682,4
BDP ⁷	u mln HRK	412.228,0	378.349,0	431.454,0
BDP	u mln EUR	55.604,3	50.225,0	57.342,3
Rashodi države	u mln HRK	139.870,1	153.560,4	169.030,4
Rashodi države	u mln EUR	18.866,7	20.384,8	22.465,0
Zaposleni ⁸	broj	1.555.068	1.543.869	1.575.837
Udio državnih potpora u BDP-u	%	3,66	5,57	4,68
Državne potpore po zaposlenome	HRK	9.701,44	13.642,93	12.807,86
Državne potpore po zaposlenome	EUR	1.308,60	1.811,07	1.702,23
Udio državnih potpora u rashodima države	%	10,79	13,72	11,94
Državne potpore po stanovniku Hrvatske ⁹	HRK	3.679,61	5.265,73	5.175,15
Državne potpore po stanovniku Hrvatske	EUR	496,33	699,01	687,80

Izvori: Državni zavod za statistiku, Ministarstvo financija; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Potpore po zaposlenom u Republici Hrvatskoj su u 2021. godini iznosile 12.807,86 kuna, što predstavlja smanjenje za 835,07 kuna odnosno 6,1 posto u odnosu na 2020. godinu kada su iznosile 13.642,93 kune, te predstavlja povećanje za 3.106,42 kune odnosno 32 posto u odnosu na 2019. godinu kada su iznosile 9.701,44 kune.

Potpore po stanovniku u Republici Hrvatskoj su u 2021. godini iznosile 5.175,15 kuna, što predstavlja smanjenje za 90,57 kuna odnosno 1,7 posto u odnosu na 2020. godinu kada su iznosile 5.265,73 kune te predstavlja povećanje za 1.495,54 kune odnosno 40,6 posto u odnosu na 2019. godinu kada su iznosile 3.679,61 kunu.

Udio dodijeljenih potpora u rashodima države, u 2021. godini iznosio je 11,94 posto, u 2020. godini iznosio je 13,72 posto te je u 2019. godini iznosio 10,79 posto.

U Tablici 1. prikazani su osnovni makroekonomski pokazatelji koji nam omogućuju pregled i usporedbu određenih pokazatelja u kunama i u eurima, od ukupnih iznosa potpora, iznosa BDP-

⁶ Prosječni tečaj Hrvatske narodne banke za 1 euro u 2019. godini iznosi 7,413605 kuna, u 2020. godini iznosi 7,533080 kuna i u 2021. godini iznosi 7,524183 kune.

⁷ BDP u tekućim cijenama, izvor podataka o BDP-u: Državni zavod za statistiku i Ministarstvo financija.

⁸ Broj zaposlenih, izvor podataka o zaposlenima: Državni zavod za statistiku.

⁹ Broj stanovnika, izvor podataka o broju stanovnika: Državni zavod za statistiku.

a u Republici Hrvatskoj i udjela potpora u BDP-u, iznosa potpora po zaposlenom te po stanovniku Republike Hrvatske, te i udjela potpora u navedenim rashodima države.

Isto tako, važno je napomenuti kako su u ovom dijelu Izvješća, potpore u sektoru poljoprivrede i ribarstva i potpore u sektoru prometa u Republici Hrvatskoj, prikazane metodološki odvojeno od potpora ostalim gospodarskim sektorima i to zbog posebnih pravila koja vrijede prilikom dodjele tih navedenih potpora odnosno njihove specifične djelatnosti. Navedeni prikaz je na isti način iskazan i u izvješćima EU, primjerice potporom dodijeljenom sektoru prometa se većinom kompenziraju troškovi za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa.

Razlog posebnog prikazivanja navedenih potpora u ovom Izvješću, isto kao i u izvješćima EU, je taj što se kopneni željeznički promet u Republici Hrvatskoj, isto kao i u državama članicama EU, smatra sektorom od posebnog javnog značaja, bez obzira radi li se o prijevozu putnika ili robe i bez obzira na liberalizaciju navedenog sektora, te se iz navedenog razloga prilikom određenih analiza takve potpore isključuju iz ukupnih iznosa dodijeljenih potpora i prikazuju se zasebno.

Tablica 2. Potpore dodijeljene u razdoblju od 2019. do 2021. godine (bez poljoprivrede i ribarstva i prometa)

	Mjera	2019.	2020.	2021.
Iznos potpore	u mln HRK	6.922,9	11.884,5	11.396,5
Iznos potpore	u mln EUR	933,8	1.577,6	1.514,6
BDP	u mln HRK	412.228,0	378.349,0	431.454,0
BDP	u mln EUR	55.604,3	50.225,0	57.342,3
Udio potpora u BDP-u	%	1,68	3,14	2,64

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Kako je naprijed i navedeno, u Tablici 2. prikazane su ukupno dodijeljene potpore u Republici Hrvatskoj, bez potpora u sektoru za poljoprivredu i ribarstvo i u sektoru prometa (kopneni, pomorski i zračni promet) u razdoblju od 2019. do 2021. godine. Navedene potpore dodijeljene su u 2021. godini u iznosu od 11.396,5 milijuna kuna, što predstavlja smanjenje za 488 milijuna kuna ili 4,1 posto u odnosu na 2020. godinu kada su navedene potpore iznosile 11.884,5 milijuna kuna, te predstavlja povećanje za 4.473,6 milijuna kuna ili 64,6 posto u odnosu na 2019. godinu kada su iste iznosile 6.922,9 milijuna kuna. Udio potpora bez potpora za poljoprivredu i ribarstvo i promet u BDP-u, u 2021. godini iznosio je 2,64 posto, u 2020. godini 3,14 posto te u 2019. godini 1,68 posto.

Navedene dodijeljene potpore bez potpora poljoprivredi i ribarstvu i prometu u 2021. godini u iznosu od 11.396,5 milijuna kuna, najvećim dijelom dodjeljivane su putem subvencija i neposrednih subvencija kamata u iznosu od 6.866,5 milijuna kuna odnosno s udjelom od 60,3 posto u ukupno dodijeljenim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva i prometa), slijede jamstava u iznosu od 2.689,3 milijuna kuna ili 23,6 posto, povoljni zajmovi u iznosu od 1.226,7 milijuna kuna ili 10,8 posto, te porezna oslobođenja, izuzeća, oprost poreza i doprinosa i olakšice u iznosu od 606,6 milijuna kuna ili 7,4 posto i kapitalna ulaganja u iznosu od 7,4 milijuna kuna ili 0,1 posto.

Tablica 3. Potpore dodijeljene u razdoblju od 2019. do 2021. godine (s poljoprivredom i ribarstvom, bez kopnenog željezničkog prometa)

	Mjera	2019.	2020.	2021.
Iznos potpore	u mln HRK	14.636,7	20.551,4	19.688,1
Iznos potpore	u mln EUR	1.974,3	2.728,2	2.616,6
BDP	u mln HRK	412.228,0	378.349,0	431.454,0
BDP	u mln EUR	55.604,3	50.225,0	57.342,3
Udio potpora u BDP-u	%	3,55	5,43	4,56

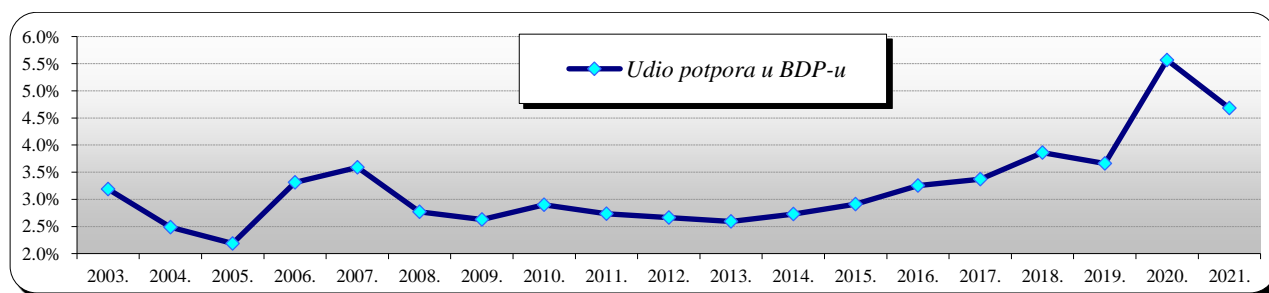
Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

U Tablici 3. prikazane su ukupno dodijeljene potpore u Republici Hrvatskoj bez potpora dodijeljenih kopnenom željezničkom prometu, ali uključuje potpore dodijeljene u sektoru poljoprivrede i ribarstva i u sektoru prometa, i to u zračnom prometu, pomorskom prometu te ostalom kopnenom prometu, kao što su cestovni promet i promet unutarnjim plovnim putovima. Ukupno dodijeljene potpore bez potpora kopnenom željezničkom prometu u Republici Hrvatskoj u 2021. godini iznosile su 19.688,1 milijun kuna što predstavlja smanjenje za 863,3 milijuna kuna ili 4,2 posto u odnosu na 2020. godinu kada su navedene potpore iznosile 20.551,4 milijuna kuna, te predstavlja povećanje za 5.051,4 milijuna kuna ili 34,5 posto u odnosu na 2019. godinu kada su navedene potpore iznosile 14.636,7 milijuna kuna. Udio potpora bez potpora kopnenom željezničkom prometu u BDP-u, u 2021. godini iznosio je 4,56 posto, u 2020. godini iznosio je 5,43 posto dok je u 2019. godini iznosio 3,55 posto.

Ukupno dodijeljene potpore kopnenom željezničkom prometu u Republici Hrvatskoj u 2021. godini iznosile su 495 milijuna kuna što predstavlja smanjenje za 16,5 milijuna kuna ili 3,2 posto u odnosu na 2020. godinu kada su navedene potpore iznosile 511,5 milijuna kuna, te predstavlja povećanje za 45,3 milijuna kuna ili 10,1 posto u odnosu na 2019. godinu kada su navedene potpore iznosile 449,7 milijuna kuna. Udio potpora kopnenom željezničkom prometu u BDP-u, u 2021. godini iznosio je 0,11 posto, u 2020. godini iznosio je 0,14 posto te je u 2019. godini iznosio 0,11 posto.

U ukupno dodijeljenim potporama kopnenom željezničkom prometu prikazanim u ovom Izvješću, nisu obuhvaćena sredstva koja je sektor željezničkog prometa primio iz proračuna za održavanje i ulaganje u infrastrukturu, jer se takva sredstva s obzirom na svoju namjenu, ne smatraju potporom iz razloga što se infrastrukturom mogu koristiti i ostali pružatelji usluga željezničkog prijevoza.

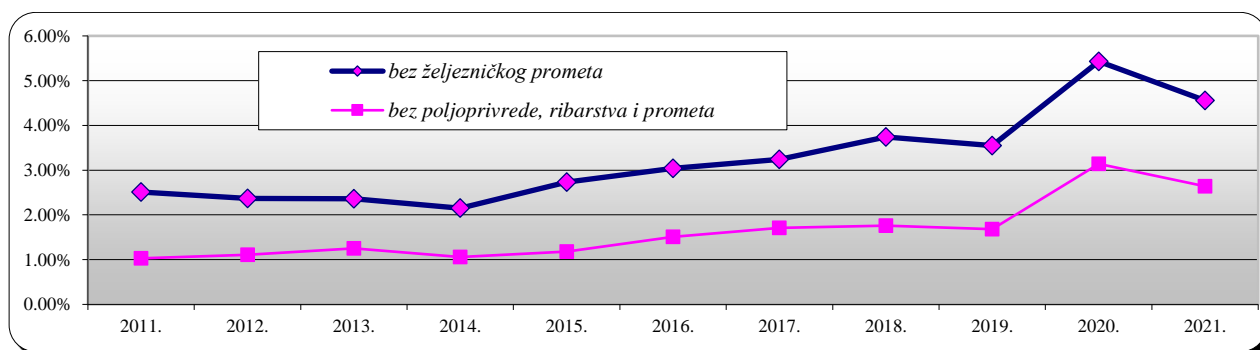
Slika 1. Udio ukupnih potpora u BDP-u u razdoblju od 2003. do 2021. godine

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Na Slici 1. je prikazan trend kretanja udjela ukupnih potpora u BDP-u tijekom razdoblja od 2003. do 2021. godine.

Slika 2. Udio potpora u BDP-u za razdoblje od 2011. do 2021. godine, bez željezničkog prometa, poljoprivrede, ribarstva i prometa (%)

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Na Slici 2. je prikazan trend kretanja udjela ukupnih potpora u BDP-u za razdoblje od 2011. do 2021. godine, bez željezničkog prometa, te bez poljoprivrede, ribarstva i prometa.

2.2. KATEGORIJE DRŽAVNIH POTPORA

Prema kategorijama odnosno ciljevima, potpore se dijele na dvije osnovne vrste potpora:

- potpore poljoprivredi i ribarstvu i
- potpore industriji i uslugama.

U ukupno dodijeljenim potporama u Republici Hrvatskoj u 2021. godini u iznosu od 20.183,1 milijun kuna, na potpore u sektoru poljoprivrede i ribarstva odnosi se iznos od 7.575,3 milijuna kuna ili 37,5 posto udjela u ukupno dodijeljenim potporama, te se na sektor industrije i usluga odnosi iznos od 12.607,8 milijuna kuna ili 62,5 posto udjela.

Tablica 4. Potpore dodijeljene prema kategorijama u razdoblju od 2019. do 2021. godine

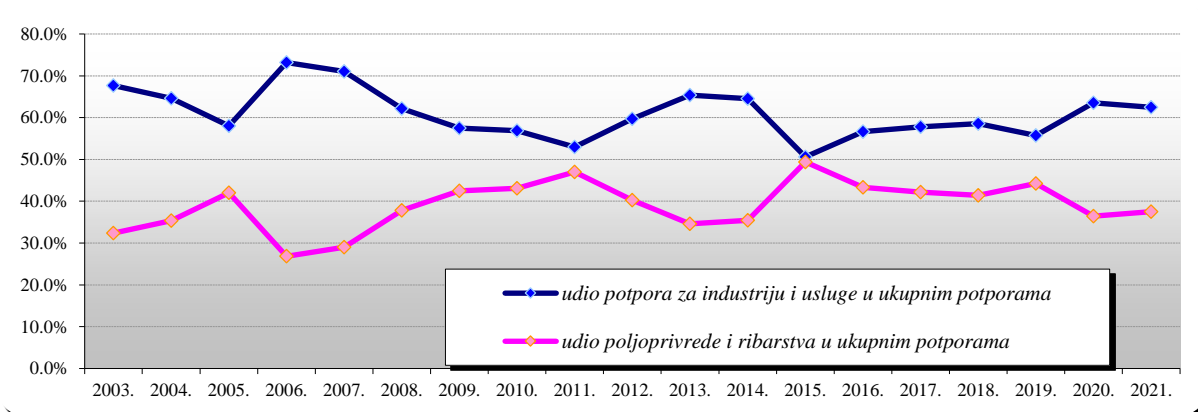
Kategorija		2019.			2020.			2021.		
		u mln HRK	u mln EUR	udio (%)	u mln HRK	u mln EUR	udio (%)	u mln HRK	u mln EUR	udio (%)
1.	Poljoprivreda i ribarstvo	6.677,1	900,7	44,26	7.679,9	1.019,5	36,46	7.575,3	1.006,8	37,53
2.	Industrija i usluge	8.409,3	1.134,3	55,74	13.383,0	1.776,6	63,54	12.607,8	1.675,6	62,47
	Horizontalni ciljevi	860,2	116,0	5,70	2.466,3	327,4	11,71	2.155,5	286,5	10,68
	- Istraživanje i razvoj i inovacije	140,5	19,0	0,93	1.305,1	173,2	6,20	558,9	74,3	2,77
	- Zapošljavanje	272,9	36,8	1,81	262,6	34,9	1,25	359,5	47,8	1,78
	- Usavršavanje	8,1	1,1	0,05	4,2	0,6	0,02	24,1	3,2	0,12
	- Mali i srednji poduzetnici	321,1	43,3	2,13	477,1	63,3	2,27	1.047,2	139,2	5,19
	- Kultura	117,6	15,9	0,78	417,3	55,4	1,98	165,8	22,0	0,82
	Posebni sektori	5.929,1	799,8	39,30	7.281,2	966,6	34,57	5.634,0	748,8	27,91
	- Poštanske usluge	94,1	12,7	0,62	92,8	12,3	0,44	95,1	12,6	0,47
	- Zaštita okoliša i očuvanje energije	1.030,1	138,9	6,83	2.385,5	316,7	11,33	2.462,8	327,3	12,20
	- Promet	1.486,4	200,5	9,85	1.498,5	198,9	7,11	1.211,3	161,0	6,00
	- Brodogradnja	1.999,6	269,7	13,25	238,7	31,7	1,13	698,5	92,8	3,46
	- Turizam	8,9	1,2	0,06	6,8	0,9	0,03	6,8	0,9	0,03
	- Sanacija i restrukturiranje	9,2	1,2	0,06	392,0	52,0	1,86	-	-	-
	- Radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualna industrija	1.300,8	175,5	8,62	1.210,1	160,6	5,75	1.159,5	154,1	5,74
	- Razvoj širokopojasnih mreža	-	-	-	1.456,8	193,4	6,92	-	-	-
	Regionalne potpore	886,4	119,6	5,88	1.199,8	159,3	5,70	645,1	85,7	3,20
	Potpore na lokalnoj razini	733,6	99,0	4,86	766,9	101,8	3,64	933,8	124,1	4,63
	Podrška gospodarstvu u COVID-19 pandemiji	-	-	-	1.668,8	221,5	7,92	3.239,4	430,5	16,05
UKUPNO		15.086,4	2.035,0	100,00	21.062,9	2.796,1	100,00	20.183,1	2.682,4	100,00

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Potpore dodijeljene u sektoru poljoprivrede i ribarstva u 2021. godini, iznosile su 7.575,3 milijuna kuna, što predstavlja smanjenje za 104,6 milijuna kuna odnosno za 1,4 posto u odnosu na 2020. godinu, kada su navedene potpore dodijeljene u iznosu od 7.679,9 milijuna kuna, te predstavlja povećanje za 898,2 milijuna kuna ili 13,5 posto u odnosu na 2019. godinu, kada su navedene potpore dodijeljene u iznosu od 6.677,1 milijuna kuna.

Potpore dodijeljene u sektoru industrije i usluga u 2021. godini, iznosile su 12.607,8 milijuna kuna, što predstavlja smanjenje za 775,2 milijuna kuna ili za 5,8 posto u odnosu na 2020. godinu, kad su navedene potpore dodijeljene u iznosu od 13.383 milijuna kuna, te predstavlja povećanje za 4.198,5 milijuna kuna ili za 49,9 posto u odnosu na 2019. godinu kad su navedene potpore dodijeljene u iznosu od 8.409,3 milijuna kuna.

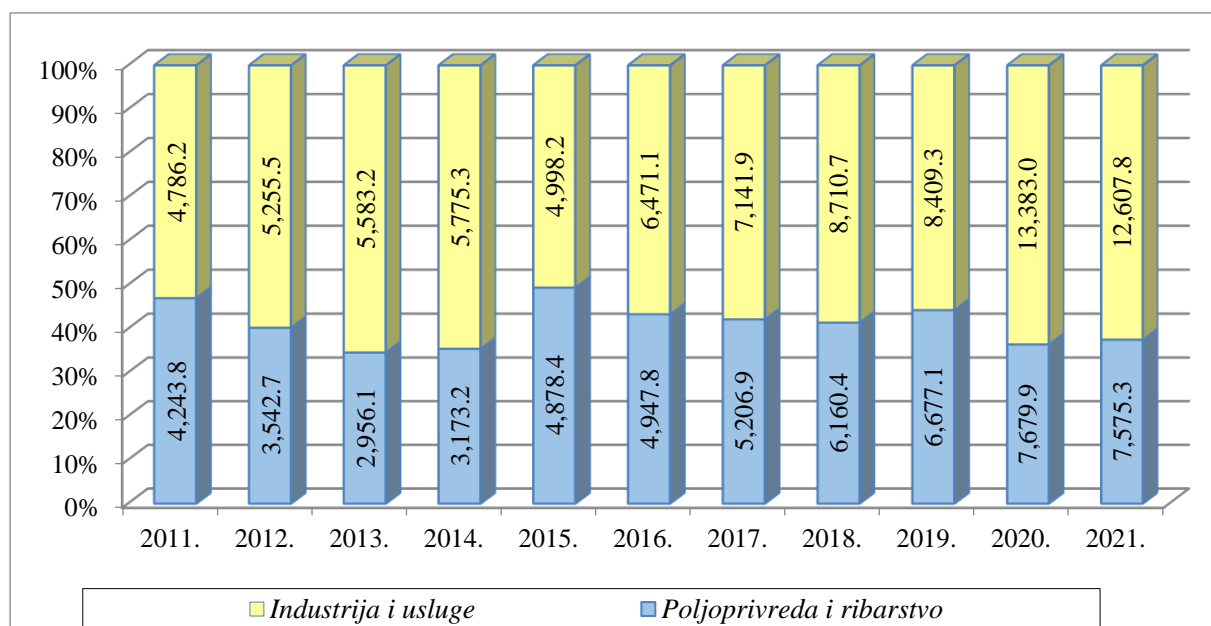
Slika 3. Udio potpora za poljoprivredu i ribarstvo i udio potpora za industriju i usluge u ukupno dodijeljenim potporama za razdoblje od 2003. do 2021. godine

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Na Slici 3. je prikazan udio potpora, u postotcima, u sektoru poljoprivrede i ribarstva te udio potpora u sektoru industrije i usluga u ukupno dodijeljenim potporama u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2003. do 2021. godine.

Slika 4. Iznosi potpora za poljoprivredu i ribarstvo i potpora za industriju i usluge u ukupno dodijeljenim potporama za razdoblje od 2011. do 2021. godine (u milijunima kuna)

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Na Slici 4. su prikazane potpore u sektoru poljoprivrede i ribarstva te potpore u sektoru industrije i usluga u ukupno dodijeljenim potporama, u milijunima kuna, u razdoblju od 2011. do 2021. godine.

2.3. DRŽAVNE POTPORE PREMA INSTRUMENTIMA

Potpore u Republici Hrvatskoj se dodjeljuju putem raznih instrumenata.

Kroz godine dodjele potpora, iste su dodjeljivane putem različitih instrumenata kao što su primjerice¹⁰: (A1) subvencije i neposredne subvencije kamata, (A2) razna porezna oslobođenja, izuzeća, oprost poreza i doprinosa i olakšice, otpis duga, (B) kapitalna ulaganja, (C1) povoljni zajmovi i zajmovi poduzetnicima u teškoćama, i (D) izdana državna jamstva te aktivirana odnosno protestirana ili opozvana jamstva.

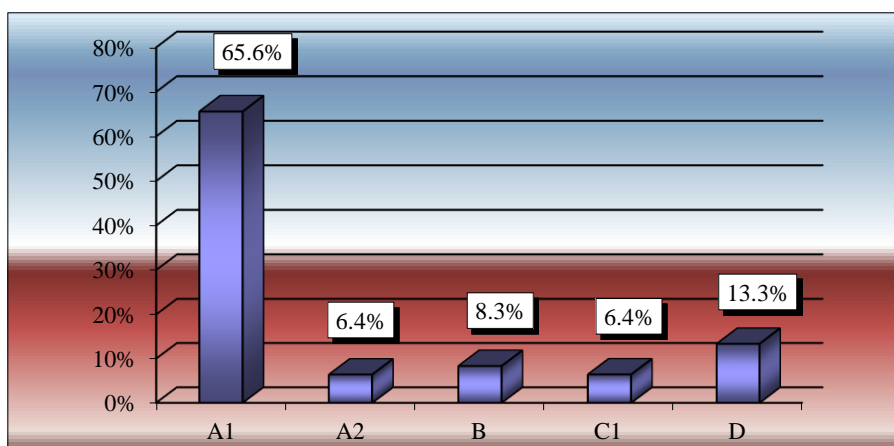
Tablica 5. Potpore prema instrumentima dodjele u 2021. godini (u milijunima kuna)

Kategorija		A1	A2	B	C1	D	Ukupno
1.	<i>Poljoprivreda i ribarstvo</i>	5.167,2	672,5	1.670,6	65,0	-	7.575,3
2.	<i>Industrija i usluge</i>	8.070,2	614,2	7,4	1.226,7	2.689,3	12.607,8
	<i>Horizontalni ciljevi</i>	2.106,4	18,9	-	0,1	30,1	2.155,5
	Istraživanje i razvoj i inovacije	540,0	18,9	-	-	-	558,9
	Zapošljavanje	359,5	-	-	-	-	359,5
	Usavršavanje	24,1	-	-	-	-	24,1
	Mali i srednji poduzetnici	1.017,0	-	-	0,1	30,1	1.047,2
	Kultura	165,8	-	-	-	0,0	165,8
	<i>Posebni sektori</i>	4.873,8	61,7	-	0,0	698,5	5.634,0
	Poštanske usluge	95,1	-	-	0,0	-	95,1
	Zaštita okoliša i očuvanje energije	2.408,7	54,1	-	0,0	-	2.462,8
	Promet	1.203,7	7,6	-	0,0	-	1.211,3
	Brodogradnja	-	-	-	0,0	698,5	698,5
	Turizam	6,8	0,0	-	0,0	-	6,8
	Sanacija i restrukturiranje	-	0,0	-	0,0	-	-
	Radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualna industrija	1.159,5	-	-	-	-	1.159,5
	Razvoj širokopojasnih mreža	-	-	-	-	-	-
	<i>Regionalne potpore</i>	110,3	533,6	0,0	1,2	-	645,1
	<i>Potpore na lokalnoj razini</i>	926,4	-	7,4	0,0	-	933,8
	<i>Podrška gospodarstvu u COVID-19 pandemiji</i>	53,3	-	-	1.225,4	1.960,7	3.239,4
UKUPNO		13.237,4	1.286,7	1.678,0	1.291,7	2.689,3	20.183,1

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

U 2021. godini, potpore su dodjeljivane najvećim dijelom putem subvencija i neposrednih subvencija kamata, i to u ukupnom iznosu od 13.237,4 milijuna kuna ili s udjelom u ukupno dodijeljenim potporama od 65,6 posto, slijede izdana jamstva u iznosu od 2.689,3 milijuna kuna ili 13,3 posto, kapitalna ulaganja s iznosom od 1.678 milijuna kuna ili 8,3 posto potpora, povoljni zajmovi s iznosom od 1.291,7 milijuna kuna ili 6,4 posto te porezna oslobođenja, izuzeća, oprost poreza i doprinosa i olakšice s iznosom od 1.286,7 milijuna kuna ili 6,4 posto.

¹⁰ U Prilogu 3. nalazi se popis instrumenata dodjele potpora, kao i metodologija izračuna elementa potpore kod pojedinog instrumenta.

Slika 5. Ukupne potpore prema instrumentima dodjele u 2021. godini¹¹

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Potpore u sektoru poljoprivrede i ribarstva u 2021. godini dodijeljene su u ukupnom iznosu od 7.575,3 milijuna kuna, a dodijeljene su najvećem dijelom putem subvencija u iznosu od 5.167,2 milijuna kuna ili s udjelom od 68,2 posto u poljoprivredi i ribarstvu, slijede kapitalna ulaganja u iznosu od 1.670,6 milijuna kuna ili 22,1 posto, porezne olakšice u iznosu od 672,5 milijuna kuna ili 8,9 posto te povoljni zajmovi u iznosu od 65 milijuna kuna ili 0,9 posto.

Potpore u sektoru industrije i usluga u 2021. godini dodijeljene su u ukupnom iznosu od 12.607,8 milijuna kuna, a dodijeljene su najvećem dijelom putem subvencija i neposrednih subvencija kamata u iznosu od 8.070,2 milijuna kuna ili s udjelom od 64 posto u sektoru industrije i usluga, slijede izdana jamstva s iznosom od 2.689,3 milijuna kuna ili 21,3 posto, povoljni zajmovi s iznosom od 1.226,7 milijuna kuna ili 9,7 posto, porezne olakšice u iznosu od 614,2 milijuna kuna ili 4,9 posto, te kapitalna ulaganja s iznosom od 7,4 milijuna kuna ili 0,1 posto.

Potpore za horizontalne ciljeve ili „horizontalne potpore u užem smislu“ u 2021. godini dodijeljene su u ukupnom iznosu od 2.155,5 milijuna kuna, a dodijeljene su najvećem dijelom putem subvencija i neposrednih subvencija kamata u iznosu od 2.106,4 milijuna kuna ili s udjelom od 97,7 posto u horizontalnim ciljevima, slijede izdana jamstva u iznosu od 30,1 milijun kuna ili 1,4 posto, porezne olakšice u iznosu od 18,9 milijuna kuna ili 0,9 posto i povoljni zajmovi u iznosu od 42.800,68 kuna ili 0,005 posto.

Potpore posebnim sektorima u 2021. godini dodijeljene su u ukupnom iznosu od 5.634 milijuna kuna, a dodijeljene su najvećem dijelom putem subvencija i neposrednih subvencija kamata u iznosu od 4.873,8 milijuna kuna ili s udjelom od 86,5 posto u posebnim sektorima, slijede izdana jamstva u iznosu od 698,5 milijuna kuna ili 12,4 posto, te porezne olakšice u iznosu od 61,7 milijuna kuna ili 1,1 posto.

Regionalne potpore u 2021. godini dodijeljene su u ukupnom iznosu od 645,1 milijun kuna, a dodijeljene su najvećem dijelom putem poreznih olakšica u iznosu od 533,6 milijuna kuna ili s udjelom od 82,7 posto u regionalnim potporama, slijede subvencija u iznosu od 110,3 milijuna kuna ili 17,1 posto te povoljni zajmovi u iznosu od 1,2 milijuna kuna ili 0,2 posto.

¹¹ A1 subvencije i neposredne subvencije kamata; A2 porezna oslobođenja, izuzeća, oprost poreza i doprinosa i olakšice; B kapitalna ulaganja; C1 povoljni zajmovi; D potpore u jamstvima.

Potpore na lokalnoj razini, dodijeljene od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u 2021. godini dodijeljene su u ukupnom iznosu od 933,8 milijuna kuna, a dodijeljene su najvećem dijelom putem subvencija u iznosu od 926,4 milijuna kuna ili s udjelom od 99,2 posto u potporama na lokalnoj razini te je kroz kapitalna ulaganja dodijeljen iznos od 7,4 milijuna kuna ili 0,8 posto.

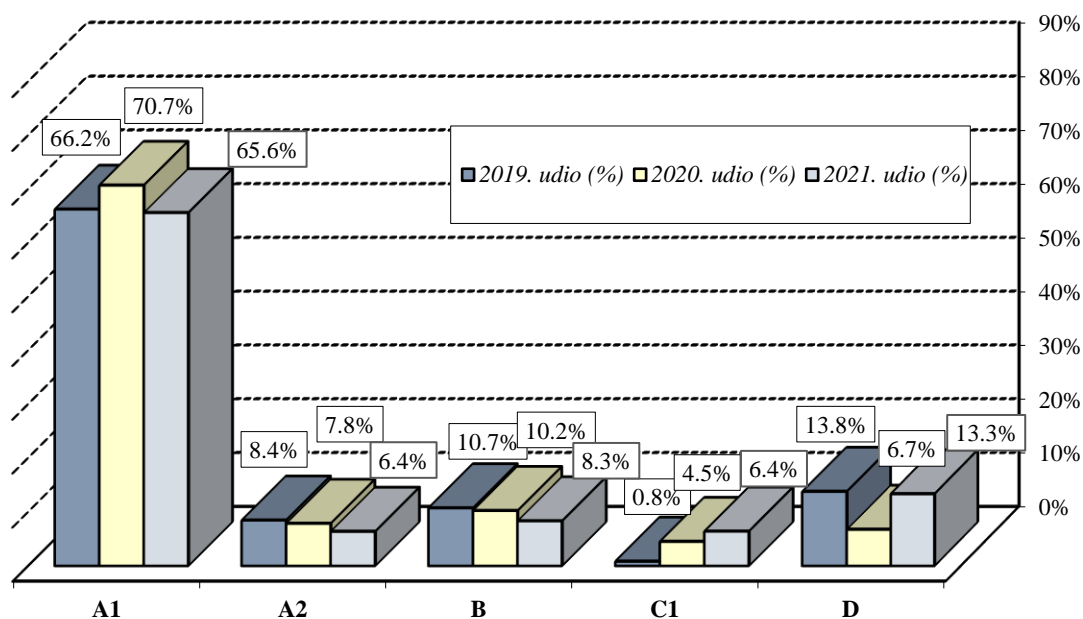
Potpore dodijeljene kao podrška gospodarstvu u COVID-19 pandemiji u 2021. godini dodijeljene su u ukupnom iznosu od 3.239,4 milijuna kuna, a dodijeljene su najvećem dijelom putem izdanih jamstava u iznosu od 1.960,7 milijuna kuna ili s udjelom od 60,5 posto u potporama dodijeljenih kao podrška gospodarstvu, slijede povoljni zajmovi u iznosu od 1.225,4 milijuna kuna ili 37,8 posto te subvencije i neposredne subvencija kamata u iznosu od 53,3 milijuna kuna ili 1,6 posto.

Tablica 6. Potpore prema instrumentima dodjele za razdoblje od 2019. do 2021. godine (uključujući poljoprivredu i ribarstvo)

	2019.			2020.			2021.		
	u mln HRK	u mln EUR	udio (%)	u mln HRK	u mln EUR	udio (%)	u mln HRK	u mln EUR	udio (%)
A1	9.991,2	1.347,7	66,2	14.887,7	1.976,3	70,7	13.237,4	1.759,3	65,6
A2	1.274,5	171,9	8,4	1.653,0	219,4	7,8	1.286,7	171,0	6,4
B	1.617,3	218,2	10,7	2.154,0	285,9	10,2	1.678,0	223,0	8,3
C1	126,3	17,0	0,8	947,4	125,8	4,5	1.291,6	171,7	6,4
D	2.077,1	280,2	13,8	1.420,8	188,6	6,7	2.689,4	357,4	13,3
	15.086,4	2.035,0	100,0	21.062,9	2.796,1	100,0	20.183,1	2.682,4	100,0

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

U Tablici 6. prikazane su potpore dodijeljene putem različitih instrumenata u razdoblju od 2019. do 2021. godine u milijunima kuna, te je prikazan i udio tih navedenih instrumenata u postocima u ukupno dodijeljenim potporama.

Slika 6. Ukupne dodijeljene potpore prema instrumentima za razdoblje od 2019. do 2021. godine

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Na Slici 6. prikazan je udio ukupno dodijeljenih potpora u razdoblju od 2019. do 2021. godine prema instrumentima dodjele u postocima.

Državna jamstva kao instrument potpore¹²

Također, i u 2021. godini u Republici Hrvatskoj dodjeljivane su potpore putem jamstava. Iako je ukupno u 2021. godini izdano 3.328,8 milijuna kuna državnih jamstava, tek se iznos od 2.689,4 milijuna kuna smatra izdanim jamstvom s elementom potpore, dok se na izdana jamstva bez elementa potpore odnosi iznos od 639,4 milijuna kuna.

Tablica 7. Državna jamstva u razdoblju od 2019. do 2021. godine (u milijunima kuna)

Redni broj	Opis	2019.	2020.	2021.
1.	Ukupno izdana jamstva	4.349,9	1.785,8	3.328,8
2.	Izdana jamstva bez elementa potpore	4.254,1	365,0	639,4
3.	Izdana jamstva s elementom potpore (1.-2.)	95,8	1.420,8	2.689,4
4.	Protestirana jamstva s elementom potpore	1.981,3	-	-
5.	Ukupna potpora u jamstvima (3.+4.)	2.077,1	1.420,8	2.689,4

Izvor: Ministarstvo financija i ostali davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

¹² Prilikom odlučivanja o jamstvima u kontekstu potpore, Europska komisija primjenjuje Obavijest Komisije o primjeni članaka 87. i 88. Ugovora o Europskoj zajednici u području državnih potpora u obliku jamstava (52008XC0620(02), Službeni list Europske unije, C 155, od 20. lipnja 2008., str. 10.–22.) i Ispravak Obavijesti Komisije o primjeni članaka 87. i 88. Ugovora o Europskoj zajednici u području državnih potpora u obliku jamstava (52008XC0620(02)R(01), Službeni list Europske unije, C 244, od 25. rujna 2008., str. 32.–32.).

Izdana državna jamstva u 2021. godini, koja ne sadrže elemente potpora, u iznosu od 639,4 milijuna kuna, odnose se na jamstva koja su izdana za financiranje izgradnje cestovne, željezničke ili lučke infrastrukture, te su izdana i poduzetnicima koji se ne smatraju poduzetnicima u teškoćama i slično. Poduzetnici kojima su u 2021. godini izdana takva jamstva koja ne sadrže elemente potpora su: HŽ Infrastruktura d.o.o., Hrvatske autoceste d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o. i Klinički bolnički centar Rijeka.

Potpore u Republici Hrvatskoj u 2021. godini dodijeljene putem jamstava, dodijeljene su u ukupnom iznosu od 2.689,4 milijuna kuna, što predstavlja povećanje za 1.268,6 milijuna kuna odnosno 89,3 posto u odnosu na 2020. godinu kada su navedene potpore dodijeljene u iznosu od 1.420,8 milijuna kuna, te predstavlja povećanje za 612,3 milijuna kuna odnosno 29,5 posto u odnosu na 2019. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 2.077,1 milijun kuna. Kao i prethodne godine, jamstva u 2021. godini dodijeljena su isključivo kao izdana jamstva te nije bilo aktiviranih odnosno protestiranih jamstava.

Davatelji potpora u 2021. godini, koji su dodijelili potpore putem izdanih jamstava u ukupnom iznosu od 2.689,4 milijuna kuna, su sljedeći: Hrvatska banka za obnovu i razvitak (u daljnjem tekstu: HBOR) u iznosu od 1.588,8 milijuna kuna, slijede Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja u iznosu od 698,5 milijuna kuna, Ministarstvo turizma i sporta u iznosu od 243,3 milijuna kuna, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u iznosu od 99,8 milijuna kuna, Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (u daljnjem tekstu: HAMAG-BICRO) u iznosu od 30,1 milijun kuna te Ministarstvo kulture i medija u iznosu od 28,9 milijuna kuna.

HBOR je u 2021. godini dodijelio potpore putem izdanih jamstava u iznosu od 1.588,8 milijuna kuna i to isključivo za otklanjanje ozbiljnih poteškoća u gospodarstvu kao podrška poduzetnicima u pandemiji COVID–19, a jamstva su dodijeljena temeljem Programa pojedinačnog i portfeljnog osiguranja kredita za likvidnost i ulaganja izvoznika COVID–19, kojeg je Europska komisija odobrila pod brojem SA.58740, te njegove kasnije izmjene koje je Europska komisija odobrila pod brojem SA.62616.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja je u 2021. godini dodijelilo potpore putem izdanih jamstava u iznosu od 698,5 milijuna kuna. Jamstva su dodijeljena isključivo sektoru brodogradnje.

Ministarstvo turizma i sporta je u 2021. godini dodijelilo potpore putem izdanih jamstava u iznosu od 243,3 milijuna kuna i to za otklanjanje ozbiljnih poteškoća u gospodarstvu kao podrška poduzetnicima u pandemiji COVID–19, a jamstva su dodijeljena temeljem Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID–19, kojeg je Europska komisija odobrila pod brojem SA.60265, te njegove kasnije izmjene koje je Europska komisija odobrila pod brojem SA.62616.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture je u 2021. godini dodijelilo potpore putem izdanih jamstava u iznosu od 99,8 milijuna kuna i to za otklanjanje ozbiljnih poteškoća u gospodarstvu kao podrška poduzetnicima u pandemiji COVID–19 temeljem Programa dodjele državnih potpora sektoru mora, prometa, prometne infrastrukture i povezanim djelatnostima u aktualnoj pandemiji COVID–19, kojeg je Europska komisija odobrila pod brojem SA.57711 te njegove kasnije izmjene koje je Europska komisija odobrila pod brojevima SA.58136, SA.59924 i SA.59942.

HAMAG-BICRO je u 2021. godini dodijelio potpore putem izdanih jamstava u iznosu od 30,1 milijun kuna, i to malim i srednjim poduzetnicima temeljem Programa dodjele državnih potpora Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije, o kojem je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.60617, a koji je izrađen sukladno Uredbi Komisije br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (u daljnjem tekstu: Uredba 651/2014), te svih naknadnih izmjena i dopuna Uredbe 651/2014¹³.

Ministarstvo kulture i medija je u 2021. godini dodijelio potpore putem izdanih jamstava u iznosu od 28,9 milijuna kuna za otklanjanje ozbiljnih poteškoća u gospodarstvu kao podrška poduzetnicima u pandemiji COVID–19 temeljem Programa jamstava za kredite za poduzetnike aktivne u području kulture i kreativnih industrija u aktualnoj pandemiji COVID–19 kojeg je Europska komisija odobrila pod brojem SA.57595 te njegove kasnije izmjene koje je Europska komisija odobrila pod brojem SA.59924.

¹³ Uredba Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivim s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (Službeni list Europske unije, L 187, od 26. lipnja 2014.), izmijenjena je i dopunjena sljedećim Uredbama: Uredbom Komisije (EU) 2017/1084 od 14. lipnja 2017. o izmjeni Uredbe (EU) br. 651/2014 u vezi s potporama za infrastrukture luka i zračnih luka, pragova za prijavu potpora za kulturu i očuvanje baštine i za potpore za sportsku i višenamjensku rekreativnu infrastrukturu te regionalnih operativnih programa potpora za najudaljenije regije i o izmjeni Uredbe (EU) br. 702/2014 u vezi s izračunavanjem prihvatljivih troškova (Službeni list Europske unije, L 156, od 20. lipnja 2017.); Uredbom Komisije (EU) 2020/972 od 2. srpnja 2020. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1407/2013 u pogledu njezina produljenja i o izmjeni Uredbe (EU) br. 651/2014 u pogledu njezina produljenja i odgovarajućih prilagodbi (Službeni list Europske unije, L 215, od 7. srpnja 2020.); i Uredbom Komisije (EU) 2021/1237 od 23. srpnja 2021. o izmjeni Uredbe (EU) br. 651/2014 o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (Službeni list Europske unije, L 270, od 29. srpnja 2021.).

3. POTPORE U POLJOPRIVREDI I RIBARSTVU

U Republici Hrvatskoj su u 2021. godini dodijeljene potpore u sektoru poljoprivrede i ribarstva u ukupnom iznosu od 7.575,3 milijuna kuna, što predstavlja smanjenje za 104,6 milijuna kuna ili 1,4 posto u odnosu na 2020. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 7.679,9 milijuna kuna, te predstavlja povećanje za 898,2 milijuna kuna ili 13,5 posto u odnosu na 2019. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 6.677,1 milijun kuna.

Tablica 8. Ukupne potpore i potpore dodijeljene poljoprivredi i ribarstvu za razdoblje od 2019. do 2021. godine

Poljoprivreda i ribarstvo	2019.		2020.		2021.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
Ukupne potpore	15.086,4	2.035,0	21.062,9	2.796,1	20.183,1	2.682,4
Potpore bez poljoprivrede i ribarstva	8.409,3	1.134,3	13.383,0	1.776,6	12.607,8	1.675,6
Potpore poljoprivredi i ribarstvu	6.677,1	900,7	7.679,9	1.019,5	7.575,3	1.006,8
udio (%) u ukupnim potporama	44,26		36,46		37,53	
udio (%) u BDP-u	1,62		2,03		1,76	

Izvor: Ministarstvo financija, Ministarstvo poljoprivrede; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

U 2021. godini je udio potpora u sektoru poljoprivrede i ribarstva u ukupnim potporama iznosio 37,5 posto, dok je navedeni udio u 2020. godini iznosio 36,5 posto te u 2019. godini 44,3 posto. Udio potpora u sektoru poljoprivrede i ribarstva u BDP-u je u 2021. godini iznosio 1,76 posto, u 2020. godini iznosio je 2,03 posto, dok je u 2019. godini iznosio 1,62 posto.

Iako Ministarstvo financija u Izvješću prikazuje podatke o svim dodijeljenim potporama u sektoru poljoprivrede i ribarstva koje je prikupilo temeljem podataka koje je Ministarstvo poljoprivrede kao davatelj potpora u sektoru poljoprivrede i ribarstva dostavilo Ministarstvu financija, sukladno Zakonu, Ministarstvo financija nije nadležno za potpore u sektoru poljoprivrede i ribarstva, odnosno za njihovo odobravanje, uključujući prehrambenu industriju, industriju pića i duhansku industriju. Međutim, Ministarstvo financija ima obvezu objavljivanja svih podataka o dodijeljenim potporama u sektoru poljoprivrede i ribarstva u Godišnjem izvješću o dodijeljenim potporama.

Potpore u sektoru poljoprivrede i ribarstva u 2021. godini, u ukupnom iznosu od 7.575,3 milijuna kuna, najvećem dijelom su dodijeljene putem subvencija u iznosu od 5.167,2 milijuna kuna ili s udjelom od 68,2 posto u potporama poljoprivredi i ribarstvu, slijede kapitalna ulaganja u iznosu od 1.670,6 milijuna kuna ili 22 posto, porezne olakšice u iznosu od 672,5 milijuna kuna ili 8,9 posto te povoljni zajmovi u iznosu od 65 milijuna kuna ili 0,9 posto.

Unutar **potpora u sektoru poljoprivrede i ribarstva** u 2021. godini, u ukupnom iznosu od 7.575,3 milijuna kuna, dodijeljene su potpore u sektoru poljoprivrede u iznosu od 7.207,9 milijuna kuna ili s udjelom od 95,2 posto u ukupnim potporama sektoru poljoprivrede i ribarstva, dok su u sektoru ribarstva dodijeljene potpore u iznosu od 367,4 milijuna kuna ili 4,8 posto. Unutar potpora u sektoru poljoprivrede u 2021. godini, dodijeljenih u iznosu od 7.207,9 milijuna kuna, na poljoprivredu, lov i šumarstvo odnosi se iznos od 4.065,2 milijuna kuna ili 56,4 posto dok se na ruralni odnosno regionalni razvoj odnosi iznos od 3.142,7 milijuna kuna ili 43,6 posto.

Potpore za poljoprivredu, lov i šumarstvo u 2021. godini, dodijeljene su u ukupnom iznosu od 4.065,2 milijuna kuna, a najvećim dijelom dodijeljene su putem subvencija u iznosu od 3.485,2 milijuna kuna, dok je kroz porezne olakšice dodijeljen iznos od 580 milijuna kuna.

Potpore za poljoprivredu, lov i šumarstvo dodijeljene u 2021. godini putem subvencija u iznosu od 3.485,2 milijuna kuna, odnose se na sljedeće programe i ciljeve, prikazane po visini iznosa dodjele: 3.046,1 milijun kuna za Zajednicu poljoprivrednih politika (u daljnjem tekstu: ZPP) – Izravna plaćanja poljoprivrednim proizvođačima, 118,6 milijuna kuna za Izravna plaćanja u poljoprivredi, 99,2 milijuna kuna za Program potpore primarnim poljoprivrednim proizvođačima u stočarstvu zbog otežanih uvjeta poslovanja uzrokovanih pandemijom COVID–19, 99,1 milijun kuna za ZPP – Mjere uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda, 43,3 milijuna kuna za Privremenu izvanrednu pomoć za proizvođače tovnih junadi, tovnih svinja i janjadi – COVID–19, 22,7 milijuna kuna za Program pomoći u sektorima voćarstva i povrćarstva, 15,1 milijun kuna za ZPP – Mjere uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda, 13,8 milijuna kuna za Program državnih i de minimis potpora i sufinanciranje infrastrukture za razvoj poljoprivrede, 7,1 milijun kuna za ZPP – Izravna plaćanja poljoprivrednim proizvođačima (tekući prijenosi), 6,1 milijun kuna za Nacionalni program potpore ovčarstvu i kozarstvu, 5 milijuna kuna za Potpore za zbrinjavanje nusproizvoda životinjskog porijekla, 3 milijuna kuna za Nacionalni program potpore proizvođačima u sektoru govedarstva, 2 milijuna kuna za Uspostavu regionalnih organizacija vinograda i vinara, 969.725,25 kuna za Školski medni dan, 900.288,84 kune za Nacionalni program potpora provedbe uzgojnih programa za toplokrvne pasmine, 797.064,72 kune za ZPP – Mjere uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda (tekući prijenosi), 409.687,04 kune za Program potpore primarnim poljoprivrednim proizvođačima u stočarstvu zbog otežanih uvjeta poslovanja uzrokovanih pandemijom COVID–19 (tekući prijenosi), 380.820,00 kuna za Program unapređenja uzgoja hrvatskih izvornih pasmina peradi, 280.551,84 kune za Program potpore primarnim poljoprivrednim proizvođačima u sektoru biljne proizvodnje i sektoru stočarstva, 226.973,62 kune za Izravna plaćanja u poljoprivredi (tekući prijenosi), 91.905,52 kuna za ZPP – Mjere uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda, 24.252,98 kuna za Privremenu izvanrednu pomoć za proizvođače tovnih junadi, tovnih svinja i janjadi – COVID–19 (tekući prijenosi), 6.942,15 kuna za ZPP – Mjere uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda TP, 4.511,88 kuna za Zdravstvenu zaštitu životinja, 2.209,99 kuna za Nacionalni program potpore ovčarstvu i kozarstvu (tekući prijenosi), 1.119,82 kune za Nacionalni program potpore proizvođačima u sektoru govedarstva (tekući prijenosi) i 211,23 kune za Potpore za zbrinjavanje nusproizvoda životinjskog porijekla (tekući prijenosi).

Potpore za poljoprivredu, lov i šumarstvo dodijeljene u 2021. godini kroz porezne olakšice u iznosu od 580 milijuna kuna, odnose se na Subvencioniranje potrošnje „plavog diesela“ – Plavi diesel u poljoprivredi, i to za 190.724.721,70 litara isporučene količine, 151.640.516,27 litara potrošenog plavog diesela za 104.926 korisnika.

Potpore za ruralni odnosno regionalni razvoj u 2021. godini, dodijeljene su u ukupnom iznosu od 3.142,7 milijuna kuna putem subvencija, kapitalnih ulaganja i povoljnih zajmova.

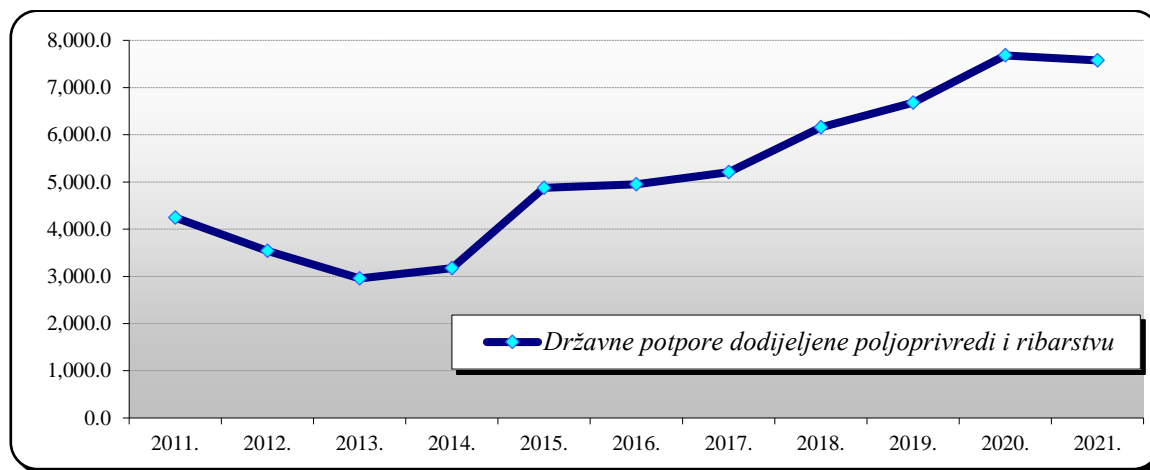
Potpore za ruralni razvoj, u 2021. godini dodijeljene su putem raznih mjera programa ZPP – mjere ruralnog razvoja u ukupnom iznosu od 3.141,8 milijuna kuna i putem programa Očuvanje izvornih i zaštićenih vrsta kultura poljoprivrednog bilja u iznosu od 885.437,57 kuna. Potpore dodijeljene putem mjera programa ZPP – mjere ruralnog razvoja u iznosu od 3.141,8 milijuna kuna, prikazane su po visini iznosa dodjele: 648 milijuna kuna za Mjeru 4., 487,5 milijuna kuna za Mjeru 7., 418,4 milijuna kuna za Mjeru 13., 266,1 milijun kuna za Mjeru 11., 227,2 milijuna kuna za Mjeru 6., 197,8 milijuna kuna za Mjeru 21., 183,4 milijuna kuna za Mjeru 10., 179,7

milijuna kuna za Mjeru 17., 92,7 milijuna kuna za Mjeru 14., 89,8 milijuna kuna za Mjeru 19., 82,9 milijuna kuna za Mjeru 20. (TP), 66,5 milijuna kuna za Mjeru 8., 58,5 milijuna kuna za Mjeru 7., 46 milijuna kuna za Mjeru 4. (financijski instrumenti), 26,8 milijuna kuna za Mjeru 19., 14,6 milijuna kuna za Mjeru 5., 13,5 milijuna kuna za Mjeru 6. (financijski instrumenti), 12,2 milijuna kuna za Mjeru 2., 5,4 milijuna kuna za Mjeru 8. (financijski instrumenti), 4,7 milijuna kuna za Mjeru 1., 4,5 milijuna kuna za Mjeru 8., 4,2 milijuna kuna za Mjeru 7., 3,5 milijuna kuna za Mjeru 9., 2,5 milijuna kuna za Mjeru 19., 1,2 milijuna kuna za Mjeru 10., 741.355,38 kuna za Mjeru 9., 680.247,46 kuna za Mjeru 8., 652.773,95 kuna za Mjeru 13. (tekući prijenosi), 637.294,81 kunu za Mjeru 19., 320.556,47 kuna za Mjeru 17. (tekući prijenosi), 295.640,56 kuna za Mjeru 4., 265.265,10 kuna za Mjeru 11. (tekući prijenosi), 153.608,40 kuna za Mjeru 3., 111.600 kuna za Mjeru 16., 111.600 kuna za Mjeru 16. (tekući prijenosi), 85.869,35 kuna za Mjeru 14. (tekući prijenosi), 70.777,67 kuna za Mjeru 18., 27.662 kune za Mjeru 3., 27.283,52 kune za Mjeru 5. i 500 kuna za Mjeru 5. (naknade).

Potpore za ribarstvo u 2021. godini, dodijeljene su u ukupnom iznosu od 367,4 milijuna kuna, a dodijeljene su putem subvencija u iznosu od 139,4 milijuna kuna, poreznih olakšica u iznosu od 92,5 milijuna kuna i kapitalnih ulaganja u iznosu od 135,5 milijuna kuna.

Potpore dodijeljene za ribarstvo u 2021. godini putem poreznih olakšica u iznosu od 92,5 milijuna kuna, odnose se na subvencioniranje potrošnje „plavog diesela“ putem programa Plavi diesel u ribarstvu i akvakulturi (za 31.865.926,73 litre isporučene količine, 24.167.852,37 litara potrošenog plavog diesela za 2.084 korisnika). Putem Operativnog programa ribarstva u iznosu od 217,8 milijuna kuna dodijeljene su potpore kroz kapitalna ulaganja i subvencije, dok se iznos od 37,3 milijuna kuna dodijelio za Intervencije na tržištu proizvoda ribarstva i iznos od 19,8 milijuna kuna dodijeljen je za Održavanje eko sustava ribnjaka.

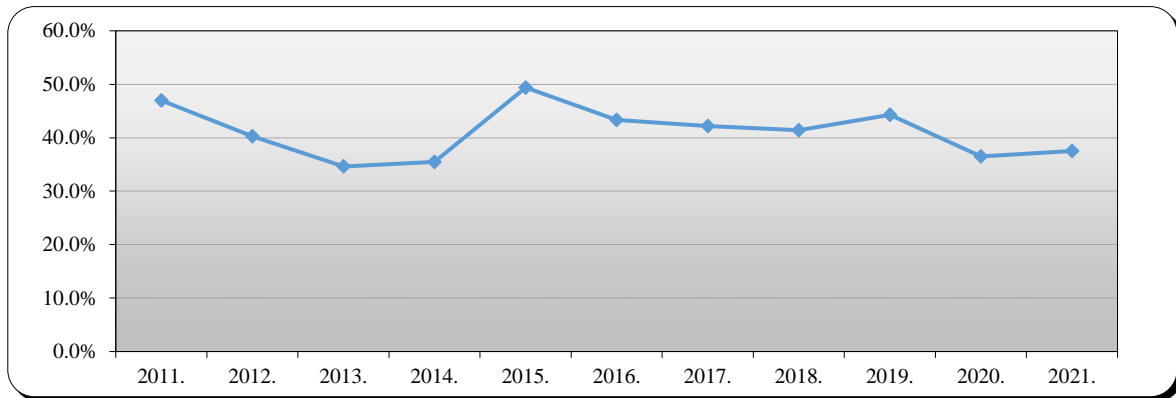
Slika 7. Ukupno dodijeljene potpore poljoprivredi i ribarstvu za razdoblje od 2011. do 2021. godine (u milijunima kuna)

Izvor: Ministarstvo financija, Ministarstvo poljoprivrede; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Na Slici 7. prikazan je trend ukupno dodijeljenih potpora u sektoru poljoprivrede i ribarstvu u milijunima kuna za razdoblje od 2011. do 2021. godine.

Slika 8. Udio potpora poljoprivredi i ribarstvu u ukupnim potporama za razdoblje od 2011. do 2021. godine (%)

Izvor: Ministarstvo financija, Ministarstvo poljoprivrede; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Na Slici 8. prikazan je udio potpora u sektoru poljoprivrede i ribarstva u ukupnim potporama za razdoblje od 2011. do 2021. godine u postotcima.

Potpore u sektoru poljoprivrede i ribarstva, Ministarstvo poljoprivrede je u 2021. godini dodjeljivalo i putem potpora male vrijednosti, i to u iznosu od 159,1 milijun kuna. Ukoliko bi se potpore male vrijednosti odnosno de minimis potpore u iznosu od 159,1 milijun kuna pribrojile dodijeljenim „državnim“ potporama u iznosu od 7.575,3 milijuna kuna, ukupan iznos svih dodijeljenih potpora, koje je dodijelilo Ministarstvo poljoprivrede, iznosi 7.734,4 milijuna kuna.

4. POTPORE INDUSTRIJI I USLUGAMA

U 2021. godini, potpore u sektoru industrije i usluga dodijeljene su u ukupnom iznosu od 12.607,8 milijuna kuna, što predstavlja smanjenje za 775,2 milijuna kuna odnosno 5,8 posto u odnosu na 2020. godinu kada su navedene potpore iznosile 13.383 milijuna kuna, te predstavlja povećanje za 4.198,5 milijuna kuna ili 49,9 posto u odnosu na 2019. godinu kada su potpore iznosile 8.409,3 milijuna kuna.

Tablica 9. Potpore industriji i uslugama za razdoblje od 2019. do 2021. godine

Kategorija	2019.			2020.			2021.		
	u mln HRK	u mln EUR	udio (%)	u mln HRK	u mln EUR	udio (%)	u mln HRK	u mln EUR	udio (%)
Industrija i usluge	8.409,3	1.134,3	100,00	13.383,0	1.776,6	100,00	12.607,8	1.675,6	100,00
1. Sektorske potpore	5.929,1	799,8	70,51	7.281,2	966,6	54,41	5.634,0	748,8	44,69
2. Horizontalne potpore	2.480,2	334,5	29,49	4.433,0	588,5	33,12	3.734,4	496,3	29,62
2.1. horizontalni ciljevi	860,2	116,0	10,23	2.466,3	327,4	18,43	2.155,5	286,5	17,10
2.2. regionalne potpore	886,4	119,6	10,54	1.199,8	159,3	8,97	645,1	85,7	5,12
2.3. potpore na lokalnoj razini	733,6	99,0	8,72	766,9	101,8	5,73	933,8	124,1	7,41
3. Podrška gospodarstvu u COVID-19 pandemiji	-	-	-	1.668,8	221,5	12,47	3.239,4	430,5	25,69

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio potpora dodijeljenih sektoru industrije i usluga u BDP-u u 2021. godinu iznosio je 2,92 posto, u 2020. godini iznosio je 3,54 posto dok je u 2019. godini iznosio 2,04 posto. Udio dodijeljenih potpora sektoru industrije i usluga u ukupno dodijeljenim potporama, u 2021. godini iznosio je 62,5 posto, u 2020. godini iznosio je 63,5 posto i u 2019. godini iznosio je 55,7 posto.

Unutar potpora u sektoru industrije i usluga dodijeljenih u 2021. godini, u iznosu od 12.607,8 milijuna kuna, posebnim sektorima je dodijeljen iznos od 5.634 milijuna kuna odnosno s udjelom od 44,7 posto u sektoru industrije i usluga, horizontalnim ciljevima, uključujući horizontalne potpore, regionalne potpore i potpore na lokalnoj razini, dodijeljen je iznos od 3.734,4 milijuna kuna ili 29,6 posto, a potpore podrške gospodarstvu u COVID–19 pandemiji dodijeljene su u iznosu od 3.239,4 milijuna kuna ili 25,7 posto.

Potpore posebnim sektorima, odnosno sektorske potpore, u 2021. godini dodijeljene su u iznosu od 5.634 milijuna kuna, što predstavlja smanjenje za 1.647,2 milijuna kuna odnosno 22,6 posto u odnosu na 2020. godinu kada su navedene potpore iznosile 7.281,2 milijuna kuna, te predstavlja smanjenje za 295,1 milijun kuna ili 5 posto u odnosu na 2019. godinu kada su sektorske potpore iznosile 5.929,1 milijun kuna.

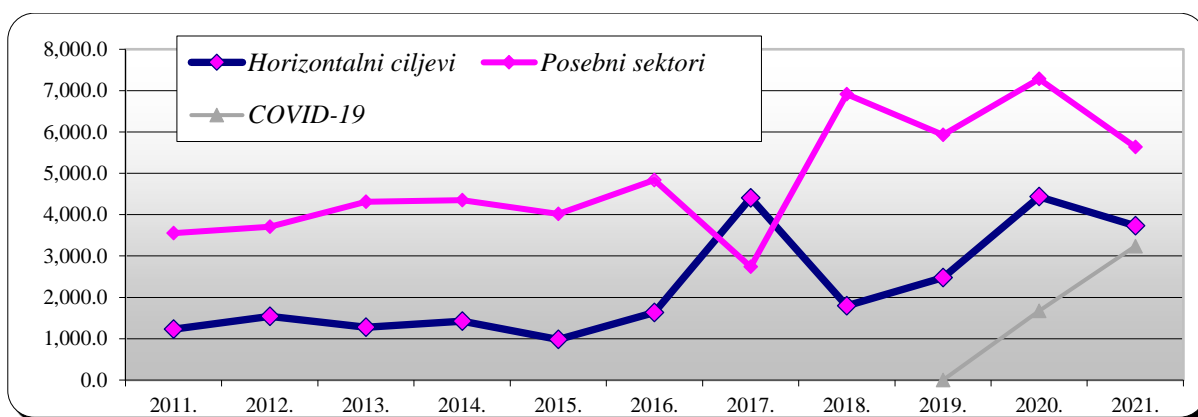
Horizontalne potpore, uključujući horizontalne ciljeve, regionalne potpore i potpore na lokalnoj razini, u 2021. godini dodijeljene su u iznosu od 3.734,4 milijuna kuna, što predstavlja smanjenje za 698,6 milijuna kuna ili 15,8 posto u odnosu na 2020. godinu kada su horizontalne potpore iznosile 4.433 milijuna kuna, te predstavlja povećanje za 1.254,2 milijuna kuna ili 50,6 posto u odnosu na 2019. godinu, kada su navedene potpore iznosile 2.480,2 milijuna kuna. Unutar horizontalnih potpora u 2021. godini dodijeljenih u iznosu od 3.734,4 milijuna kuna, na horizontalne ciljeve odnosno horizontalne potpore u užem smislu¹⁴, odnosi se iznos od 2.155,5 milijuna kuna, na regionalne potpore iznos od 645,1 milijun kuna te na potpore na lokalnoj razini iznos od 933,8 milijuna kuna.

¹⁴ Potpore za: istraživanje i razvoj i inovacije, male i srednje poduzetnike, usavršavanje, zapošljavanje i kulturu.

Potpore za podršku gospodarstvu u COVID-19 pandemiji, dodijeljene su u 2021. godini u iznosu od 3.239,4 milijuna kuna, što predstavlja povećanje za 1.570,6 milijuna kuna odnosno 94,1 posto u odnosu na 2020. godinu, kada su navedene potpore dodijeljene u iznosu od 1.668,8 milijuna kuna.

Potpore u sektoru industrije i usluga u 2021. godini, dodijeljene u iznosu od 12.607,8 milijuna kuna, najvećim dijelom dodjeljivane su putem subvencija i neposrednih subvencija kamata u iznosu od 8.070,2 milijuna kuna odnosno s udjelom od 64 posto u sektoru industrije i usluga, slijede izdana jamstva u iznosu od 2.689,3 milijuna kuna ili 21,3 posto, povoljni zajmovi u iznosu od 1.226,7 milijuna kuna ili 9,7 posto, porezne olakšice u iznosu od 614,2 milijuna kuna ili 4,9 posto te kapitalna ulaganja u iznosu od 7,4 milijuna kuna ili 0,1 posto.

Slika 9. Potpore u sektoru industrije i usluga u razdoblju od 2011. do 2021. godine (u milijunima kuna)

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Na Slici 9. prikazani su iznosi potpora u milijunima kuna dodijeljenih u sektoru industrije i usluga u razdoblju od 2011. do 2021. godine.

4.1. HORIZONTALNE POTPORE

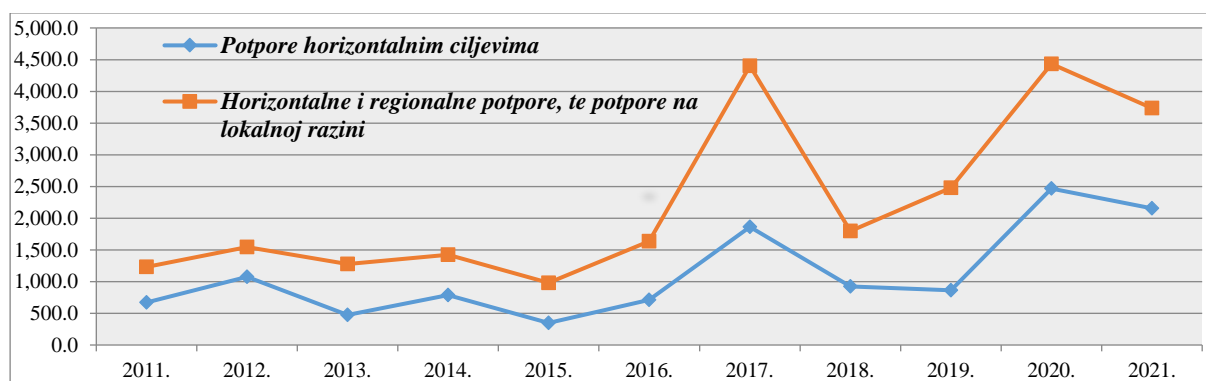
Sukladno EU metodologiji praćenja potpora, horizontalnim potporama smatraju se sve potpore dodijeljene za horizontalne ciljeve u „užem“ smislu (istraživanje i razvoj i inovacije, male i srednje poduzetnike, usavršavanje, zapošljavanje i kulturu i očuvanje kulturne baštine), za regionalne potpore te potpore na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Horizontalne potpore, uključujući horizontalne ciljeve u „užem“ smislu, regionalne potpore i potpore na lokalnoj razini, u 2021. godini dodijeljene su u ukupnom iznosu od 3.734,4 milijuna kuna, što predstavlja smanjenje za 698,6 milijuna kuna odnosno 15,8 posto u odnosu na 2020. godinu, kada su horizontalne potpore dodijeljene u iznosu od 4.433 milijuna kuna, te predstavlja povećanje za 1.254,2 milijuna kuna odnosno 50,6 posto u odnosu na 2019. godinu kada su navedene potpore dodijeljene u iznosu od 2.480,2 milijuna kuna.

Udio dodijeljenih horizontalnih potpora u BDP-u u 2021. godini iznosio je 0,87 posto, u 2020. godini iznosio je 1,17 posto te je u 2019. godini iznosio 0,60 posto. Udio horizontalnih potpora u ukupno dodijeljenim potporama u Republici Hrvatskoj u 2021. godini iznosio je 18,5 posto, u 2020. godini iznosio je 21,1 posto te je u 2019. godini iznosio 16,4 posto, dok je udio navedenih potpora u potporama dodijeljenih u sektoru industrije i usluga u 2021. godini iznosio 29,6 posto, u 2020. godini iznosio je 33,1 posto dok je u 2019. godini iznosio 29,5 posto.

Horizontalne potpore u 2021. godini, dodijeljene u iznosu od 3.734,4 milijuna kuna, najvećim dijelom dodjeljivane su putem subvencija i neposrednih subvencija kamata u iznosu od 3.143,1 milijun kuna odnosno s udjelom od 84,2 posto u horizontalnim potporama, slijede porezne olakšice u iznosu od 552,5 milijuna kuna ili 14,8 posto, izdana jamstva u iznosu od 30,1 milijun kuna ili 0,8 posto, kapitalna ulaganja u iznosu od 7,4 milijuna kuna ili 0,2 posto te povoljni zajmovi u iznosu od 1,3 milijuna kuna ili 0,03 posto.

Slika 10. Odnos horizontalnih potpora u „užem smislu“ i ukupnih horizontalnih potpora za razdoblje od 2011. do 2021. godine (u milijunima kuna)

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Na Slici 9. prikazan je tijek kretanja horizontalnih potpora u užem smislu i tijek kretanja ukupnih horizontalnih potpora, uključujući horizontalne potpore u užem smislu, regionalne potpore i potpore na lokalnoj razini u razdoblju od 2011. do 2021. godine, u milijunima kuna.

U 2021. godini, unutar horizontalnih potpora dodijeljenih u iznosu od 3.734,4 milijuna kuna, na horizontalne ciljeve odnosno horizontalne potpore u užem smislu¹⁵, odnosi se iznos od 2.155,5 milijuna kuna ili udio od 57,7 posto u horizontalnim potporama, na regionalne potpore iznos od 645,1 milijun kuna ili 17,3 posto dok se na potpore na lokalnoj razini odnosi iznos od 933,8 milijuna kuna ili 25 posto.

Horizontalne potpore u „užem smislu“

Horizontalnim ciljevima ili horizontalnim potporama u „užem smislu“ smatraju se potpore za istraživanje i razvoj i inovacije, potpore malim i srednjim poduzetnicima, potpore za usavršavanje i zapošljavanje te za kulturu i očuvanje kulturne baštine.

U 2021. godini, horizontalne potpore u „užem smislu“ dodijeljene su u ukupnom iznosu od 2.155,5 milijuna kuna, što predstavlja smanjenje za 310,8 milijuna kuna odnosno 12,6 posto u odnosu na 2020. godinu, kada su potpore dodijeljene u iznosu od 2.466,3 milijuna kuna, te predstavlja povećanje za 1.295,3 milijuna kuna odnosno 150,6 posto u odnosu na 2019. godinu kada su navedene potpore dodijeljene u iznosu od 860,2 milijuna kuna.

Tablica 10. Horizontalne potpore u „užem smislu“ za razdoblje od 2019. do 2021. godine (bez regionalnih potpora i potpora na lokalnoj razini)

Horizontalni ciljevi	2019.			2020.			2021.		
	u mln HRK	u mln EUR	udio u BDP (%)	u mln HRK	u mln EUR	udio u BDP (%)	u mln HRK	u mln EUR	udio u BDP (%)
Istraživanje i razvoj i inovacije	140,5	19,0	0,03	1.305,1	173,2	0,34	558,9	74,3	0,13
Zapošljavanje	272,9	36,8	0,07	262,6	34,9	0,07	359,5	47,8	0,08
Usavršavanje	8,1	1,1	0,002	4,2	0,6	0,001	24,1	3,2	0,01
Mali i srednji poduzetnici	321,1	43,3	0,08	477,1	63,3	0,13	1.047,2	139,2	0,24
Kultura	117,6	15,9	0,03	417,3	55,4	0,11	165,8	22,0	0,04
UKUPNO	860,2	116,0	0,21	2.466,3	327,4	0,65	2.155,5	286,5	0,50

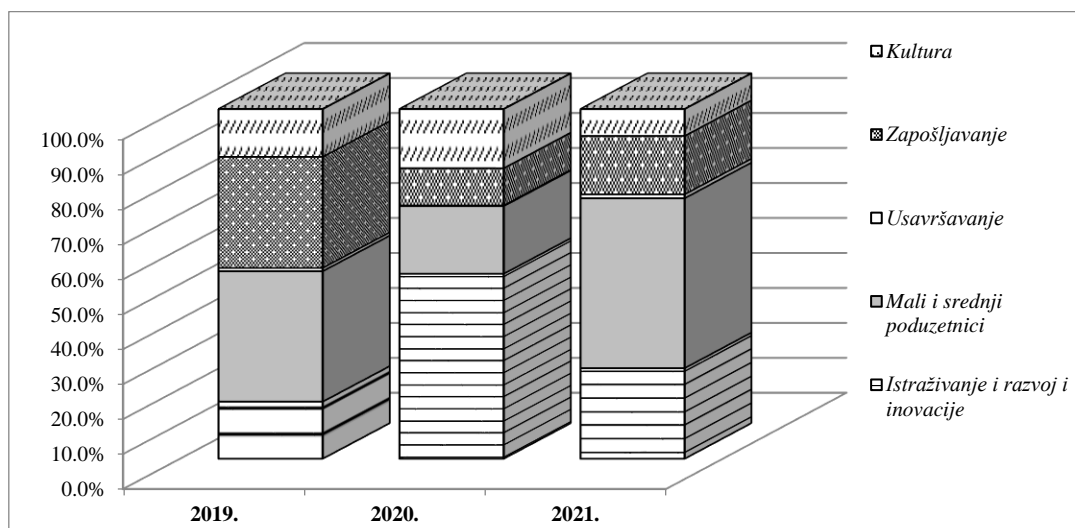
Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio dodijeljenih horizontalnih potpora u „užem smislu“ u BDP-u u 2021. godini iznosio je 0,50 posto, u 2020. godini iznosio je 0,65 posto te je u 2019. godini iznosio 0,21 posto. Udio horizontalnih ciljeva u ukupno dodijeljenim potporama, u 2021. godini iznosio je 10,7 posto, u 2020. godini iznosio je 11,7 posto i u 2019. godini 5,7 posto. Udio horizontalnih ciljeva u sektoru industrije i usluga je u 2021. godini iznosio 17,1 posto, u 2020. godini 18,4 posto dok je u 2019. godini iznosio 10,2 posto.

U 2021. godini, unutar dodijeljenih horizontalnih ciljeva u iznosu od 2.155,5 milijuna kuna, najviše potpora dodijeljeno je malim i srednjim poduzetnicima u iznosu od 1.047,2 milijuna kuna ili s udjelom od 48,6 posto u horizontalnim ciljevima, slijede potpore za istraživanje i razvoj i inovacije u iznosu od 558,9 milijuna kuna ili 25,9 posto, potpore za zapošljavanje u iznosu od 359,5 milijuna kuna ili 16,7 posto, potpore za kulturu u iznosu od 165,8 milijuna kuna ili 7,7 posto te potpore za usavršavanje u iznosu od 24,1 milijun kuna ili 1,1 posto.

¹⁵ Potpore za: istraživanje i razvoj i inovacije, male i srednje poduzetnike, usavršavanje, zapošljavanje i kulturu.

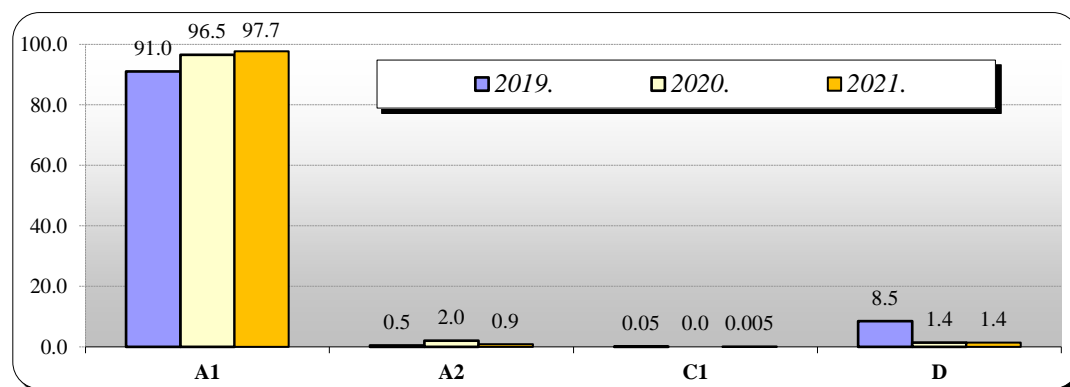
Slika 11. Struktura horizontalnih potpora u „užem smislu“ za razdoblje od 2019. do 2021. godine (%)

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Horizontalne potpore u „užem smislu“ u 2021. godini, dodijeljene u iznosu od 2.155,5 milijuna kuna, najvećim dijelom dodjeljivane su putem subvencija i neposrednih subvencija kamata u iznosu od 2.106,4 milijuna kuna ili s udjelom od 97,7 posto u horizontalnim ciljevima, slijede izdana jamstva u iznosu od 30,1 milijun kuna ili 1,4 posto, porezne olakšice u iznosu od 18,9 milijuna kuna ili 0,9 posto te povoljni zajmovi u iznosu od 42.800,68 kuna ili 0,005 posto.

Slika 12. Horizontalne potpore u „užem smislu“ prema instrumentima dodjele¹⁶ za razdoblje od 2019. do 2021. godine (%)

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Na Slici 12. prikazan je udio horizontalnih potpora u „užem smislu“ prema instrumentima dodjele za razdoblje od 2019. do 2021. godine, u postocima.

¹⁶ A1 subvencije i neposredne subvencije kamata, A2 porezna oslobođenja, izuzeća, oprost poreza i doprinosa i olakšice, B kapitalna ulaganja, C1 povoljni zajmovi, D jamstva.

4.1.1. Potpore za istraživanje i razvoj i inovacije

Potpore za istraživanje i razvoj i inovacije¹⁷ u Republici Hrvatskoj su u 2021. godini dodijeljene u iznosu od 558,9 milijuna kuna, što predstavlja smanjenje za 746,2 milijuna kuna ili 57,2 posto u odnosu na 2020. godinu, kada su dodijeljene potpore za istraživanje i razvoj i inovacije iznosile 1.305,1 milijun kuna, te predstavlja povećanje za 418,4 milijuna kuna ili 297,8 posto u odnosu na 2019. godinu kada su navedene potpore iznosile 140,5 milijuna kuna.

Tablica 11. Potpore za istraživanje i razvoj i inovacije za razdoblje od 2019. do 2021. godine

Istraživanje i razvoj i inovacije	2019.		2020.		2021.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
A1 subvencije	136,6	18,4	1.254,6	166,5	540,0	71,8
A2 porezne olakšice	3,9	0,5	50,5	6,7	18,9	2,5
UKUPNO	140,5	19,0	1.305,1	173,2	558,9	74,3
udio (%) u horizontalnim ciljevima	16,33		52,92		25,93	
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	1,67		9,75		4,43	
udio (%) u ukupnim potporama	0,93		6,20		2,77	
udio (%) u BDP-u	0,03		0,34		0,13	

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio potpora za istraživanje i razvoj i inovacije u BDP-u u Republici Hrvatskoj u 2021. godini iznosio je 0,13 posto, u 2020. godini iznosio je 0,34 posto te je u 2019. godini iznosio 0,03 posto. Udio navedenih potpora u 2021. godini u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 2,8 posto, u ukupno dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio je 4,4 posto, dok je udio u horizontalnim ciljevima iznosio 25,9 posto.

U 2021. godini, potpore za istraživanje i razvoj i inovacije, dodijeljene u iznosu od 558,9 milijuna kuna, dodijeljene su putem subvencija u iznosu od 540 milijuna kuna odnosno s udjelom od 96,6 posto u potporama za istraživanje i razvoj i inovacije, te putem poreznih olakšica u iznosu od 18,9 milijuna kuna ili 3,4 posto.

Jedini davatelj potpora za istraživanje i razvoj i inovacije u 2021. godini je **Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja**.

Sukladno Programu dodjele državnih potpora za povećanje razvoja novih proizvoda i usluga koji proizlaze iz aktivnosti istraživanja i razvoja, i njegovih izmjena, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja dodijelilo je 531,5 milijuna kuna subvencija. Europska komisija je o navedenom programu obaviještena pod brojem SA.60440, a Program je izrađen temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna. Svi korisnici ovoga Programa, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Aluflexpack novi d.o.o., Omial Novi d.o.o., Bjelin Otok d.o.o., Drvna industrija Spačva d.d., Brodograđevna industrija Split d.d. – Brodosplit d.d., Ember kamin d.o.o., KFK Tehnika d.o.o., Jamnica Plus d.o.o., Brodosplit – Brodogradilište specijalnih objekata d.o.o., Infobip d.o.o., Genos d.o.o., BBR Adria d.o.o., Labena d.o.o., Pet Puta Devet d.o.o., DIV Grupa d.o.o., Nimium

¹⁷ Potpore za istraživanje i razvoj i inovacije, dodjeljuju se temeljem pravila sadržanih u Uredbi Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (Službeni list Europske unije, L 187, od 26. lipnja 2014.) i njenih izmjena i dopuna.

d.o.o., PIK Vrbovec Plus d.o.o., Sedmi odjel d.o.o., Eksid d.o.o., Plastform d.o.o., Markoja d.o.o., Poliklinika Fiziodent, Infodom d.o.o., MMM Agramservis d.o.o., Drvene konstrukcije d.o.o., Smart net d.o.o., Telur D d.o.o., Renotex d.o.o., Novamina centar inovativnih tehnologija d.o.o., Specijalna bolnica Medico, Adriatic propeleri, Spegra Inženjering d.o.o., Geneplanet d.o.o., Drvoplast d.d., Marine and Energy Solutions DIV d.o.o., Mediatoolkit d.o.o., ITRS d.o.o., Nastavni zavod za javno zdravstvo dr. Andrija Štampar, BC Institut za oplemenjivanje i proizvodnju bilja d.d., Specijalna bolnica Sv. Katarina, GEA – COM d.o.o., 3Dtech d.o.o., Hemco d.o.o., Megatrend poslovna rješenja d.o.o., Ericsson Nikola Tesla d.d., CITUS d.o.o., Adria – Electronic d.o.o., Cloudonia d.o.o., Fragmat H d.o.o., Alfatec Group d.o.o., Mrežne tehnologije Verso d.o.o., Topomatika d.o.o., Etranet Grupa d.o.o., Inovapro d.o.o., Procesteh d.o.o., Europlast, Drvoproizvod d.d., Moberg d.o.o., Mireo d.d., Telemetris d.o.o., Svam Plus d.o.o., Siemens d.d., Glazir d.o.o., Motus Melior d.o.o., Izit d.o.o., INELTEH d.o.o., Inceptum d.o.o., Končar – Inženjering za energetiku i transport d.d., Beyondi d.o.o., Progenero d.o.o., Infenso j.d.o.o., Rita Solar d.o.o., Penta d.o.o., Gauss d.o.o., IRI d.o.o., Genos Glycoscience d.o.o., Studio 118 j.d.o.o., Degordian d.o.o., INDI – metal d.o.o., Čistoća i zelenilo Konavle d.o.o., Jadrolinija, Send d.o.o., Poduzetnički akcelerator Split d.o.o. i Jurana – Tehnologije d.o.o.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja je i sukladno Programu dodjele državnih potpora za povećanje inovativnosti malih i srednjih poduzetnika, dodijelilo 8,5 milijuna kuna subvencija, a Europska komisija je o Programu obaviještena pod brojem SA.45022, te je isti izrađen temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna. Svi korisnici ovih potpora, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Adcon d.o.o., Cadcam Design Centar d.o.o., Decodio Applications d.o.o., Atinel d.o.o., Protostar Labs d.o.o. i Bamboo Lab d.o.o.

Putem poreznih olakšica u iznosu od 18,9 milijuna kuna, isto Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja je dodijelilo potpore temeljem Zakona o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte („Narodne novine“, broj 64/18.) o kojem je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.51843, i njegovom produljenju primjene pod brojem SA.59979. Program i njegovo produljenje primjene je izrađen temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna. Svi korisnici ovih potpora, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Ericsson Nikola Tesla d.d., Šestan-Busch d.o.o., Čateks d.d., Naklada Slap d.o.o. i RASCO Muvo d.o.o.

I potpore male vrijednosti za istraživanje i razvoj i inovacije su dodijeljene u 2021. godini u iznosu od 2,4 milijuna kuna, te kada bi se pridodale dodijeljenim potporama za istraživanje i razvoj i inovacije u iznosu od 558,9 milijuna kuna, tada bi ukupne potpore za istraživanje i razvoj i inovacije u 2021. godini iznosile 561,3 milijuna kuna.

4.1.2. Potpore za zapošljavanje

Potpore za zapošljavanje¹⁸ u Republici Hrvatskoj su u 2021. godini, dodijeljene isključivo putem subvencija u ukupnom iznosu od 359,5 milijuna kuna, što predstavlja povećanje za 96,9 milijuna kuna ili 36,9 posto u odnosu na 2020. godinu, kada su potpore dodijeljene u iznosu od 262,6 milijuna kuna, te predstavlja povećanje za 86,6 milijuna kuna ili 31,7 posto u odnosu na 2019. godinu kada su potpore za zapošljavanje dodijeljene u iznosu od 272,9 milijuna kuna.

Tablica 12. Potpore za zapošljavanje za razdoblje od 2019. do 2021. godine

Zapošljavanje	2019.		2020.		2021.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
A1 subvencije	272,9	36,8	262,6	34,9	359,5	47,8
UKUPNO	272,9	36,8	262,6	34,9	359,5	47,8
udio (%) u horizontalnim ciljevima	31,73		10,65		16,68	
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	3,25		1,96		2,85	
udio (%) u ukupnim potporama	1,81		1,25		1,78	
udio (%) u BDP-u	0,07		0,07		0,08	

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio potpora za zapošljavanje u BDP-u u Republici Hrvatskoj u 2021. godini iznosio je 0,08 posto, u 2020. godini iznosio je 0,07 posto te je i u 2019. godini iznosio 0,07 posto. Udio navedenih potpora u 2021. godini u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 1,8 posto, u ukupno dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio je 2,9 posto, dok je udio u horizontalnim ciljevima iznosio 16,7 posto.

Potpore za zapošljavanje su u 2021. godini dodjeljivali Hrvatski zavod za zapošljavanje u iznosu od 256,4 milijuna kuna i Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom u iznosu od 103,2 milijuna kuna. Svi programi potpora za zapošljavanje navedenih davatelja su izrađeni temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna.

Hrvatski zavod za zapošljavanje je u 2021. godini dodijelio 256,4 milijuna kuna subvencija za zapošljavanje temeljem Programa državnih potpora za zapošljavanje i usavršavanje u nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u razdoblju od 2021. do 2023. godine, a o Programu je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.60830. Neki od korisnika ovoga Programa, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: DI Spačva d.d., Fijala obrt za knjigovodstvene usluge, Institut RT–RK Osijek d.o.o., Pet minuta d.o.o., AVL–AST d.o.o., Kujundžić Damir, Grad – Export d.o.o., P.G.P. d.o.o., Infinum d.o.o., Ljekarne Prima Pharme, Dice Digital Innovation Center d.o.o., Ancona Grupa d.o.o., Robin d.o.o., AG04 Innovative Solutions d.o.o., Svjetski podaci d.o.o., Naturaldent d.o.o., Mondeo Tekstil obrt, Dom za starije i nemoćne osobe JAPA, Zeus Prima d.o.o., Proqlea d.o.o., KPMG Croatia d.o.o., Očna optika Oculus, EZ Engineering d.o.o., Jadran čarape proizvodnja d.o.o., Fleksbit d.o.o., Barbasoft d.o.o., Geonatura d.o.o., Bodat

¹⁸ Potpore za zapošljavanje dodjeljuju se temeljem pravila sadržanih u Uredbi Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (Službeni list Europske unije, L 187, od 26. lipnja 2014.) i njenih izmjena i dopuna.

d.o.o., Pinokio d.o.o., Lav zaštita d.o.o., Poslovna inteligencija d.o.o., Color Email d.o.o., Ernst & Young savjetovanje d.o.o., Quahwa d.o.o., Bor Bar j.d.o.o. i ostali.

Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom je u 2021. godini dodijelio 103,2 milijuna kuna subvencija za zapošljavanje temeljem Programa poticaja pri zapošljavanju osoba s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2023. godine, a o Programu je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.60944. Neki od korisnika ovoga Programa, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: URIHO – Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, USTANOVA DES – Ustanova za zapošljavanje, rad i profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom, Ivančica d.d., Labtex d.o.o., Hedona d.o.o., Krokoteks d.o.o., Robin d.o.o., Macan j.d.o.o., Veličko d.o.o., Papiro centar d.o.o., TT Incore d.o.o., Lukas Design d.o.o., Quahwa d.o.o., Spin Valis d.d., Ugostiteljstvo Zrinski d.o.o., Znak tišine d.o.o., Suvenir Arbor Ustanova za rehabilitaciju osoba s invaliditetom, Zaštitna radionica Tekop Nova Pula, Socijalna zadruga Humana Nova Čakovec, Hrast – Export – Puklavec d.o.o., Srednja strukovna škola Varaždin, DI Klana d.d., Genesis d.o.o., Ericsson Nikola Tesla d.d., Hrvatski Telekom d.d., Lada d.o.o., Centar za inkluziju i podršku u zajednici Pula, Toms d.o.o., HSS – Hrvatski savez slijepih, UOSI "Prijatelj" Metković, Duran d.d., PIK Vrbovec Plus d.o.o., UOSIKAŽU – Udruga osoba s invaliditetom Karlovačke županije, Bios d.o.o., Haix obuća d.o.o., Vukić i Partneri d.o.o., UGNG – Udruga gluhih i nagluhih Nova Gradiška, Franck d.d., OTP Banka Hrvatska d.d., Ceste Karlovac d.d., UIK – Udruga invalida Križevci, Udruga Zamisli, Udruga slijepih Sisak, Poliklinika Bagatin, Bojan obrt za posredovanje, Plivački klub Natator, Udruga slijepih Osječko–baranjske županije, Autoprijevoz Horvat, Obrt za zemljane radove Boljunčić, BSK Commerce d.o.o., Galeb d.d. i ostali.

Potpore male vrijednosti za zapošljavanje su također dodijeljene u 2021. godini i to u iznosu od 598 milijuna kuna, te kada bi se pridodale dodijeljenim potporama za zapošljavanje u iznosu od 359,5 milijuna kuna, tada bi ukupne potpore za zapošljavanje u 2021. godini iznosile 957,5 milijuna kuna.

4.1.3. Potpore za usavršavanje

Potpore za usavršavanje¹⁹ su u Republici Hrvatskoj u 2021. godini, dodijeljene isključivo putem subvencija u iznosu od 24,1 milijun kuna, što predstavlja povećanje za 19,9 milijuna kuna ili 473,8 posto u odnosu na 2020. godinu, kada su potpore dodijeljene u iznosu od 4,2 milijuna kuna, te predstavlja povećanje za 16 milijuna kuna ili 197,5 posto u odnosu na 2019. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 8,1 milijun kuna.

Tablica 13. Potpore za usavršavanje za razdoblje od 2019. do 2021. godine

Usavršavanje	2019.		2020.		2021.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
A1 subvencije	8,1	1,1	4,2	0,6	24,1	3,2
UKUPNO	8,1	1,1	4,2	0,6	24,1	3,2
udio (%) u horizontalnim ciljevima	0,94		0,17		1,12	
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	0,10		0,03		0,19	
udio (%) u ukupnim potporama	0,05		0,02		0,12	
udio (%) u BDP-u	0,002		0,001		0,01	

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio potpora za usavršavanje u BDP-u u Republici Hrvatskoj u 2021. godini iznosio je 0,01 posto, u 2020. godini iznosio je 0,001 posto te je u 2019. godini iznosio 0,002 posto. Udio navedenih potpora u 2021. godini u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 0,1 posto, u ukupno dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio je 0,2 posto, dok je udio u horizontalnim ciljevima iznosio 1,1 posto.

Jedini davatelj potpora za usavršavanje u 2021. godini je **Hrvatski zavod za zapošljavanje**, koji je dodijelio navedene potpore temeljem Programa državnih potpora za zapošljavanje i usavršavanje u nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za razdoblje od 2021. do 2023. godine u iznosu od 24,1 milijun kuna. Navedeni Program je izrađen temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, a o njemu je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.60830. Dio korisnika ovoga Programa, prikazanih po visini dodijeljenih potpora su: PRO Wood d.o.o., Tvin d.o.o., Ivančica d.d., Meditex, Sector d.o.o., DIV HM d.o.o., Regeneracija d.o.o., OMCO Croatia d.o.o., Typeqast d.o.o., FI.-MA. d.o.o., Tapetarija Veličan, DI Spačva d.d., Rift Cut d.o.o., Pana d.o.o., Zdenka – mliječni proizvodi d.o.o., AC Group d.o.o., Callidus Grupa d.o.o., Plodovi zemlje d.o.o., Pseudocode Split d.o.o., Tiliaexport d.o.o., Gravia d.o.o., Bjelovar beton d.o.o., Suvenir Arbor, Grad-Export d.o.o., 3 PRO d.o.o., Koščal d.o.o., Lemax d.o.o., Stranica d.o.o., Leonardo Media d.o.o., Bali d.o.o., Dol-Nekretnine d.o.o., H5 d.o.o., Croatia Protekt d.o.o., PNP d.o.o., Ravna d.o.o., Promet građenje d.o.o., Kuna-Metal, Pobis d.o.o., Keteks d.o.o., Unior Vinkovci d.o.o., Sambi d.o.o., Danko Promet d.o.o., Kretext d.o.o., Bastalec promet d.o.o., Hrastovčanka d.o.o., NutriS d.o.o., Eonex d.o.o., Top Servis j.d.o.o. i ostali.

¹⁹ Potpore za usavršavanje dodjeljuju se temeljem pravila sadržanih u Uredbi Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i njenih izmjena i dopuna.

4.1.4. Potpore malim i srednjim poduzetnicima

Potpore malim i srednjim poduzetnicima²⁰ u Republici Hrvatskoj su u 2021. godini dodijeljene u ukupnom iznosu od 1.047,2 milijuna kuna, što predstavlja povećanje za 570,1 milijun kuna ili 119,5 posto u odnosu na 2020. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 477,1 milijun kuna, te predstavlja povećanje za 726,1 milijun kuna ili 226,1 posto u odnosu na 2019. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 321,1 milijun kuna.

Tablica 14. Potpore malim i srednjim poduzetnicima u razdoblju od 2019. do 2021. godine

Mali i srednji poduzetnici	2019.		2020.		2021.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
A1 subvencije	274,0	37,0	442,1	58,7	1.017,0	135,2
C1 povoljniji zajmovi	0,4	0,1	-	-	0,1	0,0
D1 jamstva	46,7	6,3	35,0	4,6	30,1	4,0
UKUPNO	321,1	43,3	477,1	63,3	1.047,2	139,2
udio (%) u horizontalnim ciljevima	37,33		19,34		48,58	
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	3,82		3,56		8,31	
udio (%) u ukupnim potporama	2,13		2,27		5,19	
udio (%) u BDP-u	0,08		0,13		0,24	

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio potpora malim i srednjim poduzetnicima u BDP-u u Republici Hrvatskoj u 2021. godini iznosio je 0,24 posto, u 2020. godini iznosio je 0,13 posto te je u 2019. godini iznosio 0,08 posto. Udio navedenih potpora u 2021. godini u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 5,2 posto, u ukupno dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio je 8,3 posto, dok je udio u horizontalnim ciljevima iznosio 48,6 posto.

Potpore malim i srednjim poduzetnicima u 2021. godini, dodijeljene u iznosu od 1.047,2 milijuna kuna, najvećim dijelom dodjeljivane su putem subvencija i neposrednih subvencija kamata u iznosu od 1.017 milijuna kuna odnosno s udjelom od 97,1 posto u ukupno dodijeljenim potporama malim i srednjim poduzetnicima, slijede jamstva u iznosu od 30,1 milijun kuna ili 2,9 posto te povoljniji zajmovi u iznosu od 42.800,68 kuna ili 0,01 posto.

U 2021. godini, davatelji potpora malim i srednjim poduzetnicima su: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja u iznosu od 946,6 milijuna kuna, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u iznosu od 64,9 milijuna kuna, HAMAG – BICRO u iznosu od 30,1 milijun kuna, Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike u iznosu od 4,8 milijuna kuna te HBOR u iznosu od 772.529,75 kuna.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja je u 2021. godini dodijelilo malim i srednjim poduzetnicima 946,6 milijuna kuna subvencija temeljem Programa dodjele državnih potpora za jačanje konkurentnosti poduzeća ulaganjima u digitalnu i zelenu tranziciju. Navedeni Program je izrađen temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, a o njemu je Europska komisija

²⁰ Potpore malim i srednjim poduzetnicima dodjeljuju se temeljem pravila iz Uredbe Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i njenih izmjena i dopuna.

obaviještena pod brojem SA.63102. Dio korisnika ovoga Programa, prikazanih po visini dodijeljenih potpora su: Krekić Avangard d.o.o., M.I. Hršak d.o.o., Vis Promotex d.o.o., Sato d.o.o., IM-Comp d.o.o., FI-MA. d.o.o., Biognost d.o.o., Balboa d.o.o., Mec d.o.o., Smart Sense d.o.o., Pivovara Daruvar d.o.o., Jedinstvo - proizvodnja namjenske opreme d.o.o., MLC Electronic d.o.o., Mont Trade obrt, Neo Dens d.o.o., Alfa Car d.o.o., Tiskara Reprint d.o.o., Fost Novi d.o.o., Pedom asfalti d.o.o., Metal Product d.o.o., Inter-Delta d.o.o., MDK Građevinar d.o.o., Denona d.o.o., Stolarija Ćuk, Eonex d.o.o., Turković d.o.o., Printera Grupa d.o.o., Primax d.o.o., Olimp d.o.o., Velprom d.o.o., Presoflex gradnja d.o.o., Windor d.o.o., Grafiing obrt, Modepack d.o.o., PIB Extra, d.o.o., Ekološki centar d.o.o., Tehnoplant profili d.o.o., Gracotech Grupa d.o.o., Intis d.o.o., Dekor tvornica rasvjete d.o.o., Sedmi odjel d.o.o., Olival d.o.o., Rotoplast d.o.o., Drvona d.o.o., Gradina-Mont, d.o.o., Trans East servis d.o.o., Filix d.o.o., Kroma d.o.o., Plastform d.o.o., Toni d.o.o. i ostali.

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije je u 2021. godini dodijelilo malim i srednjim poduzetnicima 64,9 milijuna kuna subvencija temeljem Programa dodjele državnih potpora za omogućavanje povoljnog okruženja za razvoj poduzetništva u ITU područjima. Navedeni Program je izrađen temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, a o njemu je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.51507 te njegove kasnije izmjene koje je Europska komisija odobrila pod brojem SA.60398. Svi korisnici navedenog Programa potpora, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Osječko-baranjska županija, Valpovački poduzetnički centar d.o.o., Poduzetnički inkubator BIOS d.o.o., Istarska razvojna agencija d.o.o. i Grad Osijek.

HAMAG – BICRO je u 2021. godini putem izdanih jamstava dodijelilo malim i srednjim poduzetnicima 30,1 milijun kuna temeljem Programa dodjele državnih potpora Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije. Navedeni Program je izrađen temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, a o njemu je Europska komisija obaviještena pod brojem SA. 40955 te njegove kasnije izmjene koje je Europska komisija odobrila pod brojem SA.60617. Svi korisnici navedenog Programa potpora, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Navigare Yachting d.o.o., Solaris pons d.o.o., Conty Plus d.o.o., My Food d.o.o., Drvotrade d.o.o., Knjižara Morpurgo 1860 d.o.o., Alfa – 2 d.o.o., Remaneo, d.o.o., Rarus d.o.o., Pro-Team d.o.o., Croatia - Hvar d.o.o., Sagrada Management d.o.o., Montana Tours d.o.o., Medikol Grupa d.o.o., Vemo Trade d.o.o., Istra - Papir d.o.o., Air Pannonia d.o.o., Mineri d.o.o. i Vinag d.o.o.

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike je u 2021. godini dodijelilo malim i srednjim poduzetnicima 4,8 milijuna kuna subvencija temeljem Programa dodjele državnih potpora za razvoj društvenog poduzetništva. Navedeni Program je izrađen temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, a o njemu je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.54479 te njegove kasnije izmjene koje je Europska komisija odobrila pod brojem SA.61047. Svi korisnici navedenog Programa potpora, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Zadruga Dalmatia Ruralis, Zadruga Komaštre, Zadruga Metropol, Dvije boje d.o.o., Era Grupa d.o.o., Šefovi kuhinja mediteranskih i europskih regija, Hrvatski interijeri, ACT Printlab d.o.o., Outward Bound pustolovina j.d.o.o., MZD d.o.o. i Održivo d.o.o.

HBOR je dodijelilo malim i srednjim poduzetnicima u 2021. godini 772.529,75 kuna putem neposrednih subvencija kamata i povoljnih zajmova, temeljem Programa dodjele državnih potpora Hrvatske banke za obnovu i razvitak. Navedeni Program je izrađen temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, a o njemu je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.39436 te njegove kasnije izmjene koje je Europska komisija odobrila pod brojem SA.60264. Svi korisnici navedenog Programa potpora, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Dom

Baka Ilona, Applied Ceramics d.o.o., Elektro – Consulting, Ilesol Pharmaceuticals d.o.o., Poliklinika Žaja, Tagoo, Specijalna bolnica Aritheria, Vinag d.o.o., Dom za starije i nemoćne osobe Sv. Ana, Obiteljski dom Šolaja, Smajlić, Celmat d.o.o., Ziher je ziher, Fema d.o.o., Kulinarstvo Stil j.d.o.o., Tani nani, ADRIA Charter j.d.o.o. i Astra Sport d.o.o.

Također su u 2021. godini dodjeljivane i **potpore male vrijednosti** malim i srednjim poduzetnicima i to u iznosu od 347,3 milijuna kuna, te kada bi se pridodale dodijeljenim potporama malim i srednjim poduzetnicima u iznosu od 1.047,2 milijuna kuna, tada bi ukupne potpore malim i srednjim poduzetnicima u 2021. godini iznosile 1.394,5 milijuna kuna.

4.1.5. Potpore kulturi

Potpore za kulturu u Republici Hrvatskoj su u 2021. godini dodijeljene u ukupnom iznosu od 165,8 milijuna kuna putem subvencija, što predstavlja smanjenje za 251,5 milijuna kuna ili 60,3 posto u odnosu na 2020. godinu, kada su potpore dodijeljene u iznosu od 417,3 milijuna kuna, te predstavlja povećanje za 48,2 milijuna kuna odnosno 41 posto u odnosu na 2019. godinu kada su navedene potpore dodijeljene u iznosu od 117,6 milijuna kuna.

Tablica 15. Potpore za kulturu u razdoblju od 2019. do 2021. godine

Kultura	2019.		2020.		2021.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
A1 subvencije	91,2	12,3	417,3	55,4	165,8	22,0
D jamstva	26,4	3,6	-	-	-	-
UKUPNO	117,6	15,9	417,3	55,4	165,8	22,0
udio (%) u horizontalnim ciljevima	13,67		16,92		7,69	
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	1,40		3,12		1,32	
udio (%) u ukupnim potporama	0,78		1,98		0,82	
udio (%) u BDP-u	0,03		0,11		0,04	

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio potpora za kulturu u BDP-u u Republici Hrvatskoj u 2021. godini iznosio je 0,40 posto, u 2020. godini iznosio je 0,11 posto te je u 2019. godini iznosio 0,03 posto. Udio navedenih potpora u 2021. godini u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 0,8 posto, u ukupno dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio je 1,3 posto, dok je udio u horizontalnim ciljevima iznosio 7,7 posto.

U 2021. godini, davatelji potpora u kulturi u ukupnom iznosu od 165,8 milijuna kuna su: Hrvatski audiovizualni centar s iznosom od 114,4 milijuna kuna, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije s iznosom od 35,2 milijuna kuna i Ministarstvo kulture i medija s iznosom od 16,2 milijun kuna.

Hrvatski audiovizualni centar je dodijelio u 2021. godini ukupno 114,4 milijuna kuna subvencija temeljem programa koji su izrađeni temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna. Temeljem Programa državne potpore za dodjelu sredstava za promicanje audiovizualnog stvaralaštva, audiovizualne kulture i očuvanja audiovizualne baštine dodijeljen je iznos od 70,4 milijuna kuna, a o Programu je Europska komisija obaviještena pod brojem

SA.56746, te njegove kasnije izmjene koje je Europska komisija odobrila pod brojevima SA.60043 i SA.64482. Neki od korisnika ovoga Programa, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Propeler film d.o.o., Antitalent d.o.o., Plavi mjesec d.o.o., Eclectica d.o.o., Hrvatski filmski savez, Restart, Kaos d.o.o., Hulahop, Kinorama d.o.o., Kreativni sindikat – udruga, Ustanova Zagreb Film, Četiri film d.o.o., Wolfgang i Dolly d.o.o., Inter film d.o.o., Factum, Jaka produkcija d.o.o., Umjetnička organizacija Zagreb Film, Dinaridi film d.o.o., Festival mediteranskog filma, Udruga Marinis Media, Art – Kino, Kompot, Motovun Film Festival, HDFS – Hrvatska udruga filmskih djelatnika, Jaako dobra produkcija, Švenk d.o.o., Maxima film d.o.o., DA Film d.o.o., PomPom Film d.o.o., Sekvenca d.o.o., Castor Multimedia d.o.o., Umjetnička organizacija PET RUSA, Blank – udruga, Istra Film, Peglanje Snova d.o.o., Telefilm d.o.o., 25 FPS, Anima umjetnička organizacija, Fantastično dobra institucija – FADE IN, Discovery d.o.o., Minya Film i Animacija j.d.o.o. i ostali.

Isti davatelj, Hrvatski audiovizualni centar je temeljem Programa državne potpore za poticanje ulaganja dodijelio iznos od 44 milijuna kuna, o kojem je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.56745, te njegove kasnije izmjene koje je Europska komisija odobrila pod brojem SA.60044. Svi korisnici navedenog Programa potpora, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Pakt Media d.o.o., Mp Filmska Produkcija, Drugi Plan, Ambasada Studio d.o.o., Blue Sky Adriatic, Kinorama d.o.o., Nukleus Film d.o.o., Aleks Produkcija d.o.o. i Welcome Production d.o.o.

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije je dodijelilo u 2021. godini 35,2 milijuna kuna subvencija temeljem Programa dodjele potpora za održivu obnovu kulturne baštine. Navedeni Program je izrađen temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, a o njemu je Europska komisija obaviještena pod brojevima SA.50248 i SA.43646 te njegove kasnije izmjene koje je Europska komisija odobrila pod brojem SA.101402. Svi korisnici navedenog Programa potpora, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Grad Našice, Grad Lipik, Grad Pakrac, Virovitičko-podravska županija, Grad Požega, Grad Split, Grad Ilok, Grad Makarska, Općina Medulin, Grad Korčula i Tehnički muzej Nikola Tesla.

Ministarstvo kulture i medija je u 2021. godini dodijelilo 16,2 milijuna kuna subvencija temeljem programa Hrvatski program izdavanja knjiga za razdoblje 2017. – 2022., koji je Europska komisija odobrila u postupku koji se vodio pod brojem SA.44681. Dio korisnika ovoga Programa, prikazanih po visini dodijeljenih potpora su: Matica hrvatska Zagreb, Društvo hrvatskih književnika – DHK, Hrvatsko društvo pisaca, Fraktura d.o.o., V.B.Z. d.o.o., HKZ Hrvatsko slovo d.o.o., Hrvatska gospodarska komora, Sandorf obrt, Naklada Ljevak d.o.o., Udruga Sa(n)jam knjige u Istri, Disput d.o.o., Hena com d.o.o., CRŠ Udruga "Crtani romani šou", Naklada Fibra d.o.o., Knjiga u centru, Kreativna mreža, Naklada OceanMore d.o.o., Vuković i Runjić, Mala zvona d.o.o., Leykam international d.o.o., Institut za promicanje čitanja, Kulturni klub, Meandar media d.o.o., Hrvatski filmski savez, Ibis grafika d.o.o., TIM press Zagreb, Hrvatski centar P.E.N.-a Zagreb, Bookglobe – Strana knjižara d.o.o., Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Naklada Semafora d.o.o., Srednja Europa, Verbum nakladništvo i knjižarstvo d.o.o., Centar za knjigu, Književni krug Split, Ogranak Matice hrvatske Sisak, Profil knjiga d.o.o., ArTresor naklada d.o.o., Strip-agent d.o.o., Durieux d.o.o., Hrvatski centar ITI, Hrvatsko društvo književnika za djecu i mlade, Udruga za promicanje kultura 'Kulturtreger', Edicije Božičević, Alfa d.d., Audio Store Transonica j.d.o.o. i ostali.

I u 2021. godini su dodjeljivane **potpore male vrijednosti** za kulturu u iznosu od 9,9 milijuna kuna, te kada bi se pridodale dodijeljenim potporama za kulturu u iznosu od 165,8 milijuna kuna, tada bi ukupne potpore za kulturu u 2021. godini iznosile 175,7 milijuna kuna.

4.2. REGIONALNE POTPORE

Regionalne potpore²¹ u Republici Hrvatskoj su u 2021. godini dodijeljene u ukupnom iznosu od 645,1 milijun kuna, što predstavlja smanjenje za 554,7 milijuna kuna odnosno 46,2 posto u odnosu na 2020. godinu, kada su regionalne potpore dodijeljene u iznosu od 1.199,8 milijuna kuna, te predstavlja smanjenje za 241,3 milijuna kuna odnosno 27,2 posto u odnosu na 2019. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 886,4 milijuna kuna.

Tablica 16. Regionalne potpore za razdoblje od 2019. do 2021. godine

Regionalne potpore	2019.		2020.		2021.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
Regionalne potpore	886,4	119,6	1.199,8	159,3	645,1	85,7
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	10,54		8,97		5,12	
udio (%) u ukupnim potporama	5,88		5,70		3,20	
udio (%) u BDP	0,22		0,32		0,15	

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio regionalnih potpora u BDP-u u Republici Hrvatskoj u 2021. godini iznosio je 0,15 posto, u 2020. godini iznosio je 0,32 posto te je u 2019. godini iznosio 0,22 posto. Udio navedenih potpora u 2021. godini u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 3,2 posto, u ukupno dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio je 5,1 posto, dok je udio u horizontalnim potporama iznosio 17,3 posto.

Tablica 17. Regionalne potpore po instrumentima dodjele za razdoblje od 2019. do 2021. godine (u milijunima kuna)

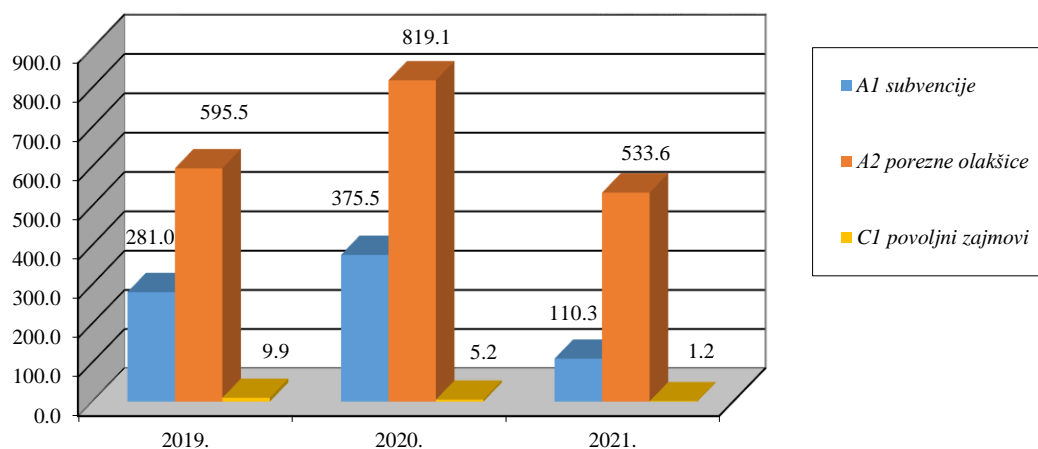
Instrument	2019.	2020.	2021.
A1 subvencije	281,0	375,5	110,3
A2 porezne olakšice	595,5	819,1	533,6
C1 povoljni zajmovi	9,9	5,2	1,2
UKUPNO	886,4	1.199,8	645,1

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Regionalne potpore u 2021. godini, dodijeljene u iznosu od 645,1 milijun kuna, najvećim dijelom dodjeljivane su kroz porezne olakšice u iznosu od 533,6 milijuna kuna odnosno s udjelom od 82,7 posto u ukupno dodijeljenim regionalnim potporama, slijede subvencije u iznosu od 110,3 milijuna kuna ili 17,1 posto te povoljni zajmovi u iznosu od 1,2 milijuna kuna ili 0,2 posto.

²¹ Regionalne potpore dodjeljuju se temeljem pravila sadržanih u Uredbi Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i njenih izmjena i dopuna. Intenziteti dodjele regionalne potpore propisani su Kartom regionalnih potpora Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. koju je odobrila Europska komisija odlukom od 11. lipnja 2014. godine pod brojem SA.38668 (Službeni list Europske unije, C 233, od 18. srpnja 2014.), te odlukom od 18. prosinca 2020. pod brojem SA.59888 (Službeni list Europske unije, C 25, od 22. siječnja 2021.). Karta regionalnih potpora temelji se na Smjernicama za regionalne državne potpore za razdoblje 2014.-2020. (Službeni list Europske unije, C 209, od 23. srpnja 2013.) i Komunikacijom Komisije o njenim izmjenama i produljenju (Službeni list Europske unije, C 224, od 8. srpnja 2020.).

Slika 13. Regionalne potpore prema instrumentima dodjele za razdoblje od 2019. do 2021. godine (u milijunima kuna)

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

U 2021. godini, davatelji regionalnih potpora u ukupnom iznosu od 645,1 milijun kuna, su: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja u iznosu od 557,7 milijuna kuna, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u iznosu od 86,2 milijuna kuna te HBOR u iznosu od 1,2 milijuna kuna.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja je u 2021. godini dodijelilo regionalne potpore u ukupnom iznosu od 557,7 milijuna kuna temeljem sljedećih programa: Zakona o poticanju ulaganja („Narodne novine“, br. 102/15., 25/18., 114/18. i 32/20.) u iznosu od 332,7 milijuna kuna, Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja („Narodne novine“, br. 111/12. i 28/13.) u iznosu od 193,7 milijuna kuna te Zakona o poticanju ulaganja („Narodne novine“, br. 138/06. i 61/11.) u iznosu od 31,3 milijuna kuna.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja je u 2021. godini dodijelilo regionalne potpore temeljem Zakona o poticanju ulaganja („Narodne novine“, br. 102/15., 25/18., 114/18. i 32/20.) u iznosu od 332,7 milijuna kuna, i to putem poreznih olakšica 309,2 milijuna kuna te putem subvencija 23,5 milijuna kuna. Europska komisija je o navedenom Zakonu o poticanju ulaganja obaviještena pod brojem SA.43431. Dio korisnika potpora ovoga Zakona, prikazanih po visini dodijeljenih potpora su: Vetropack Straža d.d., Fero – Term d.o.o., Končar – distributivni i specijalni transformatori d.d., Wenker – Križanec d.o.o., Nutris d.o.o., DI Spačva d.d., Atlantic Multipower d.o.o., Stolarija – pilana Antun Pečenec d.o.o., Valoviti papir – Dunapack d.o.o., Cedevita d.o.o., Infinum d.o.o., Ericsson Nikola Tesla d.d., ING – Grad d.o.o., Zagrebačke pekarnice Klara d.d., Carel Adriatic d.o.o., Chromos – svjetlost d.o.o., Drvena industrija Novoselec, d.o.o., IBM Hrvatska d.o.o., Calcit Lika d.o.o., Elcon Geraetebau d.o.o., Infobip d.o.o., Reoma Grupa d.o.o., Axilis d.o.o., Aquaestil plus d.o.o., Bjelin otok d.o.o., Đuro Đaković Montaža d.o.o., L&P Tehnologije d.o.o., Đusto d.o.o., Grad – Export d.o.o., Meditex, Tehnix d.o.o., GT Trade d.o.o., Geotehnika d.o.o., LTH Alucast d.o.o., Centrometal d.o.o., Asseco See d.o.o., DIV Grupa d.o.o., Eko papir d.o.o., Plamen d.o.o., Presoflex gradnja d.o.o., Genera d.d., Letina Intech d.o.o., Radlovac d.d., Prostoria d.o.o., Kaming d.d., Marjan voće d.o.o., Plastform d.o.o., Iver d.o.o., Vemo Trade d.o.o. i ostali.

Isto Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja je dodijelio regionalne potpore u 2021. godini i temeljem Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja („Narodne novine“, br. 111/12. i 28/13.) u iznosu od 193,7 milijuna kuna, i to putem poreznih olakšica 193,1 milijun kuna te putem subvencija 557.022,94 kune. Europska komisija je o navedenom

Zakonu obaviještena pod brojem SA.35517. Svi korisnici potpora navedenog Zakona, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Pliva Hrvatska d.o.o., Omco Croatia d.o.o., Belupo lijekovi i kozmetika d.d., Jadran – galenski laboratorij d. d., Europa – upravljanje nekretninama d.o.o., AD Plastik d.d., KFK Tehnika d.o.o., Adoro d.o.o., Knauf Insulation, d.o.o., Omega software d.o.o., Drvni centar Glina d.o.o., Atlantic Multipower d.o.o., Medika d.d., Haix obuća d.o.o., Elcon Geraetebau d.o.o., Laguna Trade d.o.o., Nautički centar Trogir d.o.o., MCZ d.o.o., Neos d.o.o., Toni d.o.o., Pib Extra d.o.o., Manas d.o.o., Marina Dalmacija d.o.o., Vulkal d.o.o., TE-PRO d.o.o., Millem – inženjering d.o.o., Renotex d.o.o., Filix d.o.o., PAN – PEK d.o.o., Inoxmont – VS d.o.o., Poduzeće za ceste d.o.o., Mišlov d.o.o., Lola Ribar d.d., Lim Samobor d.o.o., Ergo klamerice d.o.o., Oroslavje – zaštitna oprema d.o.o., Drvo – trgovina d.o.o., BC institut za oplemenjivanje i proizvodnju bilja d.d., Decospan d.o.o., Tvornica turbina d.o.o., Brodplast d.o.o., Scudeller d.o.o., OMP – obrada metala d.o.o., Print centar Krapina d.o.o., Ferro – Preis d.o.o., Klik par d.o.o., T3M d.o.o., VIJA Špehar CNC Technik d.o.o., OMP obrada metala, Bex d.o.o., A – PELET d.o.o., Experio d.o.o., Marijanović obrt i Top Logistics d.o.o.

Također, isto Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja je temeljem Zakona o poticanju ulaganja („Narodne novine“, br. 138/06. i 61/11.) dodijelilo regionalne potpore u 2021. godini putem poreznih olakšica u iznosu od 31,3 milijuna kuna. Svi korisnici potpora navedenog Zakona, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Lidl Hrvatska d.o.o., Knauf Insulation d.o.o., Muraplast d.o.o., Rasco d.o.o., Purex d.o.o., Mlinar pekarska industrija d.d., Conex Trade d.o.o., Sardina d.o.o., Ducati Komponenti d.o.o., Arbacommerce d.o.o., Ducal d.o.o., Jedinstvo – PNO d.o.o., Fost Novi d.o.o., GPP Mikić d.o.o., Ferokotao d.o.o., Hajduk plastična ambalaža d.o.o., BDF servis d.o.o., Pelet – Grupa d.o.o., Amus d.o.o., ACG Lukaps d.o.o. i ECO-THERM 1 d.o.o.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture je u 2020. godini dodijelilo 86,2 milijuna kuna subvencija, temeljem Programa državnih potpora za razvoj luka otvorenih za javni promet u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017. – 2023. godine. Navedeni Program je izrađen temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, a o njemu je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.49334 te njegove kasnije izmjene koje je Europska komisija odobrila pod brojem SA.60958. Svi korisnici navedenog Programa potpora, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Lučka uprava Dubrovačko-neretvanske županije, Županijska lučka uprava Rab i Lučka uprava Senj.

HBOR je dodijelio u 2021. godini regionalne potpore u iznosu od 1,2 milijuna kuna putem povoljnih zajmova, a temeljem Programa dodjele državnih potpora Hrvatske banke za obnovu i razvitak. Navedeni Program je izrađen temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, a o njemu je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.39436 te njegove kasnije izmjene koje je Europska komisija odobrila pod brojem SA.60264. Svi korisnici navedenog Programa potpora, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Printera Grupa d.o.o., MaSH marketing j.d.o.o., Javni bilježnik Sanja Ledić, Mumble club d.o.o., Hub Cooltura Pub d.o.o. i NMP – Produkt d.o.o.

Potpore male vrijednosti za regionalni razvoj u 2021. godini dodijeljene su u iznosu od 34,1 milijun kuna, te ukoliko bi se iste pridodale dodijeljenim regionalnim potporama u iznosu od 645,1 milijun kuna, tada bi ukupne potpore za regionalni razvoj u 2021. godini iznosile 679,2 milijuna kuna.

4.3. POTPORE NA RAZINI JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Potpore na razini jedinica područne i lokalne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj su u 2021. godini dodijeljene u ukupnom iznosu od 933,8 milijuna kuna, što predstavlja povećanje za 166,9 milijuna kuna odnosno 21,8 posto u odnosu na 2020. godinu, kada su navedene potpore dodijeljene u iznosu od 766,9 milijuna kuna, te predstavlja povećanje za 200,2 milijuna kuna odnosno 27,3 posto u odnosu na 2019. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 733,6 milijuna kuna.

Tablica 18. Potpore dodijeljene na lokalnoj razini prema instrumentima dodjele za razdoblje od 2019. do 2021. godine

Potpore na lokalnom nivou	2019.		2020.		2021.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
A1 subvencije	730,1	98,48	763,4	101,3	926,4	123,1
B udio u temeljnom kapitalu	3,5	0,47	3,5	0,5	7,4	1,0
UKUPNO	733,6	99,0	766,9	101,8	933,8	124,1
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	8,72		5,73		7,41	
udio (%) u ukupnim potporama	4,86		3,64		4,63	
udio (%) u BDP-u	0,18		0,20		0,22	

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio potpora na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u BDP-u u Republici Hrvatskoj u 2021. godini iznosio je 0,22 posto, u 2020. godini iznosio je 0,20 posto te je u 2019. godini iznosio 0,18 posto. Udio navedenih potpora u 2021. godini u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 4,6 posto, te je u ukupno dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio 7,4 posto.

Potpore na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u 2021. godini, dodijeljene u iznosu od 933,8 milijuna kuna, najvećim dijelom dodjeljivane su putem subvencija u iznosu od 926,4 milijuna kuna odnosno s udjelom od 99,2 posto u ukupno dodijeljenim potporama na lokalnoj razini te kroz kapitalna ulaganja u iznosu od 7,4 milijuna kuna ili 0,8 posto.

U 2021. godini su tzv. potpore na lokalnoj razini dodijeljene sljedećim kategorijama odnosno ciljevima: kopnenom cestovnom prometu u iznosu od 898,4 milijuna kuna, za zapošljavanje u iznosu od 34,9 milijun kuna, pomorskom prometu u iznosu od 474.210,70 kuna, za infrastrukturu u iznosu od 88.905,63 kuna te željezničkom prometu 6.331,57 kuna.

U 2021. godini, davatelji potpora na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su: Grad Zagreb u iznosu od 856,8 milijuna kuna, Grad Split u iznosu od 44,8 milijuna kuna, Grad Pula u iznosu od 7,8 milijuna kuna, Istarska županija u iznosu od 600.000,00 kuna te ostali gradovi i općine u iznosu od 23,8 milijuna kuna.

Grad Zagreb je u 2021. godini dodijelio ukupno 856,8 milijuna kuna potpora, i od tog iznosa, kopnenom cestovnom prometu je dodijeljeno 827,9 milijuna kuna subvencija i to poduzetniku Zagrebački električni tramvaj d.o.o. iz Zagreba, dok je za zapošljavanje dodijelio iznos od 28,9 milijuna kuna subvencija temeljem Odluke o dodjeli pojedinačne državne potpore u 2021.

godini poduzetniku URIHO – Ustanovi za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, a navedeni Program je izrađen temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, a o njemu je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.60538.

Grad Split je u 2021. godini dodijelio ukupno 44,8 milijuna kuna potpora, i to putem subvencija 37,4 milijuna kuna te kroz kapitalna ulaganja 7,4 milijuna kuna. Grad je poduzetniku Promet d.o.o. iz Splita dodijelio 39,8 milijuna kuna, dok je Ustanovi DES – Ustanova za zapošljavanje, rad i profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom dodijelio 5 milijuna kuna subvencija temeljem Odluke o dodjeli pojedinačne državne potpore u 2021. godini za Ustanovu za zapošljavanje, rad i profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom DES Split, a navedena Odluka je izrađena temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, a o njoj je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.61191.

Grad Pula je u 2021. godini dodijelila ukupno 7,8 milijuna kuna potpora kroz subvencije, i to poduzetniku Pulapromet d.o.o. iznos od 7,5 milijuna kuna te temeljem Odluke o dodjeli pojedinačnih državnih potpora u 2021. godini za Zaštitnu radionicu Tekop Novu – ustanovu za zapošljavanje osoba s invaliditetom iznos od 370.000 kuna, a navedena Odluka je izrađena temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, a o njoj je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.60953.

Istarska županija je u 2021. godini također dodijelila 600.000,00 kuna subvencija za zapošljavanje temeljem Odluke o dodjeli pojedinačnih državnih potpora u 2021. godini za Zaštitnu radionicu Tekop Novu – ustanovu za zapošljavanje osoba s invaliditetom, a navedena Odluka je izrađena temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, a o njoj je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.60953.

U 2021. godini su i **ostale općine i gradovi**, osim naprijed navedenih, dodjeljivali potpore u ukupnom iznosu od 23,8 milijuna kuna, a to su: Bistra, Brod Moravice, Čavle, Čepin, Dubrovačko Primorje, Dubrovnik, Duga Resa, Fužine, Generalski Stol, Jelenje, Kostrena, Lovran, Maruševac, Opatija, Prgomet, Rogoznica, Sibenj, Viškovo, Vrhovine, Zagvozd i Župa dubrovačka. Svi korisnici potpora na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: KD Autotrolej d.o.o., Zagrebački električni tramvaj d.o.o. iz Zagreba, Libertas - Dubrovnik d.o.o., Krijastan Bazdan, Gradski prijevoz putnika d.o.o., Autotransport Karlovac d.d., Autobusni prijevoz d.o.o., Autotrans d.o.o., Vodovod i odvodnja Bistra d.o.o., Autotransport d.d., Obrt za prijevoz i usluge Lendić, Panturist d.d., Autoprometno poduzeće d.d., Promet d.o.o. iz Splita, Slavonija bus d.o.o., HŽ Putnički prijevoz d.o.o., Presečki Grupa d.o.o., Autoturist Samobor d.o.o. i Samoborček EU Grupa d.o.o. Riječ je o potporama dodijeljenim za promet i infrastrukturu.

U 2021. godini su dodjeljivane na lokalnoj razini i **potpore male vrijednosti** u iznosu od 217,9 milijuna kuna, a ukoliko bi se pridodale potporama na lokalnoj razini koje su dodijeljene u iznosu od 933,8 milijuna kuna, tada bi ukupan iznos svih potpora dodijeljenih na lokalnoj razini iznosio 1.151,7 milijuna kuna.

4.4. SEKTORSKE POTPORE

Sektorske potpore u Republici Hrvatskoj su u 2021. godini dodijeljene u ukupnom iznosu od 5.634 milijuna kuna, što predstavlja smanjenje za 1.647,2 milijuna kuna odnosno 22,6 posto u odnosu na 2020. godinu, kada su potpore dodijeljene u iznosu od 7.281,2 milijuna kuna, te predstavlja smanjenje za 295,1 milijun kuna odnosno 5 posto u odnosu na 2019. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 5.929,1 milijun kuna.

Tablica 19. Sektorske potpore za razdoblje od 2019. do 2021. godine

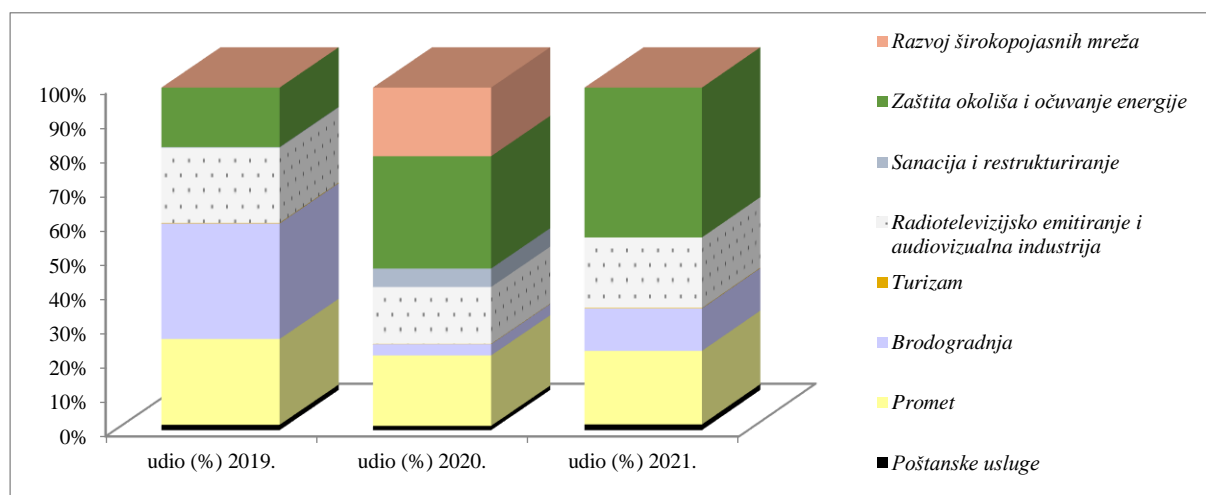
Posebni sektori	2019.			2020.			2021.		
	u mln HRK	u mln EUR	udio u BDP (%)	u mln HRK	u mln EUR	udio u BDP (%)	u mln HRK	u mln EUR	udio u BDP (%)
Poštanske usluge	94,1	12,7	0,02	92,8	12,3	0,02	95,1	12,6	0,02
Zaštita okoliša i očuvanje energije	1.030,1	138,9	0,25	2.385,5	316,7	0,63	2.462,8	327,3	0,57
Promet	1.486,4	200,5	0,36	1.498,5	198,9	0,40	1.211,3	161,0	0,28
Brodogradnja	1.999,6	269,7	0,49	238,7	31,7	0,06	698,5	92,8	0,16
Turizam	8,9	1,2	0,002	6,8	0,9	0,002	6,8	0,9	0,002
Sanacija i restrukturiranje	9,2	1,2	0,002	392,0	52,0	0,10	-	-	-
Radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualna industrija	1.300,8	175,5	0,32	1.210,1	160,6	0,32	1.159,5	154,1	0,27
Razvoj širokopojsnih mreža	-	-	-	1.456,8	193,4	0,39	-	-	-
Ukupno	5.929,1	799,8	1,44	7.281,2	966,6	1,92	5.634,0	748,8	1,31

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio sektorskih potpora u BDP-u u Republici Hrvatskoj u 2021. godini iznosio je 1,31 posto, u 2020. godini iznosio je 1,92 posto te je u 2019. godini iznosio 1,44 posto. Udio navedenih potpora u 2021. godini u ukupno dodijeljenim potporama u Republici Hrvatskoj iznosio je 27,9 posto, dok je u ukupno dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio 44,7 posto.

U 2021. godini, unutar potpora posebnim sektorima odnosno sektorskih potpora, dodijeljenih u ukupnom iznosu od 5.634 milijuna kuna, najviši iznos odnosi se na potpore za zaštitu okoliša i očuvanje energije u iznosu od 2.462,8 milijuna kuna ili 43,7 posto udjela u sektorskim potporama, slijede potpore sektoru prometa u iznosu od 1.211,3 milijuna kuna ili 21,5 posto, za usluge za javno radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualnu industriju dodijeljeno je 1.159,5 milijuna kuna ili 20,6 posto, sektoru brodogradnje dodijeljeno je 698,5 milijuna kuna ili 12,4 posto, za poštanske usluge dodijeljeno je 95,1 milijun kuna ili 1,7 posto te sektoru turizma iznos od 6,8 milijuna kuna ili 0,1 posto.

Sektorske potpore u 2021. godini, dodijeljene u iznosu od 5.634 milijuna kuna, najvećim dijelom dodjeljivane su putem subvencija i neposrednih subvencija kamata u iznosu od 4.873,8 milijuna kuna odnosno s udjelom od 86,5 posto u sektorskim potporama, slijede izdana jamstva u iznosu od 698,5 milijuna kuna ili 12,4 posto te porezne olakšice u iznosu od 61,7 milijuna kuna ili 1,1 posto.

Slika 14. Struktura sektorskih potpora dodijeljenih u razdoblju od 2019. do 2021. godine (%)

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Potpore za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa

Pravila o potporama za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa sadržana su u Odluci Komisije od 20. prosinca 2011. o primjeni članka 106. stavka 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na državne potpore u obliku naknada određenim poduzetnicima kojima je povjereno obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa²² (u daljnjem tekstu: Odluka Komisije). Sukladno navedenoj Odluci Komisije, državi članici je dopušteno da pod određenim uvjetima dodjeljuje naknadu za pružanje usluga od općeg gospodarskog interesa, odnosno država ima obvezu pokrivanja troškova onih usluga koje imaju gospodarski karakter i koje su usmjerene k građanima, odnosno interesu društva u cijelosti, a koje, bez intervencije države, odnosno isključivo primjenom tržišnih kriterija, pružatelji usluga ne bi obavljali na odgovarajući način glede cijene, kvalitete, kontinuiteta i pristupa usluzi. Stoga država za takve usluge od općeg gospodarskog interesa, snosi dio troškova ili ukupne troškove.

Naknada koji dobiju korisnici koji obavljaju takve usluge predstavlja kompenzaciju za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa.

Priopćenje Komisije – Okvir Europske unije za državne potpore u obliku naknade za obavljanje javne sluge²³ (u daljnjem tekstu: Okvir EU) se primjenjuje na potpore za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa koje ne ispunjavaju uvjete iz Odluke Komisije. Potpore iz Odluke Komisije izuzete su od obveze prijave Europskoj komisiji, dok potpore iz Priopćenja Komisije nije moguće dodijeliti bez odluke Europske komisije.

²² Službeni list Europske unije, L 7, od 11. siječnja 2012.

²³ Službeni list Europske unije, C 8, od 11. siječnja 2012.

Tablica 20. Potpore za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa u 2021. godini (u milijunima kuna)

Kategorija potpore	Naziv potpore	Instrument	Iznos
Radiotelevizijsko emitiranje	Zakon o Hrvatskoj radioteleviziji (Prihod od HRT pristojbe)	Subvencije	1.143,2
Poštanske usluge	Državna potpora HP – Hrvatskoj pošti d.d. u obliku naknade za obavljanje usluge od općeg gospodarskog interesa - univerzalne poštanske usluge	Subvencije	95,1
Zračni promet	Očuvanje vremena otvorenosti Zračne luke Osijek d.o.o. za javni zračni promet	Subvencije	6,4
	Očuvanje prometne povezanosti regije (domaći linijski zračni prijevoz)	Subvencije	103,3
Pomorski promet	Prijedlog programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 6 godina na državnim trajektnim linijama 338, 532 i 831	Subvencije	17,2
	Program državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 6 godina (očekivano od 2021.-2026. godine) na državnoj brzobrodskoj liniji 9808 Lastovo – Korčula – Dubrovnik	Subvencije	6,7
	Program državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza na državnim trajektnim linijama broj 431, 432 i 632	Subvencije	10,6
	Program državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza na državnoj brodskoj liniji broj 409	Subvencije	6,8
	Program državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 2018. do 2023. godine uz mogućnost produljenja do 2027. godine na državnim trajektnim linijama	Subvencije	122,1
	Program državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 2018. do 2023. godine uz mogućnost produljenja do 2027. godine na državnim brzobrodskim linijama	Subvencije	107,8
	Program državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza na državnoj trajektnoj liniji broj 635	Subvencije	3,4
	Izmjene Prijedloga programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 3 godine na državnim linijama 310, 331, 501, 614 i 807	Subvencije	19,9
	Izmjene Prijedloga programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 6 godina na državnim linijama 405, 505 i 612	Subvencije	14,5
	Program državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 2018. do 2020. godine uz mogućnost produljenja do 2029. godine	Subvencije	5,6
	Program državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 2018. do 2020. godine na državnim linijama 505, 532 i 9502	Subvencije	1,3
	Program državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza na državnim linijama: 338 Valbiska – Lopar, 501 Brodarica – Krapanj i 612 Komiža – Biševo	Subvencije	0,3
	Program državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 2020. do 2025. godine na državnoj brzobrodskoj liniji 9502 Žirje – Kaprije – Šibenik i obratno	Subvencije	5,5
	Razvoj sustava pomorskog prometa, pomorskog dobra i luka, te zaštita okoliša od onečišćenja s pomorskih objekata	Subvencije	37,3
	Lokalni nivo – gradovi, općine	Subvencije	0,5
Kopneni cestovni promet	Izmjene i dopune broj 6. Ugovora o koncesiji o financiranju, gradnji, upravljanju i održavanju "Jadranske autoceste" dionica Dragonja – Pula i Kanfanar – Pazin – Matulj	Subvencije	240,0
	Lokalni nivo - gradovi, općine	Subvencije	891,0
	Lokalni nivo - gradovi, općine	Kapitalna ulaganja	7,4
Željeznički promet	Javne usluge od općeg gospodarskog interesa u javnom željezničkom prometu RH – HŽ Putnički prijevoz d.o.o.	Subvencije	495,0
Ukupno			3.340,9

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Potpore za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa dodijeljene su u 2021. godini u ukupnom iznosu od 3.340,9 milijuna kuna. U 2021. godini, udio navedenih potpora u BDP-u u Republici Hrvatskoj iznosio je 0,77 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je

16,6 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio je 26,5 posto, dok je udio u sektorskim potporama iznosio 59,3 posto.

I u 2021. godini prevladavaju potpore za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa u okviru sektorskih potpora kao naknada odnosno kompenzacija za obavljanje javne usluge, a prvenstveno se radi o uslugama u kopnenom cestovnom, željezničkom, pomorskom i zračnom prometu, uslugama zračnih luka, za javne radiodifuzijske usluge te za poštanske usluge.

Instrumenti putem kojih su u 2021. godini dodijeljene potpore za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa su subvencije u iznosu od 3.333,5 milijuna kuna ili 99,8 posto u navedenim potporama te kapitalna ulaganja u iznosu od 7,4 milijuna kuna ili 0,2 posto.

Unutar ukupno dodijeljenih potpora za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa u 2021. godini od 3.340,9 milijuna kuna, najviši iznos odnosi se na potpore za javne radiodifuzijske usluge za emitiranje javnog radio i televizijskog programa od 1.143,2 milijuna kuna ili 34,2 posto udjela u potporama za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa, slijede potpore dodijeljene za kopneni cestovni promet u iznosu od 1.138,4 milijuna kuna ili 34,1 posto, potpore za kopneni željeznički promet u iznosu od 495 milijuna kuna ili 14,8 posto, potpore pomorskom prometu u iznosu od 359,5 milijuna kuna ili 10,8 posto, potpore zračnom prometu u iznosu od 109,7 milijuna kuna ili 3,3 posto te potpore za poštanske usluge u iznosu od 95,1 milijun kuna ili 2,8 posto.

Potpore za radiotelevizijsko emitiranje za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa, financiraju se od pristojbe uplaćene temeljem Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji, a jedini korisnik navedene potpore u 2021. godini je Hrvatska radiotelevizija – HRT koja je primila iznos od 1.143,2 milijuna kuna.

Potpore za kopneni cestovni promet u 2021. godini dodijeljene za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa u ukupnom iznosu od 1.138,4 milijuna kuna, dodijelilo je Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u iznosu od 240 milijuna kuna poduzetniku Bina – Istra d.d., te davatelji potpora s lokalne razine u iznosu od 898,4 milijuna kuna.

Potpore za kopneni željeznički promet u 2021. godini dodijeljene za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa, u iznosu od 495 milijuna kuna putem subvencija dodijelilo je Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture poduzetniku HŽ Putnički prijevoz d.o.o.

Potpore pomorskom prometu dodijeljene u 2021. godini za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa, u ukupnom iznosu od 359,5 milijuna kuna putem subvencija, dodjeljivala je Agencija za obalni linijski pomorski promet u iznosu 359 milijuna kuna dok su iznos od 474.210,70 kuna dodijelili davatelji lokalne razine.

Potpore za zračni promet dodijelilo je za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa u 2021. godini, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u ukupnom iznosu od 109,7 milijuna kuna putem subvencija, i to temeljem programa Očuvanje prometne povezanosti regije (domaći linijski zračni prijevoz) dodijeljeno je 103,3 milijuna kuna i temeljem programa Očuvanje vremena otvorenosti Zračne luke Osijek d.o.o. za javni zračni promet dodijeljeno je 6,4 milijuna kuna.

Potpore za poštanske usluge putem subvencija, dodijelilo je za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa u 2021. godini Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u ukupnom iznosu od 95,1 milijun kuna i to poduzetniku HP – Hrvatska pošta d.d.

4.4.1. Potpore za poštanske usluge

Potpore za poštanske usluge u Republici Hrvatskoj su u 2021. godini dodijeljene u ukupnom iznosu od 95,1 milijun kuna, što predstavlja povećanje za 2,3 milijuna kuna odnosno 2,5 posto u odnosu na 2020. godinu, kada su potpore dodijeljene u iznosu od 92,8 milijuna kuna, te predstavlja povećanje za 1 milijun kuna odnosno 1,1 posto u odnosu na 2019. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 94,1 milijun kuna.

Tablica 21. Potpore za poštanske usluge za razdoblje od 2019. do 2021. godine

Poštanske usluge	2019.		2020.		2021.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
A1 subvencije	94,1	12,7	92,8	12,3	95,1	12,6
UKUPNO	94,1	12,7	92,8	12,3	95,1	12,6
udio (%) u posebnim sektorima	1,59		1,27		1,69	
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	1,12		0,69		0,75	
udio (%) u ukupnim potporama	0,62		0,44		0,47	
udio (%) u BDP-u	0,02		0,02		0,02	

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio potpora za poštanske usluge u BDP-u u Republici Hrvatskoj u 2021. godini iznosio je 0,02 posto, u 2020. godini iznosio je 0,02 posto te je u 2019. godini također iznosio 0,02 posto. Udio navedenih potpora u 2021. godini u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 0,5 posto, u ukupno dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio je 0,8 posto, dok je udio u sektorskim potporama iznosio 1,7 posto.

Potpore za poštanske usluge u 2021. godini dodijelilo je Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture putem subvencija i to Hrvatskoj pošti u obliku naknade za obavljanje usluge od općeg gospodarskog interesa (univerzalne poštanske usluge).

4.4.2. Potpore za zaštitu okoliša i uštedu energije

Potpore za zaštitu okoliša i uštedu energije²⁴ u Republici Hrvatskoj su u 2021. godini dodijeljene u ukupnom iznosu od 2.462,8 milijuna kuna, što predstavlja povećanje za 77,3 milijuna kuna odnosno 3,2 posto u odnosu na 2020. godinu, kada su potpore dodijeljene u iznosu od 2.385,5 milijuna kuna, te predstavlja povećanje za 1.432,7 milijuna kuna odnosno 139,1 posto u odnosu na 2019. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 1.030,1 milijun kuna.

²⁴ Potpore za zaštitu okoliša i uštedu energije dodjeljuju se temeljem pravila iz Uredbe Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i njenih izmjena i dopuna.

Tablica 22. Potpore za zaštitu okoliša i uštedu energije za razdoblje od 2019. do 2021. godine

Zaštita okoliša i očuvanje energije	2019.		2020.		2021.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
A1 subvencije	1.030,1	138,9	2.310,7	306,7	2.408,7	320,1
A2 snižavanje, oslobođenje, olakšice, izuzeće i oprost plaćanja doprinosa	-	-	74,8	9,9	54,1	7,2
UKUPNO	1.030,1	138,9	2.385,5	316,7	2.462,8	327,3
udio (%) u posebnim sektorima	17,37		32,76		43,71	
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	12,25		17,82		19,53	
udio (%) u ukupnim potporama	6,83		11,33		12,20	
udio (%) u BDP-u	0,25		0,63		0,57	

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio potpora za zaštitu okoliša i uštedu energije u BDP-u u Republici Hrvatskoj u 2021. godini iznosio je 0,57 posto, u 2020. godini iznosio je 0,63 posto te je u 2019. godini iznosio 0,25 posto. Udio navedenih potpora u 2021. godini u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 12,2 posto, u ukupno dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio je 19,5 posto, dok je udio u sektorskim potporama iznosio 43,7 posto.

Potpore za zaštitu okoliša i uštedu energije u 2021. godini, dodijeljene u iznosu od 2.462,8 milijuna kuna, najvećim dijelom dodjeljivane su putem subvencija u iznosu od 2.408,7 milijuna kuna odnosno s udjelom od 97,8 posto u navedenim potporama te putem poreznih olakšica u iznosu od 54,1 milijun kuna ili 2,2 posto.

Unutar potpora za zaštitu okoliša i uštedu energije u 2021. godini dodijeljenih u iznosu od 2.462,8 milijuna kuna, na potpore za zaštitu okoliša odnosi se iznos od 2.255,3 milijuna kuna ili 91,6 posto udjela u potporama za zaštitu okoliša i uštedu energije te se na potpore energetske sektoru odnosi iznos od 207,5 milijuna kuna ili 8,4 posto.

U 2021. godini, davatelji potpora za zaštitu okoliša i uštedu energije su: Hrvatski operater tržišta energije d.o.o. (u daljnjem tekstu: HROTE) s iznosom od 1.479,9 milijuna kuna, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja s iznosom od 765,2 milijuna kuna, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije s iznosom od 207,5 milijuna kuna te Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost s iznosom od 10,2 milijuna kuna.

HROTE je u 2021. godini dodijelio ukupno 1.479,9 milijuna kuna potpora za zaštitu okoliša i uštedu energije i to temeljem sljedećih programa: Programa državnih potpora za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije u iznosu od 1.232 milijuna kuna, Programa državnih potpora za sustav poticanja proizvodnje električne energije iz OIE i VUK za 2020. godinu i njegovih izmjena i dopuna u iznosu od 193,8 milijuna kuna i Uredbe o kriterijima za plaćanje umanjene naknade za obnovljive izvore energije i visokoučinkovitu kogeneraciju u iznosu od 54,1 milijun kuna.

Temeljem Programa državnih potpora za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije u iznosu od 1.232 milijuna kuna, HROTE je dodijelio potpore za zaštitu okoliša i uštedu energije putem subvencija, a o navedenom Programu Europska komisija je donijela odluku pod brojem SA.38406. Dio korisnika ovoga Programa, prikazanih po visini dodijeljenih potpora su: HEP Proizvodnja d.o.o., Vjetroelektrana Lukovac, Energija Gradec d.o.o., Biomass To Energy Benkovac d.o.o., Energana Županja d.o.o., Elektrana Grubišno Polje d.o.o., Energy 9, Drvni

centar Glina d.o.o., BE – TO Karlovac d.o.o., Đakovo Hrast d.o.o., Energana Gospić 1 d.o.o., Sava d.o.o., PMA Gaj d.o.o., Bioplinara Organica Kalnik 1 d.o.o., VDM Energija d.o.o., Farma muznik krava Orlovnjak d.o.o., Biointegra d.o.o., Spin Valis Internacional d.o.o., Bioenergija Klisa d.o.o., Osatina Grupa d.o.o., Bio Energana Bjelovar d.o.o., Matvej d.o.o., Moslavina proizvodi d.o.o., Agroproteinka – Energija d.o.o., Bioplin Gudovac d.o.o., Bioel d.o.o., Bioplinska elektrana Orehovec d.o.o., SLK Projekt d.o.o., Bioplin – Maks d.o.o., EKO Kotor d.o.o., Bioplin proizvodnja d.o.o., Maksim Trade Energija d.o.o., Kircek Energy d.o.o., ECO – Biogas d.o.o., CEP Vrpole d.o.o., Miagro Energo d.o.o., Energana Cerna d.o.o., Brana d.o.o., Apex bioplin d.o.o., Energija Invest d.o.o., Energija Voćin d.o.o., MICO d.o.o., Brana Dar d.o.o., Bio snaga d.o.o., ENNA Biomasa Vukovar d.o.o., Bionardo Gunja, Astek 15 d.o.o., VR Enbekon d.o.o., Končar – Obnovljivi izvori d.o.o., Kelemen energija d.o.o., Univerzal d.o.o. i ostali.

HROTE je također u 2021. godini dodijelilo potpore za zaštitu okoliša i uštedu energije i temeljem Programa državnih potpora za sustav poticanja proizvodnje električne energije iz OIE i VUK za 2020. godinu i njegovih izmjena i dopuna u iznosu od 193,8 milijuna kuna putem subvencija. Navedeni Program je izrađen temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, a o njemu je Europska komisija obaviještena pod brojevima SA.59786 i SA.59786. Svi korisnici navedenog Programa potpora, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Energia infinita d.o.o., Detono d.o.o., Korana 354 d.o.o., DAS energija d.o.o., Bonavia d.o.o. i Lagro d.o.o.

Isti davatelj HROTE je u 2021. godini, putem poreznih olakšica dodijelio potpore u iznosu od 54,1 milijuna kuna temeljem Uredbe o kriterijima za plaćanje umanjene naknade za obnovljive izvore energije i visokoučinkovitu kogeneraciju, koju je Europska komisija odobrila u postupku koji se vodio pod brojem SA.54887. Svi korisnici potpora navede Uredbe, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Calcit Lika d.o.o., Messer Croatia Plin d.o.o., Drvenjača d.d., Drava International d.o.o., Bomark pak d.o.o., Plamen d.o.o., Predionica Klanjec d.o.o., Aquafilcro d.o.o., Duran d.d., Drvna industrija Spačva d.d., Bjelin d.o.o. Ogulin, Ferro – Preis d.o.o., Selk d.d., LTH metalni lijev d.o.o., Bauwerk Boen d.o.o., Moderator d.o.o., Pelet – Grupa d.o.o., Tvornica ulja Čepin d.d., Šišarka d.o.o., Alpla d.o.o., Strizivojna hrast d.o.o., RS metali d.o.o., Muraplast d.o.o., Brković d.o.o., Lipik glas d.o.o., Energy Pellets d.o.o., LTH Alucast d.o.o., Slavonija drvna industrija d.o.o., Finvest Corp d.d., Stražaplastika, d.d., RST – Pellet d.o.o., Calligaris d.o.o., Drvna industrija Novoselec d.o.o., Slavonija – Slad d.o.o., Hlad usluge d.o.o., Lipovljani Lignum d.o.o., DDO obrt, Mundus Viridis d.o.o., FLO drvo d.o.o., Almos d.o.o., Regeneracija d.o.o., Pin d.o.o., PPS Galeković d.o.o., Drvoproizvod d.d., Gamauf d.o.o., Hrast – export Puklavec d.o.o., Univerzal d.o.o., PPS – Majur d.o.o., Ravna d.o.o., Stolarija – pilana Antun Pečenec d.o.o., MMM Vukelić d.o.o., Kircek d.o.o., Ivanal tvornica aluminija, d.o.o., OTK d.o.o., Copadio d.o.o., Pan parket d.o.o., Ante Mijić – Quercus d.o.o., DI Čazma d.o.o., Elda – drvo d.o.o., Drvoplast d.d., Prerada plastike Šantek, Pilana Vrata d.o.o., Lipa d.o.o., Ljevaonica Duga Resa d.o.o. i Auric Timber d.o.o.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja je u 2021. godini dodijelilo ukupno 765,2 milijuna kuna potpora za zaštitu okoliša i uštedu energije putem subvencija. Potpore su dodijeljene temeljem Programa dodjele državnih potpora za promicanjem energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije u poduzećima i njegovih izmjena i dopuna u iznosu od 743,2 milijuna kuna i Programa dodjele državnih potpora za ulaganja u postrojenja za biološku obradu odvojeno sakupljenog biootpada i njegovih izmjena i dopuna u iznosu od 22 milijuna kuna.

Navedeni Program dodjele državnih potpora za promicanjem energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije u poduzećima i njegovih izmjena i dopuna, koji je dodijeljen u iznosu od 743,2 milijuna kuna, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja je izradilo

temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, a o njemu je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.49149 te njegove kasnije izmjene koje je Europska komisija odobrila pod brojevima SA. 58490 i SA.101015. Dio korisnika ovoga Programa, prikazanih po visini dodijeljenih potpora su: Končar – Generatori i motori d.d., Brodograđevna industrija Split d.d. – Brodosplit d.d., VIS Promotex d.o.o., Brodosplit - Brodogradilište specijalnih objekata d.o.o., LTH Metalni lijev d.o.o., Mare Pro d.o.o., DIV Grupa d.o.o., BMD Stil d.o.o., Miaz – Ivančić d.o.o., Lipovljani Lignum d.o.o., Energy pellets d.o.o., Flo Drvo d.o.o., Modern Line d.o.o., Saponia d.d., DS Smith Belišće Croatia d.o.o., KFK Tehnika d.o.o., Niko Kamen, Frassinov Božić d.o.o., Aluflexpack novi d.o.o., Adoro d.o.o., Igma d.o.o., Krka Knin d.o.o., Color Emailj d.o.o., Stražaplastika d.d., TEH – CUT d.o.o., PPS – Majur d.o.o., Dekor tvornica rasvjete d.o.o., Predionica Klanjec d.o.o., Našicecement d.d., EKO Međimurje d.d., Cemex Hrvatska d.d., Đuro Đaković Termoelektrična postrojenja d.o.o., Mepak Rigid d.o.o., Kamen d.d., Solium d.o.o., Mar – mar d.o.o., Brkić izumi d.o.o., DILJ d.o.o., Scam Marine d.o.o., Drvoproizvod d.d., Technic d.o.o., Prima Mobilis d.o.o., Dalmont d.o.o., Stega Tisak d.o.o., Tvornica mreža i ambalaže d.o.o., Carta d.o.o., Promming d.o.o., Moderator d.o.o., Metal Product d.o.o., Lipik Glas d.o.o. i ostali.

Isti davatelj, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja je i temeljem Programa dodjele državnih potpora za ulaganja u postrojenja za biološku obradu odvojeno sakupljenog biootpada i njegovih izmjena i dopuna dodijelio u 2021. godini iznos 22 milijuna kuna putem subvencija. Navedeni Program je izrađen temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, a o njemu je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.55702, dok je obavijest o njegovim kasnijim izmjenama Europska komisija zaprimila pod brojem SA.58742. Svi korisnici navedenog Programa potpora, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Čistoća Metković d.o.o., Komunalac d.o.o. iz Bjelovara i Clip bio plus d.o.o.

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije je u 2021. godini dodijelilo temeljem Programa dodjele državnih potpora za povećanje učinkovitosti centraliziranih toplinskih sustava i njegovih izmjena i dopuna iznos od 207,5 milijuna kuna putem subvencija. Navedeni Program je izrađen temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, a o njemu je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.51349, dok je o njegovim kasnijim izmjenama obaviještena pod brojem SA.60042. Svi korisnici navedenog Programa potpora, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Gradska toplana d.o.o. iz Karlovca i Energo d.o.o.

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost je u 2021. godini dodijelilo ukupno 10,2 milijuna kuna potpora za zaštitu okoliša i uštedu energije putem subvencija. Potpore su dodijeljene temeljem Programa dodjele državnih potpora za zaštitu okoliša, povećanje energetske učinkovitosti i za korištenje energije iz obnovljivih izvora u iznosu od 8,4 milijuna kuna i Programa dodjele državnih potpora za povećanje zaštite okoliša u iznosu 1,8 milijuna kuna. Navedeni programi su izrađeni temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna.

Temeljem Programa dodjele državnih potpora za zaštitu okoliša, povećanje energetske učinkovitosti i za korištenje energije iz obnovljivih izvora u iznosu od 8,4 milijuna kuna, o kojem je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.58741, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost je dodijelio potpore korisnicima navedenog Programa potpora, prikazanih po visini dodijeljenih potpora, a to su: For Home Group d.o.o., Maistra d.d., Move d.o.o. i Hado Technik d.o.o. Isti davatelj je temeljem Programa dodjele državnih potpora za povećanje zaštite okoliša dodijelio iznos od 1,8 milijuna kuna, a o njemu je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.101291, jedinom korisniku navedenog Programa, poduzetniku Zagrebački holding d.o.o.

Potpore male vrijednosti za zaštitu okoliša i uštedu energije dodjeljivane su u 2021. godini u iznosu od 172,9 milijuna kuna, te ukoliko bi se pridodale dodijeljenim potporama za zaštitu okoliša i uštedu energije u iznosu od 2.462,8 milijuna kuna, tada bi ukupne dodijeljene potpore sektoru zaštite okoliša i uštedi energije u 2021. godini iznosile 2.635,7 milijuna kuna.

4.4.3. *Potpore prometu*

Potpore u sektoru prometa u Republici Hrvatskoj su u 2021. godini dodijeljene u ukupnom iznosu od 1.211,3 milijuna kuna, što predstavlja smanjenje za 287,2 milijuna kuna odnosno 19,2 posto u odnosu na 2020. godinu, kada su navedene potpore dodijeljene u iznosu od 1.498,5 milijuna kuna, te predstavlja smanjenje za 275,1 milijun kuna odnosno 18,5 posto u odnosu na 2019. godinu kada su potpore prometu dodijeljene u iznosu od 1.486,4 milijuna kuna.

Tablica 23. Potpore sektoru prometa za razdoblje od 2019. do 2021. godine

Promet	2019.		2020.		2021.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
Kopneni željeznički promet	449,7	60,7	511,5	67,9	495,0	65,8
Kopneni promet ostali (cestovni promet i promet unutarnjim plovnim putovima)	594,7	80,2	561,5	74,5	240,0	31,9
Pomorski promet	335,7	45,3	319,8	42,5	366,6	48,7
Zračni promet	106,3	14,3	105,7	14,0	109,7	14,6
SVEUKUPNO	1.486,4	200,5	1.498,5	198,9	1.211,3	161,0
udio (%) u posebnim sektorima	25,07		20,58		21,50	
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	17,68		11,20		9,61	
udio (%) u ukupnim potporama	9,85		7,11		6,00	
udio (%) u BDP-u	0,36		0,40		0,28	

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio potpora u sektoru prometa u BDP-u u Republici Hrvatskoj u 2021. godini iznosio je 0,28 posto, u 2020. godini iznosio je 0,40 posto te je u 2019. godini iznosio 0,36 posto. Udio navedenih potpora u 2021. godini u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 6 posto, u ukupno dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio je 9,6 posto, dok je udio u sektorskim potporama iznosio 21,5 posto.

Unutar sektora prometa, potpore dodijeljene u iznosu od 1.211,3 milijuna kuna, najvećim dijelom odnose se na potpore dodijeljene kopnenom željezničkom prometu u iznosu od 495 milijuna kuna ili s udjelom u sektoru prometa od 40,9 posto, slijede potpore za pomorski promet s iznosom od 366,6 milijuna kuna ili 30,3 posto, potpore kopnenom prometu, koji uključuje cestovni promet i promet unutarnjim plovnim putovima, s iznosom od 240 milijuna kuna ili 19,8 posto te potpore zračnom prometu u iznosu od 109,7 milijuna kuna ili 9,1 posto.

Tablica 24. Potpore dodijeljene sektoru prometa prema instrumentima za razdoblje od 2019. do 2021. godine (u milijunima kuna)

	2019.	2020.	2021.
A1 subvencije	1.462,7	1.437,0	1.203,7
A2 Oprost poreza, porezna oslobođenja, izuzeća i olakšice	23,7	11,5	7,6
C1 Zajmovi poduzetnicima u teškoćama	-	50,0	-
Ukupno	1.486,4	1.498,5	1.211,3

Izvor: Ministarstvo financija i davatelj potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Potpore prometu u 2021. godini, dodijeljene u iznosu od 1.211,3 milijuna kuna, najvećim dijelom dodjeljivane su putem subvencija u iznosu od 1.203,7 milijuna kuna odnosno s udjelom od 99,4 posto u sektoru prometa te je kroz porezne olakšice dodijeljen iznos od 7,6 milijuna kuna ili 0,6 posto.

Potpore željezničkom prometu u Republici Hrvatskoj su u 2021. godini dodijeljene u ukupnom iznosu od 495 milijuna kuna, što predstavlja smanjenje za 16,5 milijuna kuna odnosno 3,2 posto u odnosu na 2020. godinu, kada su navedene potpore dodijeljene u iznosu od 511,5 milijuna kuna, te predstavlja povećanje za 45,3 milijuna kuna odnosno 10,1 posto u odnosu na 2019. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 449,7 milijuna kuna. Udio potpora željezničkom sektoru u BDP-u u Republici Hrvatskoj u 2021. godini iznosio je 0,11 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 2,5 posto, udio u ukupno dodijeljenim sektorskim potporama iznosio je 8,8 posto, dok je udio u sektoru prometa iznosio 40,9 posto. Instrument dodjele navedenih potpora u 2021. godini su isključivo subvencije.

Jedini davatelj potpora željezničkom prometu u Republici Hrvatskoj su u 2021. godini je **Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture** koje je dodijelilo iznos od 495 milijuna kuna. Potpore su dodijeljene poduzetniku HŽ Putnički prijevoz d.o.o. za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa, a temeljem pojedinačne potpore pod nazivom Javne usluge od općeg gospodarskog interesa u javnom željezničkom prometu Republike Hrvatske – HŽ Putnički prijevoz d.o.o.

Potpore pomorskom prometu u Republici Hrvatskoj su u 2021. godini dodijeljene u ukupnom iznosu od 366,6 milijuna kuna, što predstavlja povećanje za 46,8 milijuna kuna odnosno 14,6 posto u odnosu na 2020. godinu, kada su potpore dodijeljene u iznosu od 319,8 milijuna kuna, te predstavlja povećanje za 30,9 milijuna kuna odnosno 9,2 posto u odnosu na 2019. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 335,7 milijuna kuna. Udio potpora pomorskom prometu u BDP-u u Republici Hrvatskoj u 2021. godini iznosio je 0,08 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 1,8 posto, udio u ukupno dodijeljenim sektorskim potporama iznosio je 6,5 posto, dok je udio u sektoru prometa iznosio 30,3 posto. Instrument dodjele navedenih potpora u 2021. godini su najvećim dijelom subvencije i to u iznosu od 359 milijuna kuna što predstavlja udio u potporama pomorskom sektoru od 97,9 posto te je kroz porezne olakšice dodijeljen iznos od 7,6 milijuna kuna ili 2,1 posto.

Potpore pomorskom prometu su u 2021. godini dodjeljivali Agencija za obalni linijski pomorski promet koja je dodijelila subvencije u iznosu od 359 milijuna kuna i Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture koje je putem poreznih olakšica dodijelilo iznos od 7,6 milijuna kuna.

U 2021. godini je **Agencija za obalni linijski pomorski promet** dodijelila putem subvencija iznos od 359 milijuna kuna raznim poduzetnicima za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa odnosno javne usluge pomorskog prijevoza. Potpore su dodijeljene temeljem nekoliko sljedećih programa:

- Programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 2018. do 2023. godine uz mogućnost produljenja do 2027. godine na državnim trajektnim linijama u iznosu od 122,1 milijun kuna korisniku potpore Jadroliniji
- Programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje 2018. do 2023. godine uz mogućnost produljenja do 2027. godine na državnim brzobrodskim linijama, u iznosu od 107,8 milijuna kuna. Svi korisnici navedenog Programa potpora, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Jadrolinija, Kapetan Luka – Krilo, Miatrade d.o.o., TP Line d.o.o., G&V Line Iadera d.o.o., Krilo Shipping Company d.o.o. i Catamaran line d.o.o.
- Programa Razvoj sustava pomorskog prometa, pomorskog dobra i luka, te zaštita okoliša od onečišćenja s pomorskih objekata u iznosu od 37,3 milijuna kuna poduzetniku Jadrolinija
- Programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 3 godine na državnim linijama 310, 331, 501, 614 i 807 i njegovih izmjena, u iznosu od 19,9 milijuna kuna, a svi korisnici navedenog Programa potpora, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Jadrolinija, Porat Ilovik d.o.o., G&V Line Iadera d.o.o., KTD Bilan d.o.o. i Gradski parking d.o.o.
- Programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 6 godine na državnim trajektnim linijama 338, 532 i 831 u iznosu od 17,2 milijuna kuna poduzetniku Jadrolinija
- Programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 6 godina na državnim linijama 405, 505, 612 i njegovih izmjena, u iznosu od 14,5 milijuna kuna, a svi korisnici navedenog Programa potpora, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Jadrolinija, G&V Line Iadera d.o.o. i Nautički centar Komiža d.o.o.
- Programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza na državnim trajektnim linijama broj 431, 432 i 632, u iznosu od 10,6 milijuna kuna poduzetniku Jadrolinija, a Europska komisija je navedeni Program potpore odobrila u postupku koji se vodio pod brojevima SA.48119 i SA.49523
- Programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza na državnoj brodskoj liniji broj 409, u iznosu od 6,8 milijuna kuna poduzetniku Jadrolinija, a Europska komisija je navedeni Program odobrila u postupku koji se vodio pod brojem SA.48120
- Programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 6 godina (očekivano od 2021. do 2026. godine) na državnoj brzobrodskoj liniji 9808 Lastovo – Korčula – Dubrovnik u iznosu od 6,7 milijuna kuna poduzetniku TP LINE d.o.o.
- Programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 2018. do 2020. godine uz mogućnost produljenja do 2029. godine u iznosu od 5,6

milijuna kuna. Svi korisnici navedenog Programa potpora, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Jadrolinija, RPZ Vrgada, KTD Bilan d.o.o., G&V Line Iadera d.o.o. i Porat Ilovik d.o.o.

- Programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 2020. do 2025. godine na državnoj brzobrodskoj liniji 9502 Žirje – Kaprije – Šibenik i obratno, u iznosu od 5,5 milijuna kuna poduzetniku Miatrade d.o.o.
- Programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza na državnoj trajektnoj liniji broj 635 u iznosu od 3,4 milijuna kuna, poduzetniku Jadrolinija, a navedeni Program je Europska komisija odobrila u postupku koji se vodio pod brojem SA.48119 i SA.49523
- Programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 2018. do 2020. godine na državnim linijama 505, 532 i 9502, u iznosu od 1,3 milijuna kuna poduzetniku Jadrolinija i
- Programa državne potpore za usluge od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza na državnim linijama: 338 Valbiska – Lopar, 501 Brodarica – Krapanj i 612 Komiža – Biševo u iznosu od 280.788,41 kuna. Svi korisnici navedenog Programa potpora, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Jadrolinija, Nautički centar Komiža d.o.o. i Gradski parking d.o.o.

Potpore pomorskom prometu je u 2021. godini dodjeljivalo i **Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture** i to putem poreznih olakšica u iznosu od 7,6 milijuna kuna. Potpore su dodijeljene temeljem Programa državnih potpora u obliku poreza po tonaži broda, koji je Europska komisija odobrila u postupku koji se vodio pod brojem SA.37912. Svi korisnici navedenog Programa potpora, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Tankerska plovdba d.d., Uljanik Plovdba pomorski promet d.d. i Uljanik financijske usluge d.o.o.

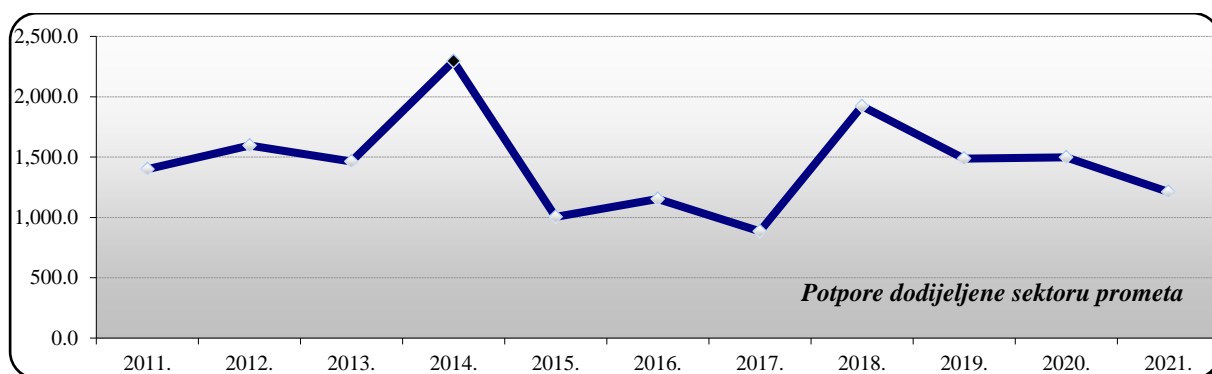
Potpore kopnenom prometu, uključujući cestovni promet i promet unutarnjim plovnim putovima, u Republici Hrvatskoj su u 2021. godini dodijeljene u ukupnom iznosu od 240 milijuna kuna, što predstavlja smanjenje za 321,5 milijuna kuna odnosno 57,3 posto u odnosu na 2020. godinu, kada su potpore dodijeljene u iznosu od 561,5 milijuna kuna, te predstavlja smanjenje za 354,7 milijuna kuna odnosno 59,6 posto u odnosu na 2019. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 594,7 milijuna kuna. Udio potpora kopnenom prometu u BDP-u u Republici Hrvatskoj u 2021. godini iznosio je 0,06 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 1,2 posto, udio u ukupno dodijeljenim sektorskim potporama iznosio je 4,3 posto, dok je udio u sektoru prometa iznosio 19,8 posto. Instrument dodjele navedenih potpora u 2021. godini su isključivo subvencije.

Jedini davatelj potpora za kopneni cestovni promet u 2021. godini u iznosu od 240 milijuna kuna je **Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture**, a potpore su dodijeljene poduzetniku Bina – Istra d.d. za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa za kopneni promet, i to temeljem Ugovora o koncesiji za financiranje, građenje, upravljanje i održavanje „Jadranske autoceste“ dionica Dragonja – Pula i Kanfanar – Pazin – Matulji i njegovih izmjena i dopuna o kojima je Europska komisija odlučivala u postupcima koji su vođeni pod brojem SA.48472 i SA.56832.

Potpore zračnom prometu u Republici Hrvatskoj su u 2021. godini dodijeljene u ukupnom iznosu od 109,7 milijuna kuna, što predstavlja povećanje za 4 milijuna kuna odnosno 3,8 posto u odnosu na 2020. godinu, kada su potpore dodijeljene u iznosu od 105,7 milijuna kuna, te predstavlja povećanje za 3,4 milijuna kuna odnosno 3,2 posto u odnosu na 2019. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 106,3 milijuna kuna. Udio potpora u zračnom prometu u BDP-u u Republici Hrvatskoj u 2021. godini iznosio je 0,03 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 0,5 posto, udio u ukupno dodijeljenim sektorskim potporama iznosio je 1,9 posto, dok je udio u sektoru prometa iznosio 9,1 posto. Instrument dodjele navedenih potpora u 2021. godini su isključivo subvencije.

U 2021. godini jedini davatelj potpora u zračnom prometu je **Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture** koje je za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa u zračnom prometu dodijelilo iznos od 109,7 milijuna kuna. Temeljem programa Očuvanje prometne povezanosti regije (domaći linijski zračni prijevoz) dodijeljeno je 103,3 milijuna kuna poduzetnicima Croatia Airlines d.d. i Trade Air d.o.o. dok je Zračnoj luci Osijek d.o.o. temeljem programa Očuvanje vremena otvorenosti Zračne luke Osijek d.o.o. za javni zračni promet dodijeljen iznos od 6,4 milijuna kuna.

Slika 15. Potpore dodijeljene sektoru prometa za razdoblje od 2011. do 2021. godine (u milijunima kuna)

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

I u 2021. godini su dodjeljivane **potpore male vrijednosti** u sektoru prometa, i to u iznosu od 22,3 milijuna kuna, te ukoliko bi se iste pridodale dodijeljenim potporama za promet u iznosu od 1.211,3 milijuna kuna, tada bi ukupne dodijeljene potpore u sektoru prometa u 2021. godini iznosile 1.233,6 milijuna kuna.

4.4.4. Potpore brodogradnji

Potpore u sektoru brodogradnje u Republici Hrvatskoj su u 2021. godini dodijeljene u ukupnom iznosu od 698,5 milijuna kuna, što predstavlja povećanje za 459,8 milijuna kuna odnosno 192,6 posto u odnosu na 2020. godinu, kada su potpore dodijeljene u iznosu od 238,7 milijuna kuna, te predstavlja smanjenje za 1.301,1 milijun kuna odnosno 65,1 posto u odnosu na 2019. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 1.999,6 milijuna kuna.

Tablica 25. Potpore sektoru brodogradnje za razdoblje od 2019. do 2021. godine

Brodogradnja	2019.		2020.		2021.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
D jamstva	1.999,6	269,7	238,7	31,7	698,5	92,8
UKUPNO	1.999,6	269,7	238,7	31,7	698,5	92,8
udio (%) u posebnim sektorima	33,73		3,28		12,40	
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	23,78		1,78		5,54	
udio (%) u ukupnim potporama	13,25		1,13		3,46	
udio (%) u BDP-u	0,49		0,06		0,16	

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio potpora u sektoru brodogradnje u BDP-u u Republici Hrvatskoj u 2021. godini iznosio je 0,16 posto, u 2020. godini iznosio je 0,06 posto te je u 2019. godini iznosio 0,49 posto. Udio navedenih potpora u 2021. godini u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 3,5 posto, u ukupno dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio je 5,5 posto, dok je udio u sektorskim potporama iznosio 12,4 posto.

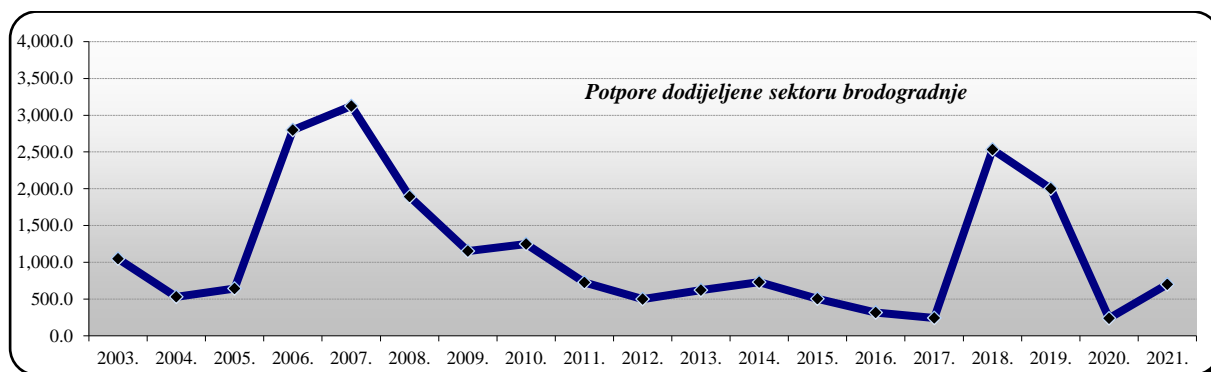
Jedini instrument putem kojeg su dodjeljivane potpore u sektoru brodogradnje su izdana jamstva.

Potpore sadržana u državnim jamstvima za kredite brodogradilišta, izračunava se u stopostotnom iznosu izdanog jamstva jer država preuzima otplatu konkretnih kredita onih brodogradilišta koja su u teškoćama, a s obzirom da se na primljene avanse kupaca brodova ne plaća kamata, potpora u izdanim državnim jamstvima za avanse brodogradilišta izračunava se kao iznos tržišne kamate koji bi bio plaćen za te avanse. Upravo iz navedenog razloga se državna jamstva smatraju dodijeljenima u trenutku izdavanja, a ne u trenutku njihovog protestiranja odnosno aktiviranja.

U 2021. godini je jedini davatelj potpora u brodogradnji **Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja** koje je putem izdanih jamstava dodijelilo iznos od 698,5 milijuna kuna.

Navedeno Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja je izdalo jamstva po pojedinačnim programima za Izgradnju broda Nov. 101 poduzetniku MKM Yachts d.o.o., za Izgradnju broda Nov. 535 poduzetniku Uljanik Brodogradnja 1856 d.o.o., za Izgradnju broda Nov. 369 poduzetniku Brodotrogir Cruise d.o.o., za Osiguranje sredstava za sudjelovanje na javnoj dražbi za kupnju broda Nov. 526 poduzetniku Uljanik Brodogradnja 1856 d.o.o., za Osiguranje sredstava za sudjelovanje na javnoj dražbi za kupnju broda Nov. 527 poduzetniku 3. Maj Brodogradilište d.d. te za Izgradnju trupa broda Nov. 370 poduzetniku Brodotrogir Cruise d.o.o.

Slika 16. Potpore dodijeljene sektoru brodogradnje za razdoblje od 2003. do 2021. godine (u milijunima kuna)

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

4.4.5. Potpore turizmu

Potpore u sektoru turizma u Republici Hrvatskoj su i u 2021. godini dodijeljene u ukupnom iznosu od 6,8 milijuna kuna, što predstavlja neznatno smanjenje za 60.143,06 kuna odnosno 0,9 posto u odnosu na 2020. godinu, kada su potpore također dodijeljene u iznosu od 6,8 milijuna kuna, te predstavlja smanjenje za 2,1 milijun kuna odnosno 23,6 posto u odnosu na 2019. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 8,9 milijuna kuna.

Tablica 26. Potpore u turizmu za razdoblje od 2019. do 2021. godine

Turizam	2019.		2020.		2021.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
A1 neposredne subvencije kamata	8,9	1,2	6,8	0,9	6,8	0,9
UKUPNO	8,9	1,2	6,8	0,9	6,8	0,9
udio (%) u posebnim sektorima	0,15		0,09		0,12	
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	0,11		0,05		0,05	
udio (%) u ukupnim potporama	0,06		0,03		0,03	
udio (%) u BDP-u	0,002		0,002		0,002	

Izvor: Ministarstvo financija i ostali davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio potpora u sektoru turizma u BDP-u u Republici Hrvatskoj je u razdoblju od 2019. do 2021. godine iznosio 0,002 posto. Udio navedenih potpora u 2021. godini u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 0,03 posto, u ukupno dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio je 0,05 posto, dok je udio u sektorskim potporama iznosio 0,1 posto.

Instrument dodjele potpora u 2021. godini u sektoru turizma, isključivo su neposredne subvencije kamata.

Jedini davatelj potpora u sektoru turizma u 2021. godini je **Ministarstvo turizma i sporta**, koje je iznos od 6,8 milijuna kuna dodijelilo temeljem Programa Poticaj za uspjeh. Dio korisnika ovoga Programa, prikazanih po visini dodijeljenih potpora su: Mimoza d.o.o., Ture d.o.o.,

Boutique hoteli Zadar d.o.o., Hotel Punta Osejava, Eurodom trgovina d.o.o., V.E.M.S. d.o.o., Geo – Teo d.o.o., Andro International d.o.o., Novi start d.o.o., L. Turist d.o.o., MCR d.o.o., Indijan – Pelješac d.o.o., Srce Dalmacije d.o.o., ZUO Kristić, Kukuriku d.o.o., Stara Knežija d.o.o., Vila Ružica, d.o.o., Srakovčić d.o.o., Barbat – Imperial d.o.o., Virtus Maritima d.o.o., Arte d.o.o., Krapano d.o.o., Krišto turizam d.o.o., G.P.V. – Građenje d.o.o., Hotel Bebić, Terra Rex d.o.o., Hotel Pašike, Hotelijerstvo i turizam "Pinia", Bernarda Nova d.o.o., Manora Lošinj d.o.o., Zadro turist d.o.o., B.N.L. d.o.o., UO Mudražija, Ecco Ing d.o.o., Hotel Vestibul Palace, Cittar obrt, Zlatna vala obrt, Paškal obrt, Soanda obrt, Čaporice d.o.o., Macura Travel d.o.o., Vrilo d.o.o., St. Domenica d.o.o., Tudor obrt, Hotel Mauro d.o.o., Interpap d.o.o., Ivizija d.o.o., Adler Export – Import d.o.o. (Hotel Palace), Jumbo obrt, Stancija Negrin d.o.o. i ostali.

U 2021. godini su dodjeljivane i potpore male vrijednosti u sektoru turizma i to u iznosu od 7,9 milijuna kuna te ukoliko bi se iste pridodale potporama u sektoru turizma u iznosu od 6,8 milijuna kuna tada bi ukupan iznos potpora u 2021. godini za poticanje razvoja turizma iznosio 14,7 milijuna kuna.

4.4.6. Potpore za sanaciju i restrukturiranje

Potpore za sanaciju i restrukturiranje poduzetnika u teškoćama²⁵ nisu dodijeljene u 2021. godini, međutim, u 2020. godini su dodijeljene u iznosu od 392 milijuna kuna, a u 2019. godini u iznosu od 9,2 milijuna kuna.

Tablica 27. Potpore za sanaciju i restrukturiranje za razdoblje od 2019. do 2021. godine

Sanacija i restrukturiranje	2019.		2020.		2021.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
A1 subvencije	5,0	0,7	-	-	-	-
D jamstva	-	-	392,0	52,0	-	-
D protestirana jamstva	4,2	0,6	-	-	-	-
UKUPNO	9,2	1,2	392,0	52,0	-	-
udio (%) u posebnim sektorima	0,16		5,38		-	
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	0,11		2,93		-	
udio (%) u ukupnim potporama	0,06		1,86		-	
udio (%) u BDP-u	0,002		0,10		-	

Izvor: Ministarstvo financija i ostali davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

²⁵ Potpore za sanaciju i restrukturiranje poduzetnika u teškoćama mogu se dodijeliti prema Smjernica o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje nefinancijskih poduzetnika u teškoćama (Službeni list Europske unije, C 249, od 31. srpnja 2014.), koje se primjenjuju od 1. kolovoza 2014. do 31. prosinca 2023. temeljem Komunikacije Komisije o njenim izmjenama i produljenju (Službeni list Europske unije, C 224, od 8. srpnja 2020.).

4.4.7. Potpore za javno radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualnu industriju

Potpore za javno radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualnu industriju²⁶ u Republici Hrvatskoj su u 2021. godini dodijeljene u ukupnom iznosu od 1.159,5 milijuna kuna, što predstavlja smanjenje za 50,6 milijuna kuna odnosno 4,2 posto u odnosu na 2020. godinu, kada su potpore dodijeljene u iznosu od 1.210,1 milijun kuna, te predstavlja smanjenje za 141,3 milijuna kuna odnosno 10,9 posto u odnosu na 2019. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 1.300,8 milijuna kuna.

Tablica 28. Potpore za javno radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualnu industriju za razdoblje od 2019. do 2021. godine

Radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualna industrija	2019.		2020.		2021.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
A1 subvencije	104,8	14,1	46,2	6,1	16,3	2,2
A1 RTV pristojba	1.196,0	161,3	1.163,9	154,5	1.143,2	151,9
UKUPNO	1.300,8	175,5	1.210,1	160,6	1.159,5	154,1
udio (%) u posebnim sektorima	21,94		16,62		20,58	
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	15,47		9,04		9,20	
udio (%) u ukupnim potporama	8,62		5,75		5,74	
udio (%) u BDP-u	0,32		0,32		0,27	

Izvor: Ministarstvo financija i ostali davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio potpora za javno radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualnu industriju u BDP-u u Republici Hrvatskoj u 2021. godini iznosio je 0,27 posto, u 2020. godini iznosio je 0,32 posto te je u 2019. godini iznosio 0,32 posto. Udio navedenih potpora u 2021. godini u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 5,7 posto, u ukupno dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio je 9,2 posto, dok je udio u sektorskim potporama iznosio 20,6 posto.

Navedene potpore u 2021. godini, dodijeljene u iznosu od 1.159,5 milijuna kuna, najvećim dijelom odnose se na RTV pristojbu u iznosu od 1.143,2 milijuna kuna odnosno s udjelom od 98,6 posto u sektoru za radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualnu industriju, dok je putem subvencija dodijeljen iznos od 16,3 milijuna kuna ili 1,4 posto.

U 2021. godini davatelji potpora za javno radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualnu industriju su Ministarstvo kulture i medija u iznosu od 1.143,2 milijuna kuna, što se odnosi na iznos prikupljene RTV pristojbe temeljem te Agencija za elektroničke medije u iznosu od 16,3 milijuna kuna.

Potpore u iznosu od 1.143,2 milijuna kuna za radiotelevizijsko emitiranje odnosno javne radiodifuzijske usluge za emitiranje javnog radio i televizijskog programa za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa, financiraju se od pristojbe uplaćene temeljem Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji te njihov jedini korisnik Hrvatska radiotelevizija – HRT. Potpore su dodijeljene temeljem Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji za poticanje javnog radiotelevizijskog emitiranja, kojeg je Europska komisija odobrila pod brojem SA.39679. Sredstva koja prima HRT smatraju se potporom jer je svim vlasnicima radijskih i televizijskih prijemnika u

²⁶ Potpore za javno radiotelevizijsko emitiranje mogu se dodijeliti temeljem Priopćenja Komisije o primjeni pravila o državnim potporama za javne radiodifuzijske usluge (Službeni list Europske unije, C 257, od 27. listopada 2009.).

Republici Hrvatskoj zakonom propisana obveza plaćanja pristojbe za radiotelevizijsko emitiranje u mjesečnom iznosu od 80,00 kuna.

Agencija za elektroničke medije je dodijelila u 2021. godini potpore audiovizualnoj industriji putem subvencija u iznosu od 16,3 milijuna kuna temeljem Programa dodjele sredstava Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija. Navedeni Program je izrađen temeljem Uredbe 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, a o njemu je Europska komisija obaviještena pod brojem SA.42227 te njegove kasnije izmjene koje je Europska komisija odobrila pod brojem SA.58781. Svi korisnici navedenog Programa potpora, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: VTV – Varaždinska televizija d.o.o., Sjever sjeverozapad d.o.o., VTV d.o.o., OAR d.o.o., TV Nova d.o.o., Kanal RI d.o.o., Slavonsko-brodska televizija d.o.o., Z1 televizija d.o.o., Otvorena televizija Zagreb d.d., Tele-5 d.o.o., Televizija Slavonije i Baranje d.o.o., Nezavisna televizija d.o.o. (Mreža TV), KA – Vision d.o.o., Dubrovačka televizija d.o.o., Laudato TV d.o.o., Televizija Jadran d.o.o., Diadora Media d.o.o., Televizija Dalmacija d.o.o., VTV d.o.o., Televizija Šibenik d.o.o., YAMMAT d.o.o., Radio Senj d.o.o., Hrvatski radio Otočac d.o.o., Hrvatski katolički radio, Radio Kaj d.o.o. i Obiteljski radio Ivanić d.o.o.

Potpore male vrijednosti za javno radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualnu industriju dodijeljene su i u 2021. godini, i to u iznosu od 19,1 milijun kuna te ukoliko bi se iste pribrojile dodijeljenim potporama u iznosu od 1.159,5 milijuna kuna, tada bi ukupan iznos potpora u 2021. godini za javno radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualnu industriju iznosio 1.178,6 milijuna kuna.

4.4.8. Potpore za razvoj širokopojasnih mreža

Potpore za razvoj širokopojasnih mreža²⁷ odnosno širokopojasnu infrastrukturu nisu dodijeljene u 2021. godini, međutim dodijeljene su u 2020. godini i to u iznosu od 1.456,8 milijuna kuna isključivo putem subvencija.

Tablica 29. Potpore razvoju širokopojasnih mreža za razdoblje od 2019. do 2021. godine

Razvoj širokopojasnih mreža	2019.		2020.		2021.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
A1 subvencije	-	-	1.456,8	193,4	-	-
UKUPNO	-	-	1.456,8	193,4	-	-
udio (%) u posebnim sektorima	-	-	20,01	-	-	-
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	-	-	10,89	-	-	-
udio (%) u ukupnim potporama	-	-	6,92	-	-	-
udio (%) u BDP-u	-	-	0,39	-	-	-

Izvor: Ministarstvo financija i ostali davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

²⁷ Potpore za razvoj širokopojasnih mreža mogle su se dodijeliti temeljem pravila sadržanih u Priopćenju Komisije – Smjernica EU o primjeni pravila o državnim potporama u odnosu na brzi razvoj širokopojasnih mreža (Službeni list Europske unije, C 25, od 26. siječnja 2013.) koje su na snazi od 27. siječnja 2013.

4.5. POTPORE U SVRHU PODRŠKE GOSPODARSTVU U AKTUALNOJ PANDEMIJI COVID-19

COVID-19 pandemija uzrokovala je, kako u europskom i svjetskom gospodarstvu, tako i u gospodarstvu Republike Hrvatske teške posljedice, stoga je Europska komisija kao podršku gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-19 usvojila Privremeni Okvir za mjere državnih potpora u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVIDa-19 (u daljnjem tekstu: Privremeni Okvir)²⁸. Privremeni Okvir usvojen je 19. ožujka 2020., a kasnije su uslijedile i njegove izmjene koje su usvojene 3. travnja, 8. svibnja, 29. lipnja i 13. listopada 2020., te 28. siječnja i 18. studenoga 2021. Sukladno zadnjoj, šestoj izmjeni Privremenog Okvira, dodjela potpora produžena je do 30. lipnja 2022., osim određenih izuzetaka, ovisno o vrsti potpore, a koji su navedeni na internetskoj stranici Ministarstva financija²⁹.

Stoga je svim poduzetnicima koji obavljaju gospodarsku djelatnost, sukladno Privremenom Okviru i uz obvezno poštivanje pravila o potporama, omogućena dodjela potpora za podršku gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-19.

Potpore za podršku gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-19 u Republici Hrvatskoj su u 2021. godini dodijeljene u ukupnom iznosu od 3.239,4 milijuna kuna, što predstavlja povećanje za 1.570,6 milijuna kuna odnosno 94,1 posto u odnosu na 2020. godinu, kada su potpore dodijeljene u iznosu od 1.668,8 milijuna kuna, dok navedene potpore nisu dodjeljivane u 2019. godini.

Tablica 30. Potpore za podršku gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-19 za razdoblje od 2019. do 2021. godine

Potpore gospodarstvu u COVID-19 pandemiji	2019.		2020.		2021.	
	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR	u mln HRK	u mln EUR
A1 subvencije	-	-	90,5	12,0	51,3	6,8
A1 neposredna subvencija kamata	-	-	-	-	2,0	0,3
C1 povoljni zajmovi	-	-	823,2	109,3	1.225,4	162,9
D jamstva	-	-	755,1	100,2	1.960,7	260,6
UKUPNO	-	-	1.668,8	221,5	3.239,4	430,5
udio (%) u ukupnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva)	-		12,47		25,69	
udio (%) u ukupnim potporama	-		7,92		16,05	
udio (%) u BDP-u	-		0,44		0,75	

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Udio potpora za podršku gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-19 u BDP-u u Republici Hrvatskoj u 2021. godini iznosio je 0,75 posto te je u 2020. godini iznosio 0,44 posto. Udio navedenih potpora u 2021. godini u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 16,1 posto, dok je taj udio u ukupno dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio 25,7 posto.

Potpore za podršku gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-19 u 2021. godini, dodijeljene u iznosu od 3.239,4 milijuna kuna, najvećim dijelom dodjeljivane su putem izdanih jamstava u iznosu od 1.960,7 milijuna kuna odnosno s udjelom od 60,5 posto u navedenom sektoru, slijede povoljni

²⁸ https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/coronavirus_en

²⁹ <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/koncesije-i-drzavne-potpore/drzavne-potpore/drzavne-potpore-za-podrsku-gospodarstvu-tijekom-pandemije-covid-a-19/3044>

zajmovi u iznosu od 1.225,4 milijuna kuna ili 37,8 posto, subvencije u iznosu od 51,3 milijuna kuna ili 1,6 posto te neposredne subvencije kamata u iznosu od 2 milijuna kuna ili 0,1 posto.

Davatelji potpora, prijavljuju ove vrste potpore za podršku gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID–19 Europskoj komisiji putem Ministarstva financija, a u 2021. godini davatelji navedenih potpora u ukupnom iznosu od 3.239,4 milijuna kuna su: HBOR s dodijeljenim iznosom navedenih potpora od 2.120,1 milijun kuna, HAMAG–BICRO s iznosom od 747,3 milijuna kuna, Ministarstvo turizma i sporta s 243,3 milijuna kuna, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture s iznosom od 99,8 milijuna kuna te Ministarstvo kulture i medija u iznosu od 28,9 milijuna kuna.

HBOR je u 2021. godini dodijelio potpore kao podršku gospodarstvu u COVID–19 pandemiji u iznosu od 2.120,1 milijun kuna. Navedene potpore su dodijeljene temeljem Programa pojedinačnog i portfeljnog osiguranja kredita za likvidnost izvoznika COVID–19, i njegovih izmjena i dopuna, u iznosu od 1.638,6 milijuna kuna te Programa dodjele državnih potpora HBOR-a usklađenog s Privremenim Okvirom, i njegovih izmjena i dopuna, u iznosu od 481,5 milijuna kuna. Instrumenti putem kojih su dodijeljene navedene potpore su u najvećem iznosu izdana jamstva u iznosu od 1.588,8 milijuna kuna, slijede povoljni zajmovi s iznosom od 478,1 milijun kuna te subvencije i neposredne subvencije kamata u iznosu od 53,2 milijuna kuna.

Temeljem Programa pojedinačnog i portfeljnog osiguranja kredita za likvidnost izvoznika COVID–19, i njegovih izmjena i dopuna, dodijeljeno je 1.638,6 milijuna kuna, i to kroz izdana jamstva iznos od 1.588,8 milijuna kuna te putem subvencija iznos od 49,8 milijuna kuna. Europska komisija je navedeni Program odobrila pod brojem SA.56877, a dodatne izmjene predmetnog Programa odobrene su pod brojevima SA.58128, SA.58740 i SA.62616. Dio korisnika navedenog Programa, prikazanih po visini dodijeljenih potpora su: Brodograđevna industrija Split d.d. - Brodosplit d.d., Arena Hospitality Group d.d., Liburnia Riviera Hoteli d.d., Pelagos Net Farma d.o.o., Jedinstvo Krapina d.o.o., Auro Domus d.o.o., Solaris d.d., AD Plastik d.d., Fanon d.o.o., Manšped d.o.o., Grand Hotel Lav d.o.o., Div Grupa d.o.o., Solaris d.o.o., Saint Jean Industries d.o.o., Falkensteiner Hotelmanagement d.o.o., Kornat Ittica d.o.o., Hoteli Živogošće d.d., Cresanka d.d., PharmaS d.o.o., Punta Skala d.o.o., Žuvela d.o.o., Bomark Pak d.o.o., Contorte d.o.o., Svpetrvs Hoteli d.d., Enikon Aerospace d.o.o., Aquaestil Plus d.o.o., Kali tuna d.o.o., Zagreb City Hotels d.o.o., Kodeks d.o.o., Noa Grupa d.o.o., Optiplast d.o.o., Hoteli Punat d.d., Park Hotel d.o.o., Primabiro d.o.o., Radin print d.o.o., Elite Travel d.o.o., Meduza d.o.o., Cezareja d.o.o., Conty plus d.o.o., Fi-Ma. d.o.o., Terme Tuhelj d.o.o., Trgometal d.o.o., Nutrifit d.o.o., Metal Product d.o.o., Kutjevo d.d., Altpro d.o.o., Palisada d.o.o., Zračna luka Rijeka, d.o.o., Croatia bus d.o.o., Multinorm d.o.o., Zagrebački transporti d.o.o. i ostali.

Temeljem Programa dodjele državnih potpora HBOR-a usklađenog s Privremenim Okvirom, i njegovih izmjena i dopuna, dodijeljeno je 481,5 milijuna kuna, i to putem povoljnih zajmova iznos od 478,1 milijun kuna te putem subvencija i neposrednih subvencija kamata iznos od 3,4 milijuna kuna. Europska komisija je navedeni Program odobrila pod brojem SA.56957, a dodatne izmjene predmetnog Programa odobrene su pod brojevima SA.58128, SA.58782 i SA.62616. Svi korisnici navedenog Programa potpora, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: AD Plastik d.d., Jedinstvo Krapina d.o.o., Osatina Grupa d.o.o., Kodeks d.o.o., Imperial d.d., Jadranka Hoteli d.o.o., Aquaestil Plus d.o.o., Gorica staklo d.o.o., Bijuk HPC d.o.o., Solaris d.d., Končar – Generatori i motori d.d., IDM Music d.o.o., Drvna industrija Novoselec d.o.o., Conty Plus d.o.o., FI – MA. d.o.o., Sedam IT d.o.o., P.P.C. Buzet d.o.o., Kutjevo d.d., Metal Product d.o.o., Uniline d.o.o., Hotel Lero d.o.o., Lipovica d.o.o., Lipovljani Lignum d.o.o., OTK d.o.o., Laguna Trade d.o.o., Babić pekara d.o.o., Adriatic Yacht Charter d.o.o., Angelina Tours, d.o.o., Angelina

Charter d.o.o., Elektromehanika d.o.o., Marine Club International d.o.o., Milenij Hoteli d.o.o., Moderator d.o.o., Speranza d.o.o., Knjižara Morpurgo 1860 d.o.o., Maraska d.d., Typeqast d.o.o., Vitrex d.o.o., Angelina Mediterranean d.o.o., Solidor d.o.o., Euromodul d.o.o., Vis d.d., Napi Naletilić d.o.o., Autocentar Rajković d.o.o., Vela Yacht d.o.o., Gvozd drvo j.d.o.o., Kristal Invest d.o.o., UTO Marco Polo, Paška sirana d.d., Atrium Gulin d.o.o., STS plin d.o.o., Mikro trgovina d.o.o. i GEC – koža – guma d.o.o.

HAMAG–BICRO je u 2021. godini dodijelio potpore kao podršku gospodarstvu u COVID–19 pandemiji u iznosu od 747,3 milijuna kuna, i to putem povoljnih zajmova. Navedene potpore su dodijeljene temeljem Programa dodjele državnih potpora u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID–19, i njegovih izmjena i dopuna, a Europska komisija je navedeni Program odobrila pod brojem SA.57175, a kasnije izmjene i dopune odobrene su u postupcima koji su vođeni pod brojevima SA.59924, SA.59940 i SA.62616. Neki od korisnika navedenog Programa, prikazanih po abecednom redu su: A & Angelo d.o.o., Adamas d.o.o., Algebra d.o.o., Aludra d.o.o., Ambasador Line d.o.o., AMC Imperium d.o.o., Apriori d.o.o., Area Lighting d.o.o., Ars kopija d.o.o., Atenza d.o.o., Badurini d.o.o., Berislavić d.o.o., Bod ugostiteljstvo d.o.o., Brački kamen d.o.o., Brza distribucija d.o.o., Charter Service Punat d.o.o., Clubhouse Adria d.o.o., Cossetto d.o.o., Crveni tornado d.o.o., Curo d.o.o., Daniels d.o.o., Dubrovačka televizija d.o.o., Elfs d.o.o., Flamma d.o.o., Fordewind d.o.o., Gabrek – GT d.o.o., Gizdić graditeljstvo d.o.o., Gradnja management d.o.o., Haltor d.o.o., Hemco Invest d.o.o., I & I Sistem d.o.o., Imperator d.o.o., Integra d.o.o., Just Bio d.o.o., Kalu Trade d.o.o., Klanjac d.o.o., Kruc d.o.o., La Riva d.o.o., Lišane Transturist d.o.o., Mad d.o.o., Major M d.o.o., Manira d.o.o., Mare Trade d.o.o., Marpes d.o.o., Moj stan d.o.o., Nerimar d.o.o., Objektiv d.o.o., Orbis moda d.o.o., Panel Core d.o.o., Pavić trgovina d.o.o., Petro – Kamen d.o.o., Proditus d.o.o., Proficiscor d.o.o., Reginex d.o.o., Silver d.o.o., Spak – trgovina d.o.o., Sweet Travel d.o.o., Tahograf d.o.o., Tembo d.o.o., Vega Dual d.o.o., Vortica d.o.o., Zagora promet d.o.o. i ostali.

Ministarstvo turizma i sporta je u 2021. godini dodijelio potpore kao podršku gospodarstvu u COVID–19 pandemiji u iznosu od 243,3 milijuna kuna, i to putem izdanih jamstava. Navedene potpore su dodijeljene temeljem Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID–19, i njegovih izmjena i dopuna, a Europska komisija je navedeni Program odobrila pod brojem SA.60265, a kasnije izmjene i dopune odobrene su u postupcima koji su vođeni pod brojem SA.62616. Dio korisnika navedenog Programa, prikazanih po visini dodijeljenih potpora su: Hoteli Koločep d.o.o., Proficio d.d., Dubrovačko Primorje d.o.o., Hotel Lero d.o.o., Hoteli A d.o.o., Pizza Shop d.o.o., UO Macola, Uniline d.o.o., Hotel Split d.d., Mea Culpa d.o.o., Cissa d.o.o., Adriatic kamp d.o.o., Sagrada Management d.o.o., Klarisa d.o.o., Applicon Tours d.o.o., Adriatic Kampovi d.o.o., Autokamp Imperial Vodice d.d., Hotel Miran Pirovac d.d., Lokrum d.o.o., Rougemarin d.o.o., Naša ideja d.o.o., Hotel Punta Osejava, Grip d.o.o., Ban – Tours d.o.o., Adriatic Yacht Charter d.o.o., Facta Vera d.o.o., Yellow Apple d.o.o., Luminor Hotel Collection d.o.o. Zageb, Pjaca Rosa d.o.o., Hotel Jadran Šibenik d.d., Kuća Edo d.o.o., Speranza d.o.o., Marine Club International d.o.o., Jid Maleta d.o.o., Arhipelag d.o.o., Easy A Tent d.o.o., Mali Bas d.o.o., Nautički centar Pina i Mare d.o.o., H.O.L.S. d.o.o., Mali Dubrovnik d.o.o., Waypoint d.o.o., Antin Gušt obrt, Tatami Trade d.o.o., Krka Belvedere d.o.o., Hotel Vila Lili, Nautika Kufner d.o.o., A.T.I. d.o.o., Ankora d.o.o., Karvel Hoteli d.o.o., Kristal Invest d.o.o. i ostali.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture je u 2021. godini dodijelio potpore kao podršku gospodarstvu u COVID–19 pandemiji u iznosu od 99,8 milijuna kuna, i to putem izdanih jamstava. Navedene potpore su dodijeljene temeljem Programa dodjele državnih potpora sektoru mora, prometa, prometne infrastrukture i povezanim djelatnostima u aktualnoj

pandemiji COVID–19, i njegovih izmjena i dopuna, a Europska komisija je navedeni Program odobrila pod brojem SA.57711, a kasnije izmjene i dopune odobrene su u postupcima koji su vođeni pod brojevima SA.58136, SA.59924 i SA.59942. Svi korisnici navedenog Programa potpora, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: Slavonija bus d.o.o., Carwiz d.o.o., Autoprijevoznik Kljajić, Makar Navis d.o.o., Cammeo franšiza d.o.o., Prijevoz – Knežević Plitvička jezera, Uni Rent d.o.o., Viator d.o.o., Banko transport d.o.o., Prijevoz i usluge Preberina d.o.o., Peran d.o.o., Papuga prijevoznčki obrt, Sito Novalja d.o.o., Sweet Travel d.o.o., AS-MD j.d.o.o. Vinkovci, Lađar d.o.o., Borković transporti d.o.o. Lukavec, Obuljen Travel d.o.o. Prijevor, Sakopromet d.o.o. Zagreb, Transporti Đuraš, Transporti Matijević, PP prijevoz d.o.o., Štrbo d.o.o., Auto centar Horvat d.o.o., DT Logistika, Manas usluge d.o.o., Ribarski obrt Balk, Auto škola Faca d.o.o., Ortran d.o.o., Select Dubrovnik d.o.o., Đuran transport d.o.o. Čazma, ICC profil d.o.o. Vinkovci, Periša Transport, Autoprijevoznik Barišić, Augmentum d.o.o., Antares obrt, Euro kurir d.o.o. Hrastina, Otaner 25 d.o.o. Zaprešić, Family Bus Service d.o.o., Impuls Travel, Optimum d.o.o. Novalja, Suđurađ d.o.o., Apel Tours Commerce d.o.o., Renter j.d.o.o. i Bule autotaksi prijevoz obrt.

Ministarstvo kulture i medija je u 2021. godini dodijelio potpore kao podršku gospodarstvu u COVID–19 pandemiji u iznosu od 28,9 milijuna kuna putem izdanih jamstava. Navedene potpore su dodijeljene temeljem Programa jamstava za kredite za poduzetnike aktivne u području kulture i kreativnih industrija u aktualnoj pandemiji COVID–19, i njegovih izmjena i dopuna, a Europska komisija je navedeni Program odobrila pod brojem SA.57595, a kasnije izmjene i dopune odobrene su u postupcima koji su vođeni pod brojevima SA.58136 i SA.59924. Svi korisnici navedenog Programa potpora, prikazani po visini dodijeljenih potpora su: 4 OUT d.o.o., Appinventiv d.o.o., Enter Zagreb d.o.o., Gold FM d.o.o., HIT FM d.o.o., OHT Productions d.o.o., Antitalent d.o.o., Hoću knjigu d.o.o., IO 2 studio d.o.o., Terra Media d.o.o., Media Servis Global d.o.o., Mozaik Grupa d.o.o., Ivomi d.o.o., Team, Domino Dizajn d.o.o., Mastering d.o.o., Media Link d.o.o., Priredba d.o.o., Umjetnička organizacija „Asser Savus“ Vinkovci, Luda kuća d.o.o., Plavi mjesec d.o.o., Spiritus Movens d.o.o., Euro–Ton d.o.o., MR 2 Arhitektonski studio d.o.o., MDM Vizija d.o.o. i AR Atelier.

Potpore male vrijednosti su također i u 2021. godini dodjeljivane kao podrška gospodarstvu u COVID-19 pandemiji i to u iznosu od 64 milijuna kuna te ukoliko bi se iste pridodale potporama u iznosu od 3.239,4 milijuna kuna tada bi ukupan iznos potpora za podršku gospodarstvu u COVID-19 pandemiji u 2021. godini iznosio 3.303,4 milijuna kuna.

5. POTPORE MALE VRIJEDNOSTI

Potpore male vrijednosti³⁰ ili de minimis potpore se u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a i ne smatraju državnim potporama, jer iznos od 200.000,00 eura, odnosno 100.000,00 eura za obavljanje cestovnog prijevoza tereta za najamninu ili naknadu, kojeg „jedan poduzetnik“ može primiti u razdoblju od 3 fiskalne godine, bez obzira na razinu davatelja, namjenu i instrument dodjele potpore male vrijednosti, ne može narušiti trgovinu između država članica EU.

Prilikom dodjele potpore male vrijednosti, davatelju navedene potpore nije potrebno odobrenje Ministarstva financija, međutim, davatelj je obavezan o dodijeli iste obavijestiti korisnika potpore da mu je dodijeljena takva potpora te je obavezan odmah po dodjeli iste, podatke o dodijeljenim potporama male vrijednosti dostaviti Ministarstvu financija putem Registra državnih potpora i potpora male vrijednosti.

Potpore male vrijednosti ili de minimis potpore u Republici Hrvatskoj su u 2021. godini dodijeljene u ukupnom iznosu od 1.447,5 milijuna kuna, što predstavlja smanjenje za 144,4 milijuna kuna odnosno 9,1 posto u odnosu na 2020. godinu, kada su potpore dodijeljene u iznosu od 1.591,9 milijuna kuna, te predstavlja smanjenje za 325 milijuna kuna odnosno 18,3 posto u odnosu na 2019. godinu kada su potpore dodijeljene u iznosu od 1.772,5 milijuna kuna. Udio potpora male vrijednosti u BDP-u u Republici Hrvatskoj u 2021. godini iznosio je 0,34 posto.

Tablica 31. Potpore male vrijednosti dodijeljene u razdoblju od 2019. do 2021. godine

Potpore male vrijednosti	2019. u mln HRK	2020. u mln HRK	2021. u mln HRK
A1 Neposredne subvencije kamata	9,7	7,7	6,6
A1 Subvencije	1.672,3	1.259,9	1.320,0
A2 Oprost poreza, porezna oslobođenja, izuzeća i olakšice	18,2	48,2	7,2
A2 Otpis duga	-	11,2	5,4
A2 Snižavanje, oslobođenje, olakšice, izuzeće i oprost plaćanja doprinosa	19,8	39,1	44,2
A2 Odgode pri plaćanju poreza	0,1	0,2	0,3
B Kapitalna ulaganja	14,9	25,7	22,3
B Prodaja državne imovine pod povoljnim uvjetima	-	1,5	0,1
C1 Povoljni zajmovi	15,6	166,9	18,8
C1 Zajmovi poduzetnicima u teškoćama	-	1,0	-
D Jamstva	21,8	30,4	22,5
D Plaćanja za opozvana jamstva	0,1	0,1	0,1
UKUPNO	1.772,5	1.591,9	1.447,5

Izvor: Ministarstvo financija i davatelji potpora; podaci obrađeni u Ministarstvu financija

Potpore male vrijednosti u 2021. godini, dodijeljene u iznosu od 1.447,5 milijuna kuna, najvećim dijelom dodjeljivane su putem subvencija u iznosu od 1.320 milijuna kuna odnosno s udjelom od 91,2 posto u ukupno dodijeljenim potporama male vrijednosti, slijedi sniženje, oslobođenje, olakšice i oprost plaćanja doprinosa u iznosu od 44,2 milijuna kuna ili 3,1 posto, izdana jamstva u iznosu od 22,5 milijuna kuna ili 1,5 posto, kapitalna ulaganja u iznosu od 22,3 milijuna kuna ili 1,5 posto, povoljni zajmovi u iznosu od 18,8 milijuna kuna ili 1,3 posto,

³⁰ Potpore male vrijednosti ili de minimis potpore dodjeljuju se temeljem pravila propisanih Uredbom Komisije (EU) br. 1407/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora u funkcioniranju Europske unije na de minimis potpore (Službeni list Europske unije L 352/1, 24.12.2013.; u daljnjem tekstu: Uredba 1407/2013) i Uredbom Komisije (EU) 2020/972 od 2. srpnja 2020. godine o izmjeni Uredbe (EU) br. 1407/2013 u pogledu njezina produljenja i o izmjeni Uredbe (EU) br. 651/2014 u pogledu njezina produljenja i odgovarajućih prilagodbi (Službeni list Europske unije L 215/3, 7.7.2020.; u daljnjem tekstu: Uredba 2020/972).

porezna oslobođenja, izuzeća i olakšice u iznosu od 7,2 milijuna kuna ili 0,5 posto, neposredne subvencije kamata u iznosu od 6,6 milijuna kuna ili 0,5 posto, otpisa duga u iznosu od 5,4 milijuna kuna ili 0,4 posto, odgode pri plaćanju poreza u iznosu od 349.069,76 kuna ili 0,02 posto, opozvana jamstva u iznosu od 60.486,74 kuna ili 0,004 posto te prodaja državne imovine pod povoljnim uvjetima u iznosu od 36.134,70 kuna ili 0,002 posto.

U 2021. godini u ukupnom iznosu dodijeljenih potpora male vrijednosti od 1.447,5 milijuna kuna, davatelji potpora male vrijednosti na razini središnje države dodijelili su iznos od 1.229,6 milijuna kuna ili 84,9 posto udjela u potporama male vrijednosti, dok su davatelji na lokalnoj razini dodijelili iznos od 217,9 milijuna kuna ili 15,1 posto.

Davatelji potpora malih vrijednosti na razini središnje države u 2021. godini, prikazani po visini dodijeljenih potpora temeljem podataka iz Registra su sljedeći:

- 558 milijuna kuna – Hrvatski zavod za zapošljavanje
- 203 milijuna kuna – Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja
- 159,1 milijun kuna – Ministarstvo poljoprivrede
- 56,8 milijuna kuna – Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
- 40,6 milijuna kuna – HAMAG – BICRO
- 38,7 milijuna kuna – Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
- 31,1 milijun kuna – Fond za obnovu i razvoj grada Vukovara
- 26,4 milijuna kuna – Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
- 19,5 milijuna kuna – Ministarstvo hrvatskih branitelja
- 19,2 milijuna kuna – Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
- 17,7 milijuna kuna – Agencija za elektroničke medije
- 17 milijuna kuna – Ministarstvo turizma i sporta
- 16,8 milijuna kuna – Ministarstvo kulture i medija
- 12,8 milijuna kuna – Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom
- 8,1 milijun kuna – HBOR
- 3,9 milijuna kuna – Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
- 555.612,24 kune – Ministarstvo financija – Carinska uprava
- 151.849,60 kuna – Ministarstvo zdravstva
- 71.701,24 kune – Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

– **Hrvatski zavod za zapošljavanje** je ukupno dodijelio 558 milijuna kuna potpora za zapošljavanje temeljem Programa potpora male vrijednosti u nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u 2021. godini, i to putem subvencija iznos od 556,2 milijuna kuna te kroz neposredne subvencije kamata iznos od 1,8 milijuna kuna.

– **Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja** je ukupno dodijelilo 203 milijuna kuna potpora isključivo u obliku subvencija, a od navedenog iznosa za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost je dodijeljeno 114,6 milijuna kuna, malim i srednjim poduzetnicima je dodijeljeno 74,3 milijuna kuna dok su potpore male vrijednosti kao podršku gospodarstvu u COVID–19 pandemiji dodijeljene u iznosu od 14,1 milijuna kuna. Za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost dodijeljeno je ukupno 114,6 milijuna kuna potpora male vrijednosti i to temeljem Programa dodjele de minimis potpora (potpore male vrijednosti) za nabavu komunalnih vozila za odvojeno prikupljanje otpada, i njegovih izmjena, u iznosu od 68,9 milijuna kuna te temeljem Programa dodjele de minimis potpora (potpore male vrijednosti) za promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije u poduzećima, i njegovih izmjena, u iznosu od 45,7

milijuna kuna. Malim i srednjim poduzetnicima dodijeljeno je ukupno 74,3 milijuna kuna temeljem sljedećih programa: Programa dodjele potpora male vrijednosti za jačanje konkurentnosti poduzeća ulaganjima u digitalnu i zelenu tranziciju iznos od 52,1 milijun kuna, Programa dodjele potpora male vrijednosti namijenjenih ocjeni sukladnosti i certifikaciji proizvoda iznos od 9,3 milijuna kuna, Programa potpora male vrijednosti namijenjenih pružanju visokokvalitetnih usluga za MSP putem inovacijskih vaučera i njegovih izmjena iznos od 9,2 milijuna kuna, programa Razvoj zadružnog poduzetništva za 2020. godinu iznos od 1,9 milijuna kuna, Programa dodjele potpora male vrijednosti za povećanje inovativnosti malih i srednjih poduzetnika u S3 područjima 956.089,42 kuna, Programa dodjele potpora male vrijednosti za ishođenje znakova kvalitete iznos od 680.500,00 kuna, Programa dodjele potpora male vrijednosti namijenjenih internacionalizaciji poslovanja MSP-ova iznos od 102.971,40 kuna te programa Očuvanje i razvoj tradicijskih i umjetničkih obrta u 2020. godini iznos od 37.600,00 kuna. Potpore dodijeljene u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID–19, dodijeljene su u iznosu od 14,1 milijun kuna temeljem Programa dodjele potpora male vrijednosti mikro subjektima malog gospodarstva za saniranje posljedica potresa na području Sisačko–moslavačke županije.

– **Ministarstvo poljoprivrede** je ukupno dodijelilo 159,1 milijun kuna potpora male vrijednosti isključivo putem subvencija. Od navedenog iznosa, za poljoprivredu je dodijeljeno ukupno 141,1 milijun kuna dok je za ribarstvo i akvakulturu dodijeljeno 18 milijuna kuna. Potpore male vrijednosti za poljoprivredu u iznosu od 141,1 milijun kuna, dodijeljene su za sektorski razvoj u iznosu od 68,9 milijuna kuna, za poljoprivredu, lov i šumarstvo 68,8 milijuna kuna, za poticanje promidžbe u sektoru vina 1,7 milijuna kuna, za otklanjanje ozbiljnih poteškoća u gospodarstvu 1,4 milijuna kuna, za istraživanje i razvoj i inovacije 225.266,81 kuna te za regionalni odnosno ruralni razvoj 130.359,45 kuna. Potpore male vrijednosti za sektorski razvoj u iznosu od 68,9 milijuna kuna dodijeljene su temeljem sljedećih programa: Pravilnika o provedbi izravne potpore i IAKS mjera ruralnog razvoja za 2021. godinu u iznosu od 47,2 milijuna kuna, PRR mjera 16. – Provedba tipa operacije 16.1.2. Operativne skupine u iznosu od 9,5 milijuna kuna, Programa dodjele potpora male vrijednosti za sanaciju šteta od potresa poduzetnicima koji obavljaju djelatnosti prerade drva i proizvodnje namještaja na području Sisačko–moslavačke, Zagrebačke i Karlovačke županije u iznosu od 5,1 milijun kuna, Programa potpore za zbrinjavanje nusproizvoda životinjskog podrijetla od 2021. do 2023. godine u iznosu od 4,9 milijuna kuna, Programa sufinanciranja rada regionalnih organizacija vinara i vinogradara za razdoblje od 2021. do 2023. godine u iznosu od 2 milijuna kuna, Programa pomoći u izravnoj prodaji poljoprivrednih proizvoda putem samoposlužnih uređaja u procesu fiskalizacije u iznosu od 224.980,44 kuna te Pravilnika o provedbi izravne potpore i IAKS mjera ruralnog razvoja za 2019. godinu u iznosu od 15.267,50 kuna. Potpore male vrijednosti za poljoprivredu, lov i šumarstvo u iznosu od 68,8 milijuna kuna, dodijeljene su temeljem Uredbe komisije (EU) br. 1408/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore de minimis u poljoprivrednom sektoru. Potpore male vrijednosti za poticanje promidžbe u sektoru vina u iznosu od 1,7 milijuna kuna, dodijeljene su temeljem programa Promidžba na tržištima trećih zemalja iz Nacionalnog programa pomoći sektoru vina od 2019. do 2023. godine u iznosu od 1,6 milijuna kuna te temeljem programa Informiranje u državama članicama iz Nacionalnog programa pomoći sektoru vina od 2019. do 2023. godine u iznosu od 82.495,11 kuna. Potpore male vrijednosti za otklanjanje ozbiljnih poteškoća u gospodarstvu u iznosu od 1,4 milijuna kuna dodijeljene su temeljem Programa potpora male vrijednosti za osiguranje likvidnosti prerade drva i proizvodnje namještaja Republike Hrvatske. Potpore male vrijednosti za istraživanje i razvoj i inovacije u iznosu od 225.266,81 kunu dodijeljene su temeljem programa M3 tip operacije 3.1.1 Potpora za sudjelovanje poljoprivrednika u sustavima kvalitete. Potpore male

vrijednosti za regionalni odnosno ruralni razvoj u iznosu od 130.359,45 kuna dodijeljene su temeljem Nacionalnog programa poticanja provedbe uzgojnih programa za toplokrvne pasmine i uzgojne tipove konja u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2015. do 2020. godine. Potpore male vrijednosti u ribarstvu i akvakulturi u iznosu od 18 milijuna kuna dodijeljene su temeljem Uredbe komisije (EU) br. 717/2014 od 27. lipnja 2014. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na de minimis potpore u sektoru ribarstva i akvakulture.

– **Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost** dodijelio je za zaštitu okoliša 56,8 milijuna kuna subvencija temeljem Programa dodjele potpora male vrijednosti u području zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije.

– **HAMAG – BICRO** je dodijelio ukupno 40,6 milijuna kuna potpora male vrijednosti. Od navedenog iznosa, potpore malim i srednjim poduzetnicima dodijeljene su u iznosu od 40,4 milijuna kuna dok je u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID–19 dodijeljeno 199.755,44 kuna. Kako je i navedeno, za male i srednje poduzetnike dodijeljeno je ukupno 40,4 milijuna kuna, a navedene potpore su dodijeljene putem sljedećih programa: Programa ESIF Pojedinačna jamstva u iznosu od 17 milijuna kuna, slijede dodijeljeni povoljni zajmovi kroz Program ESIF Mikro zajmovi u iznosu od 13,8 milijuna kuna, jamstva u okviru Programa ESIF Ograničeno portfeljno jamstvo u iznosu od 3,1 milijun kuna, povoljni zajmovi u okviru Programa ESIF Mali investicijski zajam u iznosu od 2,9 milijuna kuna, Program Jamstva u iznosu od 2,3 milijuna kuna, te povoljni zajmovi u okvirima Programa Mikro zajam za ruralni razvoj u iznosu od 976.156,04 kuna te Mali zajam za ruralni razvoj u iznosu od 281.890,96 kuna. Potpore dodijeljene u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID–19, dodijeljene su u iznosu od 199.755,44 kuna putem povoljnih zajmova, a temeljem Programa COVID–19 zajam za obrtna sredstva.

– **Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike** je dodijelilo malim i srednjim poduzetnicima subvencije u iznosu od 38,7 milijuna kuna temeljem Programa dodjele potpora male vrijednosti za jačanje poslovanja društvenih poduzetnika.

– **Fond za obnovu i razvoj grada Vukovara** je ukupno dodijelio 31,1 milijun kuna potpora male vrijednosti, i to za regionalni razvoj iznos od 27,3 milijuna kuna u obliku poreznih olakšica dodijeljenih temeljem Programa Povrat 50 posto doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje te potpore male vrijednosti malim i srednjim poduzetnicima dodijeljenih u iznosu od 3,8 milijuna kuna temeljem Programa sufinanciranja gospodarskih projekata u Gradu Vukovaru u 2021. godini.

– **Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije** dodijelilo je ukupno 26,4 milijuna kuna potpora male vrijednosti, od čega je malim i srednjim poduzetnicima dodijeljeno 25,7 milijuna kuna, regionalnom razvoju 294.153,20 kuna, za zaštitu okoliša 244.006,98 kuna te za zapošljavanje 123.300,86 kuna. Za male i srednje poduzetnike dodijeljeno je 25,7 milijuna kuna kroz subvencije i kapitalna ulaganja, a navedene potpore su dodijeljene putem subvencija u iznosu od 13,7 milijuna kuna temeljem Programa dodjele potpora male vrijednosti za omogućavanje povoljnog okruženja za razvoj poduzetništva u ITU područjima i njegovih izmjena, te putem kapitalnih ulaganja u iznosu od 12 milijuna kuna temeljem Programa dodjele potpora male vrijednosti za Akcelerator komponentu financijskog instrumenta “ESIF Fond rizičnog kapitala”. Potpore male vrijednosti regionalnom razvoju dodijeljene su u iznosu od 294.153,20 kuna putem subvencija, a temeljem Programa dodjele potpora male vrijednosti otočnim gospodarskim subjektima za troškove prijevoza vode plovilom vodonoscem i/ili autocisternom u 2021. godini. Potpore male vrijednosti za zaštitu okoliša dodijeljene su u

iznosu od 244.006,98 kuna putem subvencija, a temeljem Programa dodjele de minimis potpora (potpora male vrijednosti) za nabavu komunalnih vozila za odvojeno prikupljanje otpada i njegovih izmjena. Za zapošljavanje je dodijeljeno 123.300,86 kuna potpora male vrijednosti putem subvencija, a temeljem programa Potpore male vrijednosti u 2020. godini otočnim poslodavcima za očuvanje radnih mjesta.

– **Ministarstvo hrvatskih branitelja** dodijelilo je ukupno 19,5 milijuna kuna subvencija, i to za zapošljavanje temeljem Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji za razdoblje od 2021. do 2023. godine iznos od 18,4 milijuna kuna te je potpore kulturi temeljem Programa sufinanciranja audiovizualnih djela o Domovinskom ratu dodijeljen iznos od 1,1 milijun kuna.

– **Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture** dodijelilo je ukupno 19,2 milijuna kuna subvencija, i to potpore male vrijednosti za kombinirani promet kao podršku gospodarstvu u COVID–19 pandemiji u iznosu od 19,1 milijun kuna temeljem Programa potpora male vrijednosti za pomoć pogođenim djelatnostima iz prometnog sektora za pokretanje i normalizaciju tekućeg poslovanja uslijed aktualne pandemije COVID–19, te je dodijelilo subvencije u iznosu od 127.623,24 kuna za kopneni promet unutarnjim plovnim putovima temeljem Programa dodjele potpora male vrijednosti namijenjene brodarima unutarnje plovidbe u 2021. godini.

– **Agencija za elektroničke medije** dodijelila je za audiovizualnu industriju 17,7 milijuna kuna subvencija temeljem programa Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija.

– **Ministarstvo turizma i sporta** je dodijelilo ukupno 17 milijuna kuna potpora male vrijednosti. Putem subvencija dodijeljene su potpore male vrijednosti kao podrška gospodarstvu u COVID–19 pandemiji u iznosu od 16,6 milijuna kuna temeljem Programa za pomoć pogođenim djelatnostima iz turističkog sektora za pokretanje i normalizaciju tekućeg poslovanja uslijed pandemije COVID–19. Putem neposrednih subvencija kamata u ukupnom iznosu od 435.476,46 kuna kao potpora u sektoru turizma, dodijeljen je iznos od 393.821,60 kuna temeljem programa Razvoj turizma na selu te iznos od 41.654,86 kuna temeljem Programa financiranja privatnih iznajmljivača.

– **Ministarstvo kulture i medija** dodijelilo je ukupno 16,8 milijuna kuna potpora male vrijednosti putem subvencija, i to kao potpora malim i srednjim poduzetnicima u iznosu od 11,1 milijun kuna temeljem Programa Poduzetništvo u kulturnim i kreativnim industrijama, te potpore kulturi kao podršku gospodarstvu u COVID–19 pandemiji u iznosu od 5,7 milijuna kuna temeljem Programa potpora male vrijednosti za pomoć pogođenoj industriji kulturnih i umjetničkih događanja za pokretanje i normalizaciju tekućeg poslovanja uslijed aktualne pandemije COVID–19.

– **Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom** dodijelio je za zapošljavanje 12,8 milijuna kuna potpora putem subvencija temeljem Programa potpora male vrijednosti za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom i za dodjelu posebnih sredstava za razvoj novih tehnologija i poslovnih procesa u cilju zapošljavanja i održavanja zaposlenosti osoba s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2023. godine.

– **HBOR** je dodijelio ukupno 8,1 milijun kuna potpora male vrijednosti, temeljem Pravilnika o dodjeli potpora male vrijednosti HBOR-a, i to putem subvencija 7,2 milijuna kuna, kroz povoljne zajmove iznos od 720.367,08 kuna te kroz porezne olakšice iznos od 150.293,88 kuna.

– **Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju** je dodijelila 3,9 milijuna kuna subvencija malim i srednjim poduzetnicima temeljem Programa potpore malim mljekarama za sufinanciranje troškova sabiranja mlijeka proizvedenog u Republici Hrvatskoj.

– **Ministarstvo financija – Carinska uprava** dodijelila je 555.612,24 kuna potpora male vrijednosti putem poreznih olakšica temeljem Programa Povrata plaćene trošarine na dizelsko gorivo za pogon strojeva za pripremu površina u razminiranju s ciljem ublažavanja ili otklanjanja šteta prouzročenih ratnim okolnostima.

– **Ministarstvo zdravstva** je dodijelilo 151.849,60 kuna potpora male vrijednosti putem subvencija lokalnoj infrastrukturi temeljem Javnog poziva za (su)financiranje izrade projektne dokumentacije.

– **Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje** je odgodio ili otpisao dug malim i srednjim poduzetnicima u iznosu od 71.701,24 kune, temeljem Odluke o odgodi plaćanja, obročnoj otplati i otpisu tražbina s osnove ugovora o zakupu poslovnih prostora HZMO-a u uvjetima posebnih okolnosti s ciljem otklanjanja i ublažavanja šteta prouzročenih prirodnim nepogodama ili izvanrednim okolnostima.

Davatelji potpora malih vrijednosti u 2021. godini na lokalnoj razini, županije, općine i gradovi, su također dodijelili navedene potpore u visini od 217,9 milijuna kuna, temeljem podataka iz Registra za 2021. godinu.

– **Županije, općine i gradovi** dodijelili su ukupno 217,9 milijuna kuna potpora male vrijednosti putem raznih instrumenata. Ciljevi i iznosi za koje su potpore male vrijednosti dodijeljene su sljedeći, prikazani u kunama po visini dodjele: malim i srednjim poduzetnicima 150.458.605,17 kuna, potpore za otklanjanje i ublažavanje šteta prouzročenih prirodnim nepogodama ili izvanrednim okolnostima u vrijeme COVID–19 pandemije 24.662.669,67 kuna, za zapošljavanje 8.648.549,10 kuna, za turizam 7.466.797,37 kuna, za otklanjanje ozbiljnih poteškoća u gospodarstvu u vrijeme COVID–19 pandemije 6.482.133,77 kuna, za regionalni razvoj 6.407.633,91 kuna, za kopneni cestovni promet 2.995.838,01 kuna, za kulturu i zaštitu kulturne baštine 2.989.984,19 kuna, za istraživanje i razvoj i inovacije 2.179.958,00 kuna, za sektorski razvoj 1.406.180,81 kuna, za radiotelevizijsko emitiranje 1.384.358,85 kuna, za zaštitu okoliša 1.212.208,84 kuna, za podupiranje pristupa financiranju u krizi 520.758,00 kuna, za sanaciju poduzetnika u teškoćama 500.000,00 kuna, za lokalnu infrastrukturu 413.459,52 kuna, za zračni promet 100.000,00 kuna, za usavršavanje 70.000,00 kuna, za audiovizualnu industriju 40.000,00 kuna te za poštanske usluge 2.404,20 kuna.

Vezano uz pitanja koja se odnose na transparentnost i objavu podataka o dodijeljenim potporama male vrijednosti, i konzultacija s Državnim uredom za reviziju, u tijeku je izrada platforme u kojoj će davatelji potpora objavljivati podatke. Na taj način će biti omogućen pregled svih dodijeljenih potpora male vrijednosti i trećim osobama.

6. ZAKLJUČAK

Godišnje izvješće o dodijeljenim potporama i potporama male vrijednosti za 2021. godinu, Ministarstvo financija je izradilo isključivo temeljem podataka o dodijeljenim potporama i potporama male vrijednosti iz Registra, a koje su svi davatelji potpora unijeli u Registar do 15. srpnja 2022., za 2021. godinu i prethodna razdoblja. Davatelji potpora, i na centralnoj i na lokalnoj razini su isključivo odgovorni za točnost i vjerodostojnost svih podataka o potporama u Registru, jer su u Izvješću prikazani podaci za 2021. godinu te revidirani podaci za 2020. i 2019. godinu.

Kao i u prethodnim razdobljima, i u 2021. godini davatelji i nadalje najveći dio potpora dodjeljuju temeljem odobrenih programa potpora, a manje dodjeljuju potpore na ad hoc osnovi pojedinačnim korisnicima, što je i nadalje posebice naglašeno kod potpora malih vrijednosti.

Pravila za dodjelu potpora strukturirana su na način da kategorije potpora koje najviše utječu na narušavanje tržišnog natjecanja odobrava isključivo Europska komisija, za razliku od horizontalnih potpora koje su, ukoliko ispunjavaju uvjete iz Uredbe 651/2014 i svih njenih izmjena i dopuna, izuzete od obveze prijave Europskoj komisiji. Na taj se način potiče dodjela horizontalnih potpora u odnosu na sektorske potpore te se skraćuje vrijeme između izrade prijedloga programa/pojedinačne potpore i dodjele same potpore, jer postupak pred Europskom komisijom može trajati mjesecima. Međutim, s druge strane povećava se odgovornost država članica EU *ex ante* u odnosu na poštivanje pravila o potporama jer tijela države članice EU, u Republici Hrvatskoj to je Ministarstvo financija, moraju samostalno ocijeniti jesu li prijedlozi programa/pojedinačnih potpora u cijelosti usklađeni s Uredbom 651/2014 i svim njenim izmjenama i dopunama, a davatelj prilikom dodjele potpore poduzetniku mora poštivati uvjete iz programa potpore za kojeg je dobio mišljenje Ministarstva financija.

Neovisno o tome je li riječ o potporama ili potporama male vrijednosti, potpore se dodjeljuju u velikoj većini putem programa potpora te na taj način dodjela potpora, koje zapravo predstavljaju sredstva poreznih obveznika, doprinosi transparentnosti te smanjenju diskrecijske ovlasti davatelja potpora. Transparentnosti državnih potpora doprinose i pravila o potporama EU i Zakon koji obvezuju Ministarstvo financija da, kao tijelo državne uprave koje provodi i nadzire provedbu politike državnih potpora u okviru mjera fiskalne politike državnih potpora, u odnosu na utvrđenu politiku državnih potpora, na svojim mrežnim stranicama objavljuje sve programe/pojedinačne potpore, kao i podatke o dodijeljenim potporama pojedinim poduzetnicima koji prelaze iznos od 500.000 eura u kunsjoj protuvrijednosti, za poduzetnike koji dobivaju potpore za suzbijanje posljedica i podršku gospodarstvu u COVID–19 pandemiji, iznos pojedinačne dodijeljene potpore koji mora biti objavljen je 100.000 eura u kunsjoj protuvrijednosti.

U 2021. godini u Republici Hrvatskoj ukupno je dodijeljeno 20.183,1 milijun kuna potpora, što predstavlja smanjenje za 4,2 posto u odnosu na 2020. godinu te predstavlja povećanje za 33,8 posto u odnosu na 2019. godinu. Udio ukupnih potpora u BDP-u u 2021. godini iznosio je 4,68 posto što je smanjenje za 0,89 postotna boda u odnosu na 2020. godinu te povećanje za 1,02 postotna boda u odnosu na 2019. godinu. Samim time su i potpore u 2021. godini po zaposlenom u Republici Hrvatskoj smanjene za 6,1 posto u odnosu na 2020. godinu te povećanje za 32 posto u odnosu na 2019. godinu, a isti trend je i kod potpora po stanovniku u Republici Hrvatskoj, gdje su potpore u 2021. godini smanjene za 1,7 posto u odnosu na 2020. godinu te su povećane za 40,6 posto u odnosu na 2019. godinu. Udio dodijeljenih potpora u rashodima države, u 2021. godini iznosio je 11,94 posto, što je smanjenje za 1,78 postotna boda u odnosu na 2020. godinu dok je povećanje za 1,15 postotna boda u odnosu na 2019. godinu.

Unutar ukupnog iznosa dodijeljenih potpora u 2021. godini, na potpore u sektoru poljoprivrede i ribarstva odnosi se udio od 37,5 posto, dok se na potpore u sektoru industrije i usluga odnosi udio od 62,5 posto. Glede potpora u sektoru poljoprivrede i ribarstva u 2021. godini, koje su dodijeljene u iznosu od 7.575,3 milijuna kuna, iste su smanjene za 1,4 posto u odnosu na 2020. godinu te su povećane za 13,5 posto u odnosu na 2019. godinu. Potpore dodijeljene u sektoru industrije i usluga u 2021. godini, iznosile su 12.607,8 milijuna kuna te su smanjene za 5,8 posto u odnosu na 2020. godinu, i povećane za 49,9 posto u odnosu na 2019. godinu.

U samoj strukturi potpora u sektoru industrije i usluga, i u 2021. godini su kao i u ranijim razdobljima sektorske potpore kontinuirano dodjeljivane u daleko većem iznosu od horizontalnih potpora te potporama podrške gospodarstvu u COVID–19 pandemiji, što i dalje predstavlja negativan trend, te 44,7 posto udjela potpora u sektoru industrije i usluga u 2021. godini čine potpore dodijeljene posebnim sektorima, dok 29,6 posto udjela čine horizontalne potpore, uključujući horizontalne ciljeve, regionalne potpore i potpore na lokalnoj razini, te 25,7 posto udjela čine potpore podrške gospodarstvu u COVID–19 pandemiji.

Sektorske potpore dodijeljene u 2021. godini u iznosu od 5.634 milijuna kuna, smanjene su u odnosu na prethodno razdoblje za 22,6 posto, dok je udio navedenih potpora u BDP-u u 2021. godini iznosio 1,31 posto. Unutar potpora posebnim sektorima u 2021. godini najviši udio odnosi se na potpore za zaštitu okoliša i očuvanje energije s 43,7 posto, slijede potpore sektoru prometa s 21,5 posto, na usluge za javno radiotelevizijsko emitiranje i audiovizualnu industriju odnosi se 20,6 posto, na sektor brodogradnje odnosi se 12,4 posto, za poštanske usluge 1,7 posto ok se na sektor turizma odnosi 0,1 posto. Posebno je važno napomenuti kako je kontinuirani rast dodijele potpora za zaštitu okoliša i očuvanje energije kroz protekla razdoblja pozitivan trend, te čiji se nastavak očekuje i u budućem razdoblju, prvenstveno iz razloga što Europa želi postati prvi klimatski neutralni kontinent do 2050. godine, odnosno do 2030. godine želi smanjiti neto emisije stakleničkih plinova za najmanje 55 posto. Isto tako, potrebno je naglasiti kako su značajno smanjene dodijeljene potpore za brodogradnju u 2021. godini u odnosu na 2019. godinu, dok potpore za sanaciju i restrukturiranje tijekom 2021. uopće nisu dodijeljene, te se i u tom pogledu Republika Hrvatska približava ostalim članicama EU.

Isto tako, vezano za sektorske potpore, iznos od 3.340,9 milijuna kuna dodijeljen u 2021. godini unutar potpora posebnim sektorima, odnosi se na potpore za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa kao naknada za obavljanje javne usluge, a udio navedenih potpora u BDP-u navedene godine iznosio je 0,77 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 16,6 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama u sektoru industrije i usluga iznosio je 26,5 posto, dok je udio u sektorskim potporama iznosio 59,3 posto. Prvenstveno se navedene potpore odnose na usluge u željezničkom, pomorskom i zračnom prometu, usluge zračnih luka, te na javne radiodifuzijske usluge za emitiranje javnog radio i televizijskog programa, za poštanske usluge i električnu energiju.

Horizontalne potpore, uključujući horizontalne ciljeve, regionalne potpore i potpore na lokalnoj razini, u 2021. godini dodijeljene su u iznosu od 3.734,4 milijuna kuna te su smanjene u odnosu na prethodno razdoblje za 15,8 posto, a udio tih potpora u BDP-u u 2021. godini iznosio je 0,87 posto. Unutar navedenih potpora u 2021. godini, na horizontalne ciljeve odnosno horizontalne potpore u užem smislu³¹, odnosi se udio od 57,7 posto, na regionalne potpore udio od 17,3 posto te na potpore na lokalnoj razini udio od 25 posto. U strukturi horizontalnih potpora u užem smislu

³¹ Potpore za: istraživanje i razvoj i inovacije, male i srednje poduzetnike, usavršavanje, zapošljavanje i kulturu.

u 2021. godini, dodijeljenih u iznosu od 2.155,5 milijuna kuna, najviše potpora dodijeljeno je malim i srednjim poduzetnicima s udjelom od 48,6 posto, slijede potpore za istraživanje i razvoj i inovacije s 25,9 posto, potpore za zapošljavanje s 16,7 posto, potpore za kulturu s 7,7 posto te potpore za usavršavanje s 1,1 posto. Regionalne potpore u 2021. godini dodijeljene su u iznosu od 645,1 milijun kuna, što predstavlja udio u BDP-u od 0,15 posto, dok je udio u ukupno dodijeljenim potporama iznosio 3,2 posto. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dodijelile su u 2021. godini potpore u iznosu od 933,8 milijuna kuna što predstavlja udio u BDP-u od 0,22 posto te udio u ukupno dodijeljenim potporama od 4,6 posto.

S obzirom da je pandemija COVID–19 nastavljena i u 2021. godini, i nadalje su dodjeljivane potpore za suzbijanje učinaka i podršku gospodarstvu u COVID–19 pandemiji poduzetnicima, te su navedene potpore dodijeljene u 2021. godini u iznosu od 3.239,4 milijuna kuna, što predstavlja povećanje za 94,1 posto u odnosu na prethodnu godinu, kada su navedene potpore dodijeljene prvi puta. Udio navedenih potpora u BDP-u u 2021. godini iznosio je 0,75 posto, udio u ukupno dodijeljenim potporama iznosio je 16,1 posto, dok je udio u potporama u sektoru industrije i usluga iznosio 25,7 posto. I nadalje je dodjela navedenih potpora dobrodošla jer je imala pozitivan učinak na nastavak poslovanja poduzetnika u razdoblju trajanja pandemije COVID–19, kada su potpore dodjeljivane velikom broju poduzetnika sukladno Privremenom Okviru, s ciljem ublažavanje negativnih posljedica ograničenja rada te ostalih neizbježnih poteškoća u gospodarstva koje utječu na poduzetnike. Također su u navedenoj pandemiji COVID–19 poduzetnicima dodjeljivane i ostale vrste pomoći države koje po svojim karakteristikama ne sadrže elemente potpore, međutim, imale su izravan ili neizravan utjecaj na samo poslovanje poduzetnike odnosno ublažavanje negativnih posljedica.

U Izvješću su prikazane i potpore male vrijednosti odnosno de minimis potpore, koje se i ne smatraju potporama jer ne mogu narušiti trgovinu između Republike Hrvatske i država članica EU, koje su dodijeljene u 2021. godini u iznosu od 1.447,5 milijuna kuna, a udio tih potpora u BDP-u iznosio je 0,34 posto. Davatelji potpora male vrijednosti na razini središnje države ili centralnoj razini, dodijelili su 84,9 posto potporama male vrijednosti, dok su davatelji na lokalnoj razini dodijelili 15,1 posto.

Prema instrumentu dodjele, neovisno o cilju dodjele u 2021. godini, potpore u iznosu od 20.183,1 milijun kuna, dodijeljene su u najvećem udjelu od 65,6 posto putem subvencija i neposrednih subvencija kamata, slijede izdava jamstva s 13,3 posto, kapitalna ulaganja s 8,3 posto, povoljni zajmovi s 6,4 posto te porezna oslobođenja, izuzeća, oprost poreza i doprinosa i olakšice s 6,4 posto.

Isto tako je potrebno navesti kako je Europska komisija donijela i ostale mjere potpore poduzetnicima, koje se realiziraju kroz npr. Nacionalni plan oporavka i otpornosti, te je u ovom gospodarsko osjetljivom razdoblju, potrebno pomoći poduzetnicima, kada je i dalje aktualan i aktivan problem pandemije COVID–19, kada se još nisu sanirale ogromne štete od posljedice prirodne katastrofe potresa u Gradu Zagrebu, Krapinsko-zagorskoj županiji, Zagrebačkoj županiji te Sisačko-moslavačkoj županiji, vrlo važne su mjere gospodarske politike putem kojih će se raznim poticajima odnosno potporama omogućiti očuvanje poslovanja poduzetnika, odnosno očuvanje gospodarske infrastrukture, a samim time rezultirati nastavku konkurentnosti hrvatskog gospodarstva u cjelini.

S obzirom na sve naprijed navedeno te nakon svih analiza dostavljenih podataka o dodijeljenim potporama, potpore u 2021. godini su manje za 4,2 posto u odnosu na prethodnu godinu, unatoč svim naprijed navedenim krizama i poteškoćama u gospodarstvu, te kako bi se taj trend

smanjivanja i nastavio, i nadalje je potrebna promjena trenda dodjele potpora u Republici Hrvatskoj. Naročito se to odnosi na poželjne potpore dodijeljene kroz horizontalne ciljeve umjesto sektorske potpore, osim naravno pozitivnih očekivanja u sve veću dodjelu potpora za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Stoga se i dalje osvješčuje davatelje potpora da nastavljaju s dodjelom tzv. dobrih potpora, odnosno horizontalnih potpora, vodeći se prvenstveno Smjernicama politike državnih potpora u Republici Hrvatskoj.

PRILOG 1.**Davatelji potpora na razini središnje države u 2021. godini**

<i>Davatelji potpora na razini središnje države u 2021. godini</i>
1. Ministarstvo financija
2. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja
3. Ministarstvo hrvatskih branitelja
4. Ministarstvo kulture i medija
5. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
6. Ministarstvo poljoprivrede
7. Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
8. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
9. Ministarstvo turizma i sporta
10. Ministarstvo zdravstva
11. Agencija za elektroničke medije
12. Agencija za obalni linijski pomorski promet
13. Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
14. Fond za obnovu i razvoj grada Vukovara
15. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
16. Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije
17. Hrvatska banka za obnovu i razvitak
18. Hrvatski audiovizualni centar
19. Hrvatski operator tržišta energije d.o.o.
20. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
21. Hrvatski zavod za zapošljavanje
22. Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom

PRILOG 2.

Kategorije državnih potpora

Pravila	
Kategorija	
Namjena	
HORIZONTALNA PRAVILA	
Istraživanje i razvoj i inovacije	
	Projekti istraživanja i razvoja za temeljna, primijenjena i razvojna istraživanja i studije o tehničkoj izvodivosti za primijenjena i razvojna istraživanja
	Pokrivanje troškova zaštite prava industrijskog vlasništva za male i srednje poduzetnike
	Novo osnovani mali poduzetnici koji se bave inovacijama
	Inovacije procesa i organizacije poslovanja u sektoru usluga
	Savjetodavne usluge o inovacijama i usluge koje potiču inovacije (mali i srednji poduzetnici)
	Unajmljivanje visoko stručnog kadra koji se privremeno zapošljava iz istraživačkih organizacija ili velikih poduzetnika u malim i srednjim poduzetnicima
	Osnivanje, širenje i oživljavanje inovacijskih clustera
Mali i srednji poduzetnici	
	Ulaganje u materijalnu i nematerijalnu imovinu i otvaranje novih radnih mjesta vezanih uz projekt ulaganja
	Pokriće troškova osnivanja i tekućih troškova poslovanja vezanih samo za male ženske poduzetnike
	Prilagodba budućim obvezujućim standardima
	Savjetodavne usluge
	Sudjelovanje na sajmovima
	Pokrivanje troškova prava industrijskog vlasništva
	Novi mali poduzetnici koji se bave inovacijama
	Savjetodavne usluge o inovacijama i usluge koje potiču inovacije
	Ulaganja rizičnog kapitala od strane investicijskih fondova
Zapošljavanje	
	Zapošljavanje osoba s invaliditetom ili osoba koje se teže zapošljavaju
	Pokriće dodatnih troškova zapošljavanja osoba s invaliditetom
Usavršavanje	
	Posebno usavršavanje zaposlenika
	Opće usavršavanje zaposlenika
Kultura i zaštita baštine	
	Poticanje kulture i zaštita baštine
POSEBNA SEKTORSKA	
Kopneni promet (željeznički, cestovni, unutarnji plovni putevi)	
	Služba od općeg gospodarskog interesa koja se odnosi na gradski, prigradski, regionalni i nacionalni prijevoz
	Investicijska ulaganja u razvoj kombiniranog prijevoza koja se odnose na ulaganja u infrastrukturu te nepomične i pomične objekte koji su neophodni za pretovar
	Ostale namjene predviđene horizontalnim i regionalnim potporama
Zračni promet	
	Služba od općeg gospodarskog interesa za zračni prijevoz unutar države između regionalnih zračnih luka
	Ostale namjene predviđene horizontalnim potporama
Pomorski promet	
	Služba od općeg gospodarskog interesa koja se odnosi na pomorsku kabotažu
	Odobranje poreznih olakšica u cilju održavanja konkurentnosti brodara
	Pokriće troškova zapošljavanja koji se odnose na smanjenje stope doprinosa za socijalno osiguranje
	Zamjena posade tj. podmirenje dijela troškova povratka pomorca u domovinu
	Ulaganje u obnovu flote koja čine dio strukturalne reforme čiji je cilj smanjivanje kapaciteta flote
	Usavršavanje pomoraca te ostale namjene predviđene horizontalnim i regionalnim potporama
Proizvodnja čelika	
	Zatvaranje poslovanja (kapaciteta) poduzetnika
	Zbrinjavanje viška radnika i prijevremeno umirovljenje radnika, pod uvjetom da se radi o djelomičnom ili potpunom zatvaranju kapaciteta
	Ostale namjene predviđene horizontalnim potporama osim potpora za sanaciju i restrukturiranje
Brodogradnja	
	Prilikom djelomičnog ili potpunog zatvaranja kapaciteta mogu se pokriti sljedeći troškovi: zbrinjavanje viška radnika i prijevremeno umirovljenje; savjetodavne usluge radnicima koji su proglašeni viškom odnosno prijevremeno umirovljeni; prekvalifikacija radnika; preuređenje brodogradilišta, zgrada, postrojenja i infrastrukture za svrhe različite od brodogradnje
	Prilikom potpunog zatvaranja kapaciteta putem zajmova i državnih jamstava okončanje nedovršenih poslova

	Regionalne potpore za nadogradnju ili modernizaciju postojećih poduzetnika zbog poboljšanja iskoristivosti postojeće opreme i uređaja
	Ostale namjene predviđene horizontalnim potporama
	Javne radiodifuzijske usluge
	Usluge od općeg gospodarskog interesa koje su u izravnoj vezi s demokratskim, socijalnim i kulturnim potrebama društva i potrebom očuvanja medijskog pluralizma
	Ostale namjene predviđene horizontalnim i regionalnim potporama
	Kinematografija i ostala audiovizualna djelatnost
	Proizvodnja filmova i TV programa koji su od značaja za razvoj kulture sukladno potvrđenim nacionalnim kriterijima
	Ostale namjene predviđene horizontalnim i regionalnim potporama
	Poštanske usluge
	Služba od općeg gospodarskog interesa koja se odnosi na univerzalne usluge, a ispunjava zahtjeve za kontinuitetom, tajnošću, neutralnošću, jednakosti postupanja i prilagodljivosti
	Ostale namjene predviđene horizontalnim i regionalnim potporama
	Turizam
	Sve namjene predviđene horizontalnim i regionalnim potporama
	Zaštita okoliša i ušteda energije
	Postizanje višeg stupnja zaštite okoliša od obvezujućih standarda odnosno ukoliko ne postoje obvezujući standardi
	Nabava novih transportnih vozila po standardima višim od obvezujućih odnosno ukoliko ne postoje obvezujući standardi
	Prilagodba budućim obvezujućim standardima
	Istraživanja odnosno izrada studija neposredno vezanih za zaštitu okoliša
	Ušteda energije
	Obnovljivi izvori energije
	Kogeneracija i daljinsko grijanje
	Gospodarenje otpadom
	Sanacija onečišćenih područja
	Premještanje poduzetnika radi zaštite okoliša na postojećoj lokaciji
	Sustav trgovanja dozvolama
	Suzbijanje negativnih vanjskih učinaka zaštite okoliša putem smanjenja ili izuzeća od poreza za zaštitu okoliša za pojedine sektore ili kategorije poduzetnika uz mogućnost uvođenja viših poreza za ostale poduzetnike
	Sanacija i restrukturiranje
	Pomoć poduzetnicima u teškoćama kojima se temeljem ostvarivog i prihvaćenog plana restrukturiranja može osigurati dugoročni ostanak na tržištu
	REGIONALNA
	Početna materijalna i nematerijalna ulaganja
	Otvaranje novih radnih mjesta povezanih s projektom ulaganja
	Naknada dijela troškova tekućeg poslovanja (postojanje dodatnih transportnih troškova, područja s naseljenošću ispod 8 stanovnika po km ² , udaljenost i nedostupnost pojedinih područja te za novoosnovane male poduzetnike)
	Veliki projekti ulaganja

Razina državne potpore

Opis razine
1. Državna razina
2. Regionalna razina
3. Lokalna razina
4. Ostalo

PRILOG 3.

Instrumenti državne potpore i potpore male vrijednosti

A – Subvencije, porezna izuzeća i oprost duga

Subvencije i porezna izuzeća, čine prvu skupinu u kojoj cjelokupan iznos transferiran korisniku čini potporu. Ta skupina se dijeli na dvije podskupine:

- **A1** – subvencije (subvencije, neposredne subvencije kamata, oprost duga po osnovi zajma, prisilna nagodba i stečaj)
- **A2** – oprost poreza, porezna oslobođenja, izuzeća i olakšice (kao različiti oblici umanjenja poreza na dobit poduzetnicima, i to: olakšice s područja posebne državne skrbi - niža stopa poreza na dobit, olakšice i oslobađanja za porezne obveznike na području Grada Vukovara - niža stopa poreza na dobit, olakšice i oslobađanja za porezne obveznike koji posluju u slobodnim zonama - niža stopa poreza na dobit, poticaji ulaganja - niža stopa poreza na dobit, poticaji zapošljavanja osoba s invaliditetom - niža stopa poreza na dobit, poticaji istraživanja i razvoja - umanjenje porezne osnovice za troškove istraživanja i razvoja).

Osim subvencija i poreznih izuzeća u skupinu A2 ulaze i snižavanje, oslobođenje, olakšice, izuzeće i oprost plaćanja doprinosa, odgode pri plaćanju poreza, otpis duga i odgode pri podmirenju duga.

B - Udjeli u vlasničkom kapitalu

Kako bi država pomogla nekom poduzetniku, svoje potraživanje prema tom poduzetniku može pretvoriti u vlasnički udjel i time postaje suvlasnikom toga poduzetnika. U tu skupinu potpora ubrajaju se: državna ulaganja u vlasnički kapital poduzetnika kojima nije cilj stvaranje dobiti, kapitalna ulaganja i rizični kapital, pretvaranje duga prema državi u vlasnički udjel, prodaja državne imovine pod povoljnim uvjetima, odricanje od isplate dobiti poduzetnika na koju država ima pravo na temelju udjela u vlasništvu poduzetnika i sl. Ovdje se radi uglavnom o poduzetnicima u teškoćama, kojima država na ovaj način nastoji pomoći.

C – Financijski transferi

- **C1 - Povoljni zajmovi** - krediti koje država izravno ili putem ovlaštenih pravnih osoba ili putem poslovnih banaka, dodjeljuje poduzetnicima uz povoljnije uvjete od tržišnih, tj. niže kamatne stope od tržišnih, uz dulje vrijeme počeka ili otplate te druge povoljne uvjete. Takvi krediti obično su namijenjeni poduzetnicima u teškoćama koji kredit ne bi mogli dobiti pod redovnim tržišnim uvjetima, a uglavnom se dodjeljuju preko Hrvatske banke za obnovu i razvitak. U ovoj skupini nalaze se i zajmovi poduzetnicima u teškoćama.

D – Jamstva, opozvana jamstva

Obuhvaćaju državna jamstva za osiguranje od komercijalnih i nekomercijalnih rizika u nominalnom iznosu. Državna jamstva omogućuju korisniku da dobije kredit uz povoljnije uvjete od onih na financijskim tržištima. Državno jamstvo u pravilu ne predstavlja potporu korisniku ako su ispunjeni sljedeći uvjeti: da korisnik zajma nije u financijskim poteškoćama, da korisnik zajma može na financijskom tržištu dobiti zajam po tržišnim uvjetima bez posredovanja države, da je državno jamstvo povezano s određenom financijskom transakcijom, ograničeno po visini i po vremenu trajanja, da državno jamstvo ne pokriva više od 80 posto određene financijske obveze, da se za državno jamstvo zaračunava tržišna cijena. Samo ako su kumulativno ispunjeni svi navedeni uvjeti, tada jamstvo ne predstavlja potporu.

Ovoj skupini pripadaju i opozvana jamstva kod kojih je element potpore jednak iznosu opozvanog jamstva.

Navedeni instrumenti dodjele potpore predstavljaju samo najčešće korištene instrumente.

Metodologija ocjene elementa državne potpore

Skupina A1	
Subvencije	ukupna vrijednost primljene subvencije
Neposredne subvencije kamata	ukupna vrijednost primljene subvencije (ili neisplata dijela kamata)
Oprost duga po osnovi zajma	vrijednost otpisanoga duga
Prisilna nagodba i stečaj	procijenjeni umanjeni iznos nagodbe ili tražbine iz stečajne mase u odnosu prema drugim vjerovnicima zbog svjesno prouzročenog slabijega položaja države kao vjerovnika u postupku nagodbe ili stečaja

Skupina A2	
Oprost poreza, porezna oslobođenja, izuzeća i olakšice	nisu uključene porezne olakšice koje su općeg karaktera, već samo olakšice koje su specifične za određenog poduzetnika ili skupinu poduzetnika odnosno za pojedino područje; potpora je ukupni izračunati iznos izuzeća ili olakšice
Snižavanje, oslobođenje, olakšice, izuzeće i oprost plaćanja doprinosa	vrijedi isto načelo kao i kod poreznih izuzeća – u potpore ne ulaze one olakšice koje imaju opći značaj; potporu čini ukupni izračunati iznos
Odgode pri plaćanju poreza	iznos kamate izračunate prema referentnoj stopi za razdoblje odgode (dekurzivni jednostavni kamatni račun) i svedene na sadašnju vrijednost
Otpis duga	iznos otpisanog duga
Odgode pri podmirenju duga	iznos kamate izračunate prema referentnoj stopi za razdoblje odgode (dekurzivni jednostavni kamatni račun) i svedene na sadašnju vrijednost

Skupina B	
Ulaganja u vlastiti kapital	potpora je iskazana vrijednost koristi za korisnika potpore
Kapitalna ulaganja i rizični kapital	element potpore nazočan je u svim državnim ulaganjima koje kao primarni cilj nemaju stvaranje dobiti; element potpore je iskazana vrijednost koristi za korisnika potpore; ovaj instrument obuhvaća ulaganja u vlasnički kapital, investicijska ulaganja i rizični kapital
Pretvaranje duga u vlasnički udjel	element potpore postoji u slučaju kada je država u slabijem položaju od ostalih vjerovnika; potpora je iskazana vrijednost koristi za korisnika potpore, koja proizlazi zbog slabijeg položaja države
Prodaja državne imovine pod povoljnim uvjetima	potpora je razlika između tržišne vrijednosti imovine i cijene po kojoj se prodaje
Odricanje od isplate dobiti poduzetnika	dio raspodijeljene dobiti, koja potječe iz vlasništva države u poduzetniku i kojega se država odrekne, predstavlja u cijelosti potporu

Skupina C1	
Povoljni zajmovi	razlika između referentne stope i povoljne kamatne stope po kojoj je zajam odobren; tako dobivena razlika se svodi na sadašnju vrijednost
Zajmovi poduzetnicima u teškoćama	razlika između referentne stope za poduzetnike u teškoćama i ugovorene povoljne kamatne stope; tako dobivena razlika se svodi na sadašnju vrijednost; potpora sadržana u ovakvim zajmovima može iznositi i do 100 posto vrijednosti zajma

Skupina D	
Jamstva	razlika između tržišne cijene jamstva i cijene državnog jamstva koja je niža; za poduzetnike u teškoćama potpora može iznositi i do 100 posto vrijednosti jamstva
Opozvana jamstva	iznos opozvanog jamstva

Skupina E1	
Ostalo	